

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-48-10

Druk nr 3628
Warszawa, 18 listopada 2010 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o systemie informacji oświatowej
z projektami aktów wykonawczych.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Edukacji Narodowej.

Z poważaniem

(-) Donald Tusk

U S T A W A

z dnia

o systemie informacji oświatowej¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa organizację i zasady działania systemu informacji oświatowej służącego uzyskiwaniu danych niezbędnych do:

- 1) prowadzenia polityki oświatowej państwa na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym wspomaganie zarządzania oświatą;
- 2) efektywnego funkcjonowania systemu finansowania zadań oświatowych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym;
- 3) analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie zadań oświatowych;
- 4) nadzorowania i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju oraz podnoszenia jakości edukacji.

2. Przez system informacji oświatowej zapewnia się powszechny dostęp do informacji z zakresu oświaty.

Art. 2. System informacji oświatowej stanowią baza danych systemu informacji oświatowej, zwana dalej „bazą danych SIO”, i lokalne bazy danych systemu informacji oświatowej, zwane dalej „lokalnymi bazami danych SIO”, oraz system teleinformatyczny.

Art. 3. 1. W systemie informacji oświatowej są gromadzone i przetwarzane dane dotyczące:

- 1) publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek oraz innych jednostek

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

organizacyjnych, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾), zwanych dalej „szkołami i placówkami oświatowymi”;

2) innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty:

- a) jednostek samorządu terytorialnego,
- b) ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe,
- c) Centralnej Komisji Egzaminacyjnej,
- d) okręgowych komisji egzaminacyjnych,
- e) jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.³⁾),
- f) kuratoriów oświaty,
- g) organów sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- h) specjalistycznych jednostek nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- i) jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych,
- j) izb rzemieślniczych

– zwanych dalej „innymi jednostkami wykonującymi zadania z zakresu oświaty”.

2. W systemie informacji oświatowej są gromadzone i przetwarzane dane osobowe:

- 1) dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju w szkołach i placówkach oświatowych, dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego oraz uczniów, słuchaczy, wychowanków

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706.

i absolwentów szkół i placówek oświatowych;

- 2) nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, o których mowa w art. 1 ust. 1, 1a i ust. 2 pkt 1 – 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 3) osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d oraz art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 4) osób, które wykonują zadania nauczyciela na podstawie umowy cywilnoprawnej.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) uczniach – należy przez to rozumieć osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) nauczycielach – należy przez to rozumieć osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 2 – 4;
- 3) niepełnosprawności uczniów – należy przez to rozumieć potwierdzone orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ograniczenia funkcji organizmu występujące u uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania.

Art. 4. 1. Baza danych SIO jest to centralny zbiór danych, prowadzony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w skład którego wchodzi następujące zbiory danych:

- 1) zbiór danych o szkołach i placówkach oświatowych – Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych, zwany dalej „RSPO”;
- 2) zbiory innych niż objęte RSPO danych o szkołach i placówkach oświatowych, zwane dalej „zbiorami danych szkół i placówek oświatowych”;
- 3) zbiory danych o innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty, zwane dalej „zbiorami danych jednostek”;
- 4) zbiory danych o uczniach;
- 5) zbiory danych o nauczycielach.

2. Dane dotyczące lokalizacji przestrzennej szkół i placówek oświatowych, w tym zasięgu terytorialnego (obwodu) szkół podstawowych i gimnazjów, którym obwód został ustalony, oraz lokalizacji przestrzennej innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, w bazie danych SIO, są udostępniane z baz danych, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 4 i 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287), przy wykorzystaniu usług danych przestrzennych geoportalu

infrastruktury informacji przestrzennej, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489), tworzonym i utrzymywanym przez Głównego Geodetę Kraju.

Art. 5. 1. Lokalne bazy danych SIO są to lokalne zbiory danych tworzone i prowadzone w celu przekazywania danych do bazy danych SIO, pozyskiwania danych z bazy danych SIO oraz pozyskiwania za pośrednictwem bazy danych SIO danych ze zbioru danych osobowych PESEL, zwanego dalej „zbiorem PESEL”.

2. W skład lokalnych baz danych SIO wchodzi następujące zbiory danych:

- 1) zbiór danych o szkole lub placówce oświatowej – w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez szkołę i placówkę oświatową;
- 2) zbiór danych o innej jednostce wykonującej zadania z zakresu oświaty – w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez inną jednostkę wykonującą zadania z zakresu oświaty;
- 3) zbiory danych o uczniach – w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez podmiot zobowiązany do przekazywania danych uczniów do bazy danych SIO oraz podmiot uprawniony do pozyskiwania danych uczniów z bazy danych SIO i danych uczniów ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO;
- 4) zbiory danych o nauczycielach – w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez podmiot zobowiązany do przekazywania danych nauczycieli do bazy danych SIO oraz podmiot uprawniony do pozyskiwania danych nauczycieli z bazy danych SIO i danych nauczycieli ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO.

3. Lokalne bazy danych SIO prowadzą podmioty zobowiązane do przekazywania danych do zbiorów danych w bazie danych SIO, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 – 5, oraz podmioty uprawnione do pozyskiwania danych z bazy danych SIO i danych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO.

4. W przypadku:

- 1) szkół i placówek oświatowych posiadających filie,
- 2) specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i centrów kształcenia ustawicznego, w skład których wchodzi szkoły,

3) szkół i placówek oświatowych połączonych w zespół

– jest prowadzona jedna lokalna baza danych SIO odpowiednio szkoły, placówki

oświatowej albo zespołu.

5. Lokalna baza danych SIO, o której mowa w ust. 4, zawiera wyodrębnione zbiory danych dotyczące odpowiednio szkoły i placówki oświatowej oraz jej filii, placówki, o której mowa w ust. 4 pkt 2, i szkoły wchodzącej w skład placówki, poszczególnych szkół i placówek oświatowych wchodzących w skład zespołu, oraz zbiór danych wspólnych dla odpowiednio szkoły i placówki oświatowej oraz jej filii, placówki, o której mowa w ust. 4 pkt 2, i szkoły wchodzącej w skład placówki oraz szkół i placówek oświatowych wchodzących w skład zespołu.

Art. 6. 1. Administratorem bazy danych SIO jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

2. Administratorem lokalnej bazy danych SIO jest kierownik podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO.

Rozdział 2

Rodzaj i zakres danych gromadzonych w systemie informacji oświatowej

Art. 7. 1. W RSPO są gromadzone następujące dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych:

- 1) nazwa;
- 2) nazwa skrócona;
- 3) typ szkoły albo rodzaj placówki oświatowej;
- 4) data założenia;
- 5) data rozpoczęcia działalności;
- 6) nazwa zespołu, jeżeli szkoła lub placówka oświatowa wchodzi w skład zespołu;
- 7) numer identyfikacyjny szkoły lub placówki oświatowej w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), zwanym dalej „rejestrem REGON”, a w przypadku:
 - a) szkoły lub placówki oświatowej wchodzącej w skład zespołu oraz szkoły wchodzącej w skład specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii lub centrum kształcenia ustawicznego – także numer identyfikacyjny REGON

- odpowiednio zespołu, ośrodka lub centrum,
- b) szkoły filialnej i filii placówki – także numer identyfikacyjny REGON szkoły albo placówki, której odpowiednio szkoła filialna albo filia placówki jest organizacyjnie podporządkowana;
- 8) numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli numer taki został nadany;
 - 9) numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - 10) adres siedziby szkoły lub placówki oświatowej oraz numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej i strony internetowej;
 - 11) dane dotyczące organu prowadzącego:
 - a) typ organu prowadzącego: jednostka samorządu terytorialnego, minister, osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego, osoba fizyczna,
 - b) nazwa i adres siedziby organu prowadzącego, a w przypadku osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę oświatową – jej imię (imiona), nazwisko i adres zamieszkania, oraz numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej i strony internetowej;
 - 12) status publiczno-prawny: szkoła lub placówka oświatowa publiczna, szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej albo szkoła lub placówka oświatowa niepubliczna;
 - 13) związanie organizacyjne szkoły:
 - a) przy placówce dyplomatycznej, urzędzie konsularnym lub przedstawicielstwie wojskowym Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) w zakładzie opieki zdrowotnej,
 - c) w Ochotniczym Hufcu Pracy,
 - d) w jednostce pomocy społecznej,
 - e) w zakładzie poprawczym,
 - f) w schronisku dla nieletnich,
 - g) przy zakładzie karnym,
 - h) przy areszcie śledczym;
 - 14) specyfika szkoły: szkoła ogólnodostępna albo specjalna;
 - 15) określenie zasięgu terytorialnego (obwodu) szkoły – w przypadku szkoły podstawowej i gimnazjum, którym obwód został ustalony;
 - 16) etapy edukacyjne realizowane w szkole;
 - 17) określenie, czy szkoła jest szkołą dla dzieci i młodzieży czy szkołą dla dorosłych;

- 18) rodzaj niepełnosprawności uczniów, dla których szkoła specjalna została zorganizowana;
- 19) profil kształcenia ogólnozawodowego – w przypadku liceum profilowanego;
- 20) zawód i specjalizacja – w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 21) zawód, specjalność i specjalizacja – w przypadku szkoły artystycznej;
- 22) specjalność kształcenia – w przypadku zakładu kształcenia nauczycieli;
- 23) nazwa i siedziba uczelni sprawującej opiekę naukowo-dydaktyczną nad zakładem kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych;
- 24) posiadanie internatu przez szkołę;
- 25) adres do korespondencji na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w tym: nazwa podmiotu, na adres którego jest kierowana korespondencja, numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej i strony internetowej – w przypadku gdy adres do korespondencji jest inny niż adres siedziby organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową, a w przypadku osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę oświatową – inny niż adres zamieszkania tej osoby;
- 26) imię i nazwisko dyrektora szkoły lub placówki oświatowej;
- 27) data likwidacji;
- 28) dane, o których mowa w art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.⁴⁾), niezbędne do wpisu szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON, zmiany cech objętych wpisem oraz skreślenia z rejestru REGON;
- 29) numer szkoły lub placówki oświatowej w RSPO, zwany dalej „numerem RSPO”;
- 30) data wpisania danych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO;
- 31) typ, nazwa oraz adres siedziby podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO.

2. Dane szkół i placówek oświatowych, które zostały zlikwidowane, nie usuwa się z RSPO.

3. Dane, o których mowa w ust. 1 pkt 29 – 31, są generowane w RSPO automatycznie.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.

Art. 8. W bazie danych SIO, w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, są gromadzone następujące dane dziedzinowe:

- 1) dane dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, w szczególności:
 - a) powierzchni gruntów oraz obiektów budowlanych,
 - b) pomieszczeń szkoły i placówki oświatowej,
 - c) wyposażenia szkoły i placówki oświatowej,
 - d) podręczników obowiązujących w poszczególnych oddziałach, zgodnie z zestawem podręczników, o którym mowa w art. 22a ust. 2e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w przypadku szkół publicznych,
 - e) liczby osób niebędących uczniami, korzystających z internatu,
 - f) danych o wysokości przeciętnego wynagrodzenia nauczyciela przypadającego na 1 etat, z uwzględnieniem nieperiodycznych składników wynagrodzenia – w przypadku publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i przez osoby fizyczne oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych,
 - g) kosztów wynagrodzeń pracowników niebędących nauczycielami, wraz z pochodnymi, zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych,
 - h) wydatków na prowadzenie szkół i placówek oświatowych;
- 2) dane dotyczące organizacji i działalności:
 - a) poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych:
 - liczba uczniów, nauczycieli i rodziców korzystających z usług poradni, według form pomocy,
 - liczba dzieci poddanych badaniom przesiewowym, według rodzajów tych badań,
 - liczba uczniów, według etapu edukacyjnego, wobec których stwierdzono, na podstawie orzeczenia, brak potrzeby kształcenia specjalnego, indywidualnego przygotowania przedszkolnego, indywidualnego nauczania albo zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
 - b) placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania:
 - bursa – liczba osób niebędących uczniami, korzystających z bursy,
 - dom wczasów dziecięcych – liczba turnusów,

- c) placówek oświatowo-wychowawczych – liczba uczestników zajęć, według rodzajów i form zajęć,
 - d) placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego – liczba form doskonalenia i dokształcania, według rodzajów tych form, oraz liczba uczestników tych form,
 - e) placówek doskonalenia nauczycieli – liczba nauczycieli korzystających z innych niż kursy kwalifikacyjne form doskonalenia, według rodzajów tych form;
- 3) dane dotyczące liczby nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi w danym roku kalendarzowym planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo których stosunek pracy wygaśnie, według przyczyn rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy;
- 4) dane dotyczące pracowników niebędących nauczycielami w szkołach i placówkach oświatowych:
- a) liczba pracowników,
 - b) wymiar zatrudnienia, według rodzaju zajmowanych stanowisk.

Art. 9. W bazie danych SIO, w zbiorach danych jednostek, są gromadzone następujące dane:

- 1) dane identyfikacyjne:
- a) nazwa,
 - b) nazwa skrócona,
 - c) typ jednostki, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2,
 - d) numer identyfikacyjny REGON,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli numer taki został nadany,
 - f) adres siedziby jednostki oraz numer telefonu, numer faksu, adres poczty elektronicznej i strony internetowej;
- 2) dane dziedzinowe dotyczące:
- a) nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych zatrudnionych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych – dane o wysokości

przeciętnego wynagrodzenia przypadającego na 1 etat, z uwzględnieniem nieperiodycznych składników wynagrodzenia,

b) pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą zatrudnionych w komórkach merytorycznych w urzędach gmin, starostwach powiatowych, urzędach marszałkowskich, jednostkach obsługi ekonomiczno-administracyjnej, urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych:

- liczba pracowników,
- łączna wysokość ich wynagrodzeń,
- wymiar zatrudnienia, według rodzaju zajmowanych stanowisk.

Art. 10. W bazie danych SIO, w zbiorach danych uczniów, są gromadzone dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe uczniów.

Art. 11. Dane identyfikacyjne ucznia w bazie danych SIO obejmują imię, nazwisko i numer PESEL, a w przypadku ucznia nieposiadającego numeru PESEL – imię (imiona), nazwisko, płeć, datę urodzenia oraz – jeżeli uczeń nie jest obywatelem polskim – kraj pochodzenia i dane dotyczące statusu ucznia:

- 1) obywatel państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej albo członek rodziny takiej osoby posiadający prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;
- 2) osoba pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;
- 3) osoba, której udzielono zezwolenia na osiedlenie się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) osoba posiadająca ważną Kartę Polaka;
- 5) osoba, której nadano status uchodźcy albo członek rodziny takiej osoby;
- 6) osoba posiadająca zgodę na pobyt tolerowany;
- 7) osoba, której udzielono ochrony uzupełniającej albo członek rodziny takiej osoby;
- 8) osoba korzystająca z ochrony czasowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) osoba, której na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich;
- 10) osoba, której na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono zezwolenia na

zamieszkanie na czas oznaczony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, 13 i 14 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.⁵⁾);

- 11) członek rodziny osoby ubiegającej się o nadanie statusu uchodźcy;
- 12) osoba, której uprawnienie do nauki wynika z umowy międzynarodowej.

Art. 12. Dane dziedzinowe w związku z wczesnym wspomaganie rozwoju obejmują informację o objęciu dziecka takim wspomaganie.

Art. 13. Dane dziedzinowe w związku z uczęszczaniem ucznia do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego obejmują:

- 1) miejsce zamieszkania ucznia;
- 2) spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego;
- 3) indywidualne spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego;
- 4) spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego poza przedszkolem, oddziałem przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej albo inną formą wychowania przedszkolnego;
- 5) korzystanie z nauczania, wychowania i opieki w wymiarze wyższym niż określony w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 6) rodzaj oddziału, do którego uczeń uczęszcza: ogólnodostępny, integracyjny albo specjalny;
- 7) uczestniczenie w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych przez przedszkole lub szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny;
- 8) informację o objęciu ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną organizowaną przez przedszkole lub szkołę podstawową, w której zorganizowano oddział przedszkolny, z określeniem form tej pomocy;
- 9) informację, jakiego języka obcego uczeń się uczy;
- 10) uczestniczenie w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego, z określeniem nazwy tego języka;
- 11) korzystanie z bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów przejazdu ucznia

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 818, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 216, poz. 1367, Nr 227, poz. 1505 i Nr 234, poz. 1570, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 95, poz. 790 oraz z 2010 r. Nr 81, poz. 531 i Nr 96, poz. 620.

i opiekuna, o których mowa w art. 14a ust. 3 albo 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

- 12) wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką przedszkola, szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub innej formy wychowania przedszkolnego, z określeniem rodzaju wypadku, miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, oraz przyczyny wypadku;
- 13) datę rozpoczęcia i datę zakończenia uczęszczania do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego.

Art. 14. Dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole obejmują:

- 1) miejsce zamieszkania ucznia;
- 2) klasę, semestr i oddział, do którego uczeń uczęszcza;
- 3) rodzaj oddziału: ogólnodostępny, integracyjny, specjalny, przysposabiający do pracy, specjalny przysposabiający do pracy, sportowy, mistrzostwa sportowego, z językiem nauczania mniejszości narodowej lub etnicznej albo z regionalnym językiem nauczania, z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej lub etnicznej albo języka regionalnego, dwujęzyczny, wielozawodowy, terapeutyczny, międzynarodowy, o charakterze eksperymentalnym;
- 4) profil kształcenia ogólnozawodowego – w przypadku ucznia liceum profilowanego;
- 5) zawód – w przypadku ucznia szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 6) miejsce odbywania praktycznej nauki zawodu – w przypadku ucznia szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe;
- 7) zawód, specjalność i specjalizacja – w przypadku ucznia szkoły artystycznej;
- 8) formę kształcenia stacjonarną lub zaoczną – w przypadku ucznia szkoły dla dorosłych;
- 9) status młodocianego pracownika;
- 10) korzystanie z indywidualnego nauczania;
- 11) realizowanie indywidualnego programu lub toku nauki;
- 12) korzystanie z dodatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o których mowa w art. 94a ust. 4, 4b i 5 ustawy z dnia

- 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 13) spełnianie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą;
 - 14) uczestniczenie w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych przez szkołę;
 - 15) informację, jakiego języka obcego uczeń się uczy;
 - 16) uczestniczenie w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego, z określeniem nazwy tego języka;
 - 17) uczestniczenie w zajęciach dla uczniów szczególnie uzdolnionych;
 - 18) uzyskanie tytułu laureata albo finalisty olimpiady przedmiotowej oraz laureata konkursu lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu;
 - 19) uzyskanie albo nieuzyskanie promocji;
 - 20) korzystanie z przedłużonego okresu nauki na etapie edukacyjnym;
 - 21) ukończenie albo nieukończenie szkoły;
 - 22) uzyskanie albo nieuzyskanie dyplomu ukończenia szkoły – w przypadku ucznia szkoły artystycznej;
 - 23) informację o ukończeniu szkoły artystycznej na podstawie egzaminów eksternistycznych;
 - 24) objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną organizowaną przez szkołę, z określeniem form tej pomocy;
 - 25) uczestniczenie w zajęciach edukacyjnych dodatkowych oraz w zajęciach pozalekcyjnych;
 - 26) uzyskanie karty rowerowej lub motorowerowej;
 - 27) korzystanie z bezpłatnego transportu lub zwrotu kosztów przejazdu, o których mowa w art. 17 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
 - 28) wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką szkoły, z określeniem rodzaju wypadku, miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, oraz przyczyny wypadku;
 - 29) korzystanie przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym, o której mowa w art. 90c ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z określeniem rodzaju świadczeń;
 - 30) informację o korzystaniu z internatu;
 - 31) datę rozpoczęcia i datę zakończenia nauki w szkole.

Art. 15. Dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w zakładzie kształcenia nauczycieli i kolegium pracowników służb społecznych obejmują:

- 1) miejsce zamieszkania ucznia;
- 2) semestr, na który uczeń uczęszcza;
- 3) specjalność kształcenia;
- 4) system kształcenia: dzienny, wieczorowy lub zaoczny;
- 5) informację, jakiego języka obcego uczeń się uczy;
- 6) realizowanie indywidualnego toku nauki;
- 7) odbywanie nauki według indywidualnych planów lub programów nauczania;
- 8) zaliczenie albo niezaliczenie semestru;
- 9) ukończenie albo nieukończenie kolegium;
- 10) korzystanie przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym, o której mowa w art. 90c ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z określeniem rodzaju świadczeń;
- 11) informację o korzystaniu z internatu;
- 12) datę rozpoczęcia i datę zakończenia nauki w kolegium.

Art. 16. Dane dziedzinowe w związku z objęciem ucznia opieką w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym oraz ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym obejmują:

- 1) podstawę pobytu w ośrodku:
 - a) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
 - b) orzeczenie sądu,
 - c) wniosek rodziców;
- 2) działania wynikające ze specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, w tym w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z określeniem form tej pomocy;
- 3) wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką ośrodka, z określeniem rodzaju wypadku, miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, oraz przyczyny wypadku;
- 4) datę rozpoczęcia i datę zakończenia pobytu w ośrodku.

Art. 17. Dane dziedzinowe w związku z objęciem ucznia opieką w placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania obejmują:

- 1) wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką placówki, z określeniem rodzaju wypadku, miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, oraz przyczyny wypadku;
- 2) datę rozpoczęcia i datę zakończenia pobytu w placówce.

Art. 18. Dane dziedzinowe w związku z objęciem ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, obejmują:

- 1) rodzaj diagnozy sporządzonej przez poradnię;
- 2) wydanie opinii oraz orzeczenia, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z określeniem:
 - a) rodzaju niepełnosprawności ucznia lub niedostosowania społecznego, a w przypadku niepełnosprawności sprzężonych – współwystępujących niepełnosprawności,
 - b) daty wydania i numeru opinii lub orzeczenia;
- 3) wydanie opinii innych niż wymienione w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z określeniem rodzaju tych opinii;
- 4) rodzaj zajęć organizowanych przez poradnię, w których uczeń uczestniczy.

Art. 19. Dane dziedzinowe w związku z uczęszczaniem ucznia do placówki oświatowo-wychowawczej, kształceniem ustawicznym i doskonaleniem zawodowym w placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego lub ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz uczęszczaniem do placówki artystycznej – ogniska artystycznego obejmują wypadki, którym uległ uczeń, będąc pod opieką placówki lub ośrodka, z określeniem rodzaju wypadku, miejsca, w którym zdarzył się wypadek, rodzaju zajęć, w czasie których wypadek miał miejsce, oraz przyczyny wypadku.

Art. 20. Dane dziedzinowe ucznia w związku ze sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz egzaminami eksternistycznymi przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne obejmują:

- 1) wyniki sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy

z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

2) typ szkoły ukończonej na podstawie egzaminów eksternistycznych.

Art. 21. Dane dziedzinowe ucznia w związku z kontrolowaniem przez dyrektora szkoły podstawowej spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego obejmują:

- 1) informację o spełnianiu obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego przez uczęszczanie do przedszkola za granicą lub przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce;
- 2) informację o przyczynie niespełniania tego obowiązku.

Art. 22. Dane dziedzinowe ucznia w związku z kontrolowaniem przez dyrektora szkoły podstawowej i dyrektora gimnazjum spełniania obowiązku szkolnego obejmują:

- 1) informację o spełnianiu obowiązku szkolnego przez uczęszczanie do szkoły za granicą lub przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce;
- 2) informację o przyczynie niespełniania tego obowiązku.

Art. 23. Dane dziedzinowe ucznia w związku z kontrolowaniem przez gminę spełniania obowiązku nauki oraz przyznawaniem przez gminę pomocy materialnej obejmują:

- 1) informację o spełnianiu obowiązku nauki w formie, o której mowa w art. 16 ust. 5a pkt 2 – 4 i ust. 5c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 2) informację o spełnianiu obowiązku nauki przez uczęszczanie do szkoły za granicą lub przy przedstawicielstwie dyplomatycznym innego państwa w Polsce;
- 3) informację o przyczynie niespełniania tego obowiązku;
- 4) informację o korzystaniu przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o której mowa w art. 90c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz udzielanej w ramach programów przyjętych na podstawie art. 90t ust. 1 i art. 90u ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – z określeniem świadczeń tej pomocy.

Art. 24. Dane dziedzinowe ucznia w związku z podjęciem studiów wyższych obejmują nazwę uczelni i kierunek studiów, na który absolwent został przyjęty, oraz formę studiów, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 5.

Art. 25. Dane dziedzinowe ucznia w związku z egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie, przeprowadzanymi przez izby rzemieślnicze, obejmują informację o uzyskaniu tytułu czeladnika lub mistrza w zawodzie, z określeniem zawodu, w którym tytuł został uzyskany.

Art. 26. Dane dziedzinowe ucznia w związku z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych obejmują informację o tytule zawodowym uzyskanym na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 68c ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z określeniem zawodu, w którym tytuł został uzyskany.

Art. 27. W bazie danych SIO, w zbiorach danych nauczycieli, są gromadzone i przetwarzane dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe nauczycieli.

Art. 28. Dane identyfikacyjne nauczyciela obejmują imię, nazwisko i numer PESEL, a w przypadku nauczyciela nieposiadającego numeru PESEL – imię (imiona), nazwisko, płeć, datę urodzenia i kraj pochodzenia.

Art. 29. 1. Dane dziedzinowe nauczyciela w związku ze stosunkiem pracy i awansem zawodowym obejmują:

- 1) w odniesieniu do nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych:
 - a) wykształcenie,
 - b) przygotowanie pedagogiczne,
 - c) posiadane kwalifikacje do nauczania,
 - d) staż pracy, w tym staż pracy pedagogicznej,
 - e) formę i wymiar zatrudnienia,
 - f) zajmowane stanowiska i sprawowane funkcje,
 - g) rodzaje i wymiar prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków,
 - h) przyczyny nieprowadzenia zajęć,
 - i) stopień awansu zawodowego oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego,
 - j) dane o wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich

wysokości – w przypadku osób zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i ministrów,

k) data nawiązania stosunku pracy oraz data rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy;

2) w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych zatrudnionych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, o której mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych:

a) wykształcenie,

b) przygotowanie pedagogiczne,

c) posiadane kwalifikacje do nauczania,

d) staż pracy, w tym staż pracy pedagogicznej,

e) formę i wymiar zatrudnienia,

f) zajmowane stanowiska i sprawowane funkcje,

g) stopień awansu zawodowego oraz dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego,

h) data nawiązania stosunku pracy oraz data rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy.

2. Dane dziedzinowe nauczyciela w związku z doskonaleniem zawodowym i dodatkowymi uprawnieniami, w odniesieniu do nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych oraz nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, obejmują:

1) ukończone kursy kwalifikacyjne oraz formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego;

2) wpisanie do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwanej dalej „ewidencją egzaminatorów”;

3) wpisanie na listę rzeczoznawców, o której mowa w art. 22a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwaną dalej „listą rzeczoznawców”;

4) wpisanie na listę ekspertów, o której mowa w art. 9g ust. 11 ustawy

z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, zwaną dalej „listą ekspertów”;

- 5) posiadanie tytułu zawodowego trenera lub instruktora sportu, o których mowa w art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. Nr 127, poz. 857 i Nr 151, poz. 1014), albo kwalifikacji trenera, instruktora sportu lub menedżera sportu, uzyskanych na podstawie ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zm.⁶⁾), zwanych dalej „dodatkowymi uprawnieniami w zakresie kultury fizycznej”.

3. Dane dziedzinowe nauczyciela w związku ze stosunkiem pracy obejmują:

1) w odniesieniu do osób niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

- a) wykształcenie,
- b) staż pracy,
- c) formę i wymiar zatrudnienia,
- d) zajmowane stanowiska i sprawowane funkcje,
- e) rodzaj i wymiar prowadzonych zajęć lub innych wykonywanych obowiązków,
- f) przyczyny nieprowadzenia zajęć,
- g) dane o wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich wysokości – w przypadku osób zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i ministrów,
- h) data nawiązania stosunku pracy oraz data rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy;

2) w odniesieniu do dyrektorów szkół i placówek oświatowych, niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

- a) wykształcenie,
- b) staż pracy,
- c) formę i wymiar zatrudnienia,
- d) zajmowane stanowiska i sprawowane funkcje,
- e) rodzaj i wymiar obowiązków,
- f) dane o wysokości wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników i ich

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 195, poz. 1200, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 97, poz. 801 i Nr 226, poz. 1809 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857.

wysokości, w tym składników nieperiodycznych, oraz dodatków i ich wysokości – w przypadku osób zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i ministrów,

- g) data nawiązania stosunku pracy oraz data rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy.

Art. 30. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych nauczyciela i zbioru danych ucznia przekazuje dane do bazy danych SIO w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana w stanie faktycznym, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit. d – h i pkt 2 – 4, art. 9 pkt 2 oraz art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i i pkt 2 lit. g, w zakresie dotyczącym uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego.

Art. 31. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w bazie danych SIO w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli oraz terminy przekazywania do bazy danych SIO danych, o których mowa w art. 8 pkt 1 lit. d – h i pkt 2 – 4, art. 9 pkt 2 oraz art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. i i pkt 2 lit. g, w zakresie dotyczącym uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać potrzebę zapewnienia organom administracji publicznej, realizującym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym politykę oświatową państwa, aktualnych danych niezbędnych do realizowania zadań w tym zakresie, a także planowania środków budżetowych niezbędnych do finansowania zadań oświatowych oraz konieczność dostosowania terminów przekazywania danych do bazy danych SIO do terminów przygotowywania projektu budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 32. 1. W razie uzasadnionej ważnym interesem publicznym potrzeby pilnego pozyskania, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, danych dziedzinowych dotyczących warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, nieobjętych szczegółowym zakresem danych określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 31, z bazy danych SIO do podmiotów

zobowiązanych do przekazywania danych do zbiorów danych szkół i placówek oświatowych jest kierowane zapytanie dotyczące tych danych, w formie formularza określającego wymagane dane oraz termin ich przekazania do bazy danych SIO.

2. Dane przekazane na podstawie formularza, o którym mowa w ust. 1, po ich przetworzeniu podlegają niezwłocznie usunięciu z bazy danych SIO.

Rozdział 3

Przekazywanie danych do bazy danych SIO

Art. 33. 1. Dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych do RSPO są obowiązane przekazywać:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego przekazują dane identyfikacyjne:
 - a) publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez te jednostki,
 - b) publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne, którym ta jednostka samorządu terytorialnego wydała zezwolenie na założenie publicznej szkoły lub placówki oświatowej,
 - c) niepublicznych szkół i placówek oświatowych wpisanych do prowadzonej przez tę jednostkę samorządu terytorialnego ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych,
 - d) niepublicznych kolegiów pracowników służb społecznych oraz niepublicznych placówek doskonalenia nauczycieli wpisanych do prowadzonej przez samorząd województwa ewidencji – w przypadku samorządów województw;
- 2) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje dane:
 - a) prowadzonych przez tego ministra:
 - szkół, zespołów szkół oraz szkolnych punktów konsultacyjnych przy przedstawicielstwach dyplomatycznych, urzędach konsularnych i przedstawicielstwach wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej,
 - publicznych placówek doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym,
 - publicznych szkół i placówek o charakterze eksperymentalnym,
 - publicznych placówek kształcenia ustawicznego o zasięgu

ogólnokrajowym,

- b) niepublicznych zakładów kształcenia nauczycieli prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne, którym minister ten wydał zezwolenie na założenie niepublicznego zakładu kształcenia nauczycieli;
- 3) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje dane:
- a) publicznych szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez tego ministra,
 - b) publicznych szkół i placówek artystycznych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne, którym minister ten wydał zezwolenie na założenie publicznej szkoły artystycznej,
 - c) niepublicznych szkół i placówek artystycznych wpisanych do prowadzonej przez tego ministra ewidencji niepublicznych szkół i placówek artystycznych;
- 4) inni niż wymienieni w pkt 2 i 3 ministrowie przekazują dane prowadzonych szkół i placówek oświatowych;
- 5) okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Art. 34. 1. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO, z wyjątkiem okręgowej komisji egzaminacyjnej, przekazuje dane identyfikacyjne szkoły lub placówki oświatowej w terminie 7 dni od dnia założenia szkoły lub placówki publicznej, a w przypadku publicznej szkoły lub placówki oświatowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną oraz niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej – w terminie 7 dni odpowiednio od dnia wydania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki oświatowej albo dokonania wpisu do ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych.

2. Samorząd województwa przekazuje do RSPO dane identyfikacyjne niepublicznych kolegiów pracowników służb społecznych w terminie 7 dni od dnia otrzymania od organu prowadzącego niezbędnych do przekazania danych.

3. Organ prowadzący niepubliczne kolegium pracowników służb społecznych dostarcza samorządowi województwa dane niezbędne do przekazania do RSPO w terminie 7 dni od dnia uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego na utworzenie kolegium.

Art. 35. 1. Dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON przekazane do RSPO przez podmiot zobowiązany są następnie przekazywane z bazy danych SIO do rejestru REGON. Przekazanie danych do RSPO przez podmiot zobowiązany jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON.

2. Informacja o numerze identyfikacyjnym REGON, nadanym szkole lub placówce oświatowej oraz jej jednostce lokalnej (filii), jeżeli szkoła lub placówka oświatowa taką jednostkę posiada, jest przesyłana z rejestru REGON do bazy danych SIO.

3. Z dniem otrzymania przez bazę danych SIO informacji, o której mowa w ust. 2, dane szkoły lub placówki oświatowej zostają wpisane do RSPO.

4. W przypadku szkoły, której dane identyfikacyjne zostały wpisane do RSPO, z bazy danych SIO do lokalnej bazy danych SIO okręgowej komisji egzaminacyjnej jest przekazywany komunikat o wpisaniu do RSPO tych danych.

Art. 36. 1. W przypadku zmiany danych objętych RSPO, w tym likwidacji szkoły lub placówki oświatowej, podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO przekazuje do RSPO aktualne dane.

2. W przypadku publicznej szkoły lub placówki oświatowej prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz ministra, organ prowadzący przekazuje do RSPO aktualne dane w terminie 7 dni od dnia zmiany.

3. W przypadku publicznej szkoły lub placówki oświatowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną oraz niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej, podmiot zobowiązany do przekazywania danych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO przekazuje do RSPO aktualne dane w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania od organu prowadzącego. Organ prowadzący informuje podmiot zobowiązany do przekazywania danych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO o zmianie danych objętych RSPO w terminie 7 dni od dnia zmiany.

4. W celu aktualizacji danych w RSPO podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO posługuje się numerem REGON szkoły lub placówki oświatowej, której dane są aktualizowane.

Art. 37. 1. Jeżeli zmiana danych objętych RSPO dotyczy danych objętych wpisem do rejestru REGON, przekazane do RSPO przez podmiot zobowiązany aktualne dane szkoły lub

placówki oświatowej są przekazywane z bazy danych SIO do rejestru REGON. Przekazanie aktualnych danych do RSPO przez podmiot zobowiązany jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zmianę cech objętych wpisem w rejestrze REGON albo wniosku o skreślenie szkoły lub placówki oświatowej z rejestru REGON.

2. Po dokonaniu zmiany cech objętych wpisem do rejestru REGON, z rejestru REGON jest przekazywany do bazy danych SIO komunikat o dokonaniu zmiany.

3. Jeżeli szkoła lub placówka oświatowa została skreślona z rejestru REGON, z rejestru REGON jest przekazywany do bazy danych SIO komunikat o skreśleniu szkoły lub placówki oświatowej z rejestru REGON.

Art. 38. Okręgowa komisja egzaminacyjna przekazuje do RSPO informację o numerze identyfikacyjnym szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w terminie 7 dni od dnia otrzymania z bazy danych SIO komunikatu o wpisaniu do RSPO danych identyfikacyjnych szkoły.

Art. 39. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych ucznia lub zbioru danych nauczyciela przekazuje dane bezpośrednio z prowadzonej przez ten podmiot lokalnej bazy danych SIO do bazy danych SIO.

Art. 40. 1. Szkoły i placówki oświatowe do zbioru danych danej szkoły lub placówki oświatowej przekazują dane dziedzinowe dotyczące:

- 1) warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkoły i placówki oświatowej;
- 2) liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo których stosunek pracy wygaśnie;
- 3) pracowników niebędących nauczycielami.

2. Placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom poza miejscem stałego zamieszkania, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki doskonalenia nauczycieli, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz placówki artystyczne – ogniska artystyczne przekazują do zbioru danych danej placówki, poradni lub ośrodka także dane dotyczące ich organizacji i działalności.

Art. 41. 1. Ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, Centralna Komisja Egzaminacyjna, okręgowe komisje egzaminacyjne, kuratorzy oświaty, organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do zbiorów danych tych podmiotów przekazują dane identyfikacyjne oraz dane dziedzinowe dotyczące:

- 1) wysokości przeciętnego wynagrodzenia przypadającego na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych zatrudnionych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne;
- 2) pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą zatrudnionych w komórkach merytorycznych w urzędach obsługujących ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe.

2. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz izby rzemieślnicze przekazują do zbioru danych ich dotyczących dane identyfikacyjne.

Art. 42. Dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe do zbioru danych ucznia przekazują:

- 1) dane w związku z objęciem wczesnym wspomaganie rozwoju – szkoła lub placówka oświatowa, w której wspomaganie to jest realizowane;
- 2) dane w związku z objęciem ucznia wychowaniem przedszkolnym – przedszkole, szkoła podstawowa, w której został zorganizowany oddział przedszkolny, lub inna forma wychowania przedszkolnego, do której uczeń uczęszcza;
- 3) dane w związku z nauką ucznia – szkoła, zakład kształcenia nauczycieli albo kolegium pracowników służb społecznych, do którego uczeń uczęszcza;
- 4) dane w związku z objęciem ucznia opieką w placówce, o których mowa w art. 16 i 17 – odpowiednio młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy oraz placówka zapewniająca opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;
- 5) dane w związku z objęciem ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną przez

poradnię psychologiczno-pedagogiczną – poradnia psychologiczno-pedagogiczna udzielająca takiej pomocy;

- 6) dane, o których mowa w art. 19 – placówki oświatowo-wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz placówki artystyczne – ogniska artystyczne;
- 7) dane w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego – szkoły podstawowe z wyznaczonym obwodem;
- 8) dane w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku szkolnego – szkoły podstawowe i gimnazja z wyznaczonym obwodem;
- 9) dane w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku nauki przez absolwentów gimnazjum oraz przyznawaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym – gminy;
- 10) dane w związku ze sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – okręgowe komisje egzaminacyjne;
- 11) dane dotyczące ukończenia szkoły artystycznej w trybie eksternistycznym – szkoła artystyczna lub zespół szkół artystycznych, przy którym została powołana państwowa komisja egzaminacyjna przeprowadzająca egzaminy eksternistyczne z zakresu szkół artystycznych;
- 12) dane dotyczące uzyskania tytułu czeladnika lub mistrza w zawodzie, o których mowa w art. 25 – izby rzemieślnicze;
- 13) dane dotyczące uzyskanego tytułu zawodowego, o którym mowa w art. 26 – kuratorzy oświaty;
- 14) dane w związku z podjęciem studiów wyższych – uczelnie, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 5.

Art. 43. 1. Dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe do zbioru danych nauczyciela przekazują:

- 1) dane w związku ze stosunkiem pracy:
 - a) szkoły i placówki oświatowe,
 - b) jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
 - c) ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe,

- d) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania,
 - e) kuratorzy oświaty,
 - f) organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
 - g) specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
 - h) Centralna Komisja Egzaminacyjna,
 - i) okręgowe komisje egzaminacyjne;
- 2) dane w związku z awansem zawodowym obejmujące:
- a) stopień awansu zawodowego – organ, który nadał nauczycielowi stopień awansu zawodowego, a w przypadku nauczyciela zatrudnionego w publicznej szkole i placówce oświatowej prowadzonej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego oraz osobę fizyczną oraz niepublicznej szkole i placówce oświatowej – szkoła lub placówka oświatowa, w której nauczyciel jest zatrudniony,
 - b) dane dotyczące uzyskania kolejnego stopnia awansu zawodowego – szkoła lub placówka oświatowa, w której nauczyciel jest zatrudniony.
2. Dane dziedzinowe do zbioru danych nauczyciela dotyczące doskonalenia zawodowego i dodatkowych uprawnień obejmujące:
- 1) ukończenie kursu kwalifikacyjnego – przekazuje placówka doskonalenia nauczycieli, która ten kurs prowadziła;
 - 2) wpisanie do ewidencji egzaminatorów – przekazuje okręgowa komisja egzaminacyjna, która tę ewidencję prowadzi;
 - 3) wpisanie na listę rzeczoznawców – przekazuje odpowiednio minister właściwy do spraw oświaty i wychowania albo minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, który tę listę prowadzi;
 - 4) wpisanie na listę ekspertów – przekazuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania;
 - 5) dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej – przekazuje szkoła lub placówka oświatowa, w której nauczyciel jest zatrudniony.

Art. 44. 1. Szkoła lub placówka oświatowa zobowiązana do przekazania danych dziedzinowych ucznia do bazy danych SIO przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne ucznia w celu ich weryfikacji z danymi osobowymi ucznia zawartymi

w zbiorze PESEL.

2. Dane identyfikacyjne ucznia przekazane do bazy danych SIO w celu weryfikacji są czasowo przechowane w bazie danych SIO i po dokonaniu weryfikacji zostają z niej usunięte.

3. W przypadku pozytywnej weryfikacji danych identyfikacyjnych ucznia, szkoła lub placówka oświatowa przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe tego ucznia.

4. W przypadku negatywnej weryfikacji danych identyfikacyjnych ucznia, szkoła lub placówka oświatowa jest obowiązana do wyjaśnienia stanu faktycznego oraz ponownego przekazania do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych tego ucznia. Przepisy ust. 1 – 3 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku ucznia nieposiadającego numeru PESEL, szkoła lub placówka oświatowa przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne wraz z danymi dziedzinowymi tego ucznia.

Art. 45. Po przekazaniu przez szkołę lub placówkę oświatową do bazy danych SIO informacji o zakończeniu uczęszczania przez ucznia do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego, zakończeniu nauki przez ucznia w szkole, zakładzie kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych albo ustaniu pobytu ucznia w placówce oświatowej, zbiór danych o uczniu w lokalnej bazie danych SIO prowadzonej przez daną szkołę lub placówkę oświatową, z dniem przekazania tej informacji, staje się nieaktywny i nie może być zmieniany ani uzupełniany.

Art. 46. Przekazywanie do bazy danych SIO danych dziedzinowych ucznia przez przedszkole, szkołę podstawową, w której został zorganizowany oddział przedszkolny, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych, w którym uczeń odpowiednio rozpoczął naukę w ramach kolejnego etapu edukacyjnego albo w ramach danego etapu edukacyjnego w związku ze zmianą odpowiednio przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych, następuje po przekazaniu do bazy danych SIO przez odpowiednio przedszkole, inną formę wychowania przedszkolnego, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych, do którego uczeń dotychczas uczęszczał, informacji o dacie zakończenia

uczęszczania do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego lub zakończenia nauki w szkole, zakładzie kształcenia nauczycieli lub kolegium pracowników służb społecznych.

Art. 47. 1. Szkoła lub placówka oświatowa albo inna jednostka wykonująca zadania z zakresu oświaty, zobowiązana do przekazania danych dziedzinowych nauczyciela do bazy danych SIO, przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne nauczyciela w celu ich weryfikacji z danymi osobowymi nauczyciela zawartymi w zbiorze PESEL.

2. Do przekazywania danych dziedzinowych nauczyciela do bazy danych SIO przepisy art. 44 ust. 2 – 4 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku nauczyciela nieposiadającego numeru PESEL, szkoła lub placówka oświatowa albo inna jednostka wykonująca zadania z zakresu oświaty przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne wraz z danymi dziedzinowymi tego nauczyciela.

Art. 48. Po przekazaniu przez szkołę lub placówkę oświatową albo inną jednostkę wykonującą zadania z zakresu oświaty do bazy danych SIO informacji o dacie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy nauczyciela, zbiór danych nauczyciela w lokalnej bazie danych SIO prowadzonej przez tę szkołę, placówkę lub jednostkę, z dniem przekazania tej informacji, staje się nieaktywny i nie może być zmieniany ani uzupełniany.

Art. 49. Przekazanie danych do bazy danych SIO z lokalnej bazy danych SIO jest równoznaczne z potwierdzeniem przez kierownika podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO zgodności przekazanych danych ze stanem faktycznym i dokumentacją szkoły, placówki oświatowej lub innej jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty.

Art. 50. 1. Raz w roku, według stanu na dzień 30 września, na podstawie danych zawartych w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiorach danych uczniów oraz zbiorach danych nauczycieli, zgromadzonych w bazie danych SIO, są sporządzane zestawienia, zawierające dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli, niezbędne do dokonania podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego oraz zestawienia zawierające dane niezbędne do celów statystyki publicznej.

2. Zestawienia, o których mowa w ust. 1, są udostępniane w bazie danych SIO jednostkom samorządu terytorialnego oraz ministrom prowadzącym szkoły i placówki oświatowe, w dniu 7 października, a jeżeli dzień ten wypada w dniu ustawowo wolnym od pracy, w najbliższym dniu roboczym.

3. Jednostki samorządu terytorialnego oraz ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe, w terminie 30 dni od dnia udostępnienia w bazie danych SIO zestawień, o których mowa w ust. 1, potwierdzają prawdziwość danych zawartych w zestawieniach.

4. W celu potwierdzenia prawdziwości danych, dane zawarte w zestawieniach, o których mowa w ust. 1, są porównywane z danymi, którymi dysponuje jednostka samorządu terytorialnego lub minister prowadzący szkoły i placówki oświatowe, w szczególności z danymi posiadanymi w związku ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością prowadzonej szkoły lub placówki oświatowej w zakresie spraw finansowych i administracyjnych oraz w związku z udzielaniem i rozliczaniem przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji dla publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych.

5. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego lub minister prowadzący szkołę lub placówkę oświatową stwierdzi nieprawdziwość danych przekazanych do bazy danych SIO przez szkołę lub placówkę oświatową, lub poweźmie wątpliwość co do prawdziwości tych danych, niezwłocznie przekazuje o tym powiadomienie do bazy danych SIO oraz informuje szkołę lub placówkę oświatową, która przekazała dane do bazy danych SIO, o konieczności sprawdzenia przekazanych danych.

6. Szkoła lub placówka oświatowa, która przekazała do bazy danych SIO dane, których dotyczy powiadomienie, o którym mowa w ust. 5:

- 1) potwierdza prawdziwość danych w bazie danych SIO oraz informuje o tym odpowiednio jednostkę samorządu terytorialnego albo ministra prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową lub
- 2) dokonuje modyfikacji danych i przekazuje do bazy danych SIO zmodyfikowane dane oraz informuje o tym odpowiednio jednostkę samorządu terytorialnego albo ministra prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, zestawienie, o którym mowa w ust. 1, jest ponownie udostępniane w bazie danych SIO w celu potwierdzenia odpowiednio przez jednostkę samorządu terytorialnego albo ministra prowadzącego szkołę lub placówkę

oświatową prawdziwości danych.

Rozdział 4

Pozyskiwanie danych dziedzinowych z bazy danych SIO oraz danych ze zbioru danych PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO

Art. 51. 1. Dane zgromadzone w RSPO są jawne, z wyjątkiem:

- 1) numeru PESEL i adresu miejsca zamieszkania osoby fizycznej prowadzącej publiczną albo niepubliczną szkołę lub placówkę oświatową;
- 2) numeru identyfikacyjnego szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 3) gromadzonych na potrzeby rejestru REGON danych dotyczących przewidywanej liczby pracujących oraz powierzchni ogólnej i użytków rolnych, które są objęte tajemnicą statystyczną zgodnie z art. 41 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

2. Dostęp do danych niejawnych, o których mowa w ust. 1, ma podmiot zobowiązany do przekazywania danych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO oraz szkoła lub placówka oświatowa, której dane te dotyczą, za pośrednictwem lokalnej bazy danych SIO prowadzonej odpowiednio przez podmiot zobowiązany albo szkołę lub placówkę oświatową.

3. Dane objęte zakresem przedmiotowym rejestru REGON, a nieobjęte zakresem przedmiotowym RSPO, nie podlegają udostępnieniu z bazy danych SIO.

4. RSPO jest dostępny na portalu systemu informacji oświatowej.

Art. 52. 1. Z bazy danych SIO mogą być pozyskiwane dane dziedzinowe uczniów i dane dziedzinowe nauczycieli zgromadzone w odpowiednio zbiorach danych uczniów oraz zbiorach danych nauczycieli, w zakresie określonym odpowiednio w art. 53 – 55 i 57 – 59.

2. Za pośrednictwem bazy danych SIO mogą być pozyskiwane ze zbioru PESEL dane osobowe uczniów i dane osobowe nauczycieli w zakresie określonym odpowiednio w art. 53 – 55 i 57 – 59.

3. Dane dziedzinowe ucznia i dane dziedzinowe nauczyciela pozyskane z bazy danych SIO oraz dane osobowe ucznia i dane osobowe nauczyciela pozyskane ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO są gromadzone w zbiorze danych ucznia lub zbiorze danych

nauczyciela w lokalnej bazie danych SIO.

4. Dane z bazy danych SIO oraz dane ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO są pozyskiwane do lokalnej bazy danych SIO bezpośrednio z bazy danych SIO.

Art. 53. Szkoły i placówki oświatowe mogą pozyskiwać następujące dane ucznia:

- 1) w związku z prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej:
 - a) ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO – drugie imię (imiona), płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo,
 - b) z bazy danych SIO – miejscowość, w której uczeń mieszka, a w przypadku ucznia niebędącego obywatelem polskim – także kraj pochodzenia;
- 2) z bazy danych SIO:
 - a) w zakresie zapewnienia kontynuacji nauczania języka obcego – informację o języku obcym, którego uczeń uczył się na poprzednim etapie edukacyjnym,
 - b) w zakresie organizowania kształcenia specjalnego – informację o wydanej opinii lub orzeczeniu, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Art. 54. 1. Szkoła lub placówka oświatowa pozyskuje ze zbioru danych ucznia w bazie danych SIO dane dziedzinowe, o których mowa w art. 18 pkt 2, po przedłożeniu przez rodziców ucznia opinii lub orzeczenia w szkole lub placówce oświatowej prowadzącej zalecaną dla ucznia formę kształcenia, wynikającą z tej opinii lub orzeczenia.

2. W celu pozyskania danych, o których mowa w art. 18 pkt 2, szkoła lub placówka oświatowa przekazuje do bazy danych SIO dane identyfikacyjne ucznia oraz numer i datę wydania opinii lub orzeczenia.

Art. 55. 1. Okręgowe komisje egzaminacyjne, w związku z organizacją sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, mogą pozyskiwać następujące dane ucznia:

- 1) ze zbioru PESEL: drugie imię (imiona), datę i miejsce urodzenia;
- 2) z bazy danych SIO: numer PESEL, imię i nazwisko, informację o orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, nazwę i adres szkoły, do której uczeń uczęszcza albo uczęszczał w przypadku uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego

i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

2. Szkoły przekazują do bazy danych SIO dane identyfikacyjne uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w następujących terminach:

- 1) dane uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminu, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – do dnia 25 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany sprawdzian lub egzamin;
- 2) dane uczniów przystępujących do egzaminu maturalnego, którzy ukończyli szkołę przed rokiem szkolnym, w którym jest przeprowadzany egzamin – do dnia 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin;
- 3) dane uczniów przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, którzy ukończyli szkołę przed rokiem szkolnym, w którym jest przeprowadzany egzamin – do dnia 24 grudnia roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 4) dane uczniów szkół, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze kończą się w styczniu, w tym uczniów przystępujących do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, którzy ukończyli szkołę przed rokiem szkolnym, w którym jest przeprowadzany egzamin – do dnia 25 września roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin.

Art. 56. 1. Trzy razy w roku, według stanu na dzień 31 marca, 30 września i 31 grudnia, w celu kontroli spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, następuje porównanie danych osób w wieku od 5 do 18 lat, zgromadzonych w zbiorze PESEL, obejmujących imiona, nazwiska i numery PESEL tych osób, z danymi identyfikacyjnymi uczniów w wieku od 5 do 18 lat, zgromadzonymi w zbiorach danych uczniów w bazie danych SIO, obejmującymi imiona, nazwiska i numery PESEL tych uczniów.

2. W celu porównania danych zgodnie z ust. 1, dane identyfikacyjne uczniów, o których mowa w ust. 1, zgromadzone w bazie danych SIO, są przekazywane z bazy danych SIO do zbioru PESEL.

3. Jeżeli w wyniku porównania danych okaże się, że w zbiorze PESEL znajdują się dane osób, których danych brak jest w bazie danych SIO, ze zbioru PESEL do bazy danych

SIO jest przekazywana informacja zawierająca numery PESEL tych osób.

Art. 57. 1. Jednostki samorządu terytorialnego, w związku z organizowaniem przyjmowania uczniów do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez te jednostki, mogą pozyskiwać do lokalnych baz danych SIO następujące dane ucznia ubiegającego się o przyjęcie do tych szkół:

- 1) ze zbioru PESEL: drugie imię (imiona), datę i miejsce urodzenia;
- 2) z bazy danych SIO: miejsce zamieszkania, nazwę i adres szkoły, do której uczeń uczęszczał, wyniki egzaminu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, informację o uzyskaniu tytułu laureata olimpiady przedmiotowej, konkursu lub zawodów na szczeblu co najmniej powiatu.

2. Jednostki samorządu terytorialnego mogą pozyskiwać dane, o których mowa w ust. 1, jeżeli przyjmowanie uczniów do prowadzonych przez te jednostki szkół ponadgimnazjalnych odbywa się z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

3. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być pozyskane po wyrażeniu przez rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, w formie pisemnej, zgody na ich pozyskanie i przetwarzanie.

4. Pozyskanie danych, o których mowa w ust. 1, odbywa się po przekazaniu do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych ucznia oraz oświadczenia odpowiednio wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty powiatu lub marszałka województwa o wyrażeniu przez rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia zgody, o której mowa w ust. 3.

5. Z dniem 1 września danego roku jednostka samorządu terytorialnego usuwa z lokalnej bazy danych SIO pozyskane z bazy danych SIO dane, o których mowa w ust. 1.

Art. 58. 1. Szkoły i placówki oświatowe, jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, Centralna Komisja Egzaminacyjna, okręgowe komisje egzaminacyjne, ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe, kuratorzy oświaty, organy sprawujące nadzór pedagogiczny, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, specjalistyczne jednostki nadzoru, o których mowa w art. 32a ust. 1 i 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w związku z zatrudnieniem nauczyciela, mogą pozyskiwać następujące dane nauczyciela:

- 1) ze zbioru PESEL: drugie imię (imiona), płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo;

2) z bazy danych SIO: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego, wpisanie do ewidencji egzaminatorów, wpisanie na listę rzeczoznawców, wpisanie na listę ekspertów, dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej.

2. Okręgowe komisje egzaminacyjne, w związku z ubieganiem się nauczyciela o wpisanie do ewidencji egzaminatorów, mogą pozyskiwać z bazy danych SIO następujące dane nauczyciela: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego, wpisanie do ewidencji egzaminatorów oraz nazwę i adres miejsca pracy. Dane obejmujące nazwę i adres miejsca pracy są generowane w bazie danych SIO automatycznie.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w związku z ubieganiem się nauczyciela o wpisanie na prowadzoną przez tego ministra listę rzeczoznawców albo listę ekspertów, może pozyskiwać z bazy danych SIO następujące dane nauczyciela: imię (imiona) i nazwisko, posiadane kwalifikacje do nauczania, sprawowane funkcje i zajmowane stanowiska.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w związku z ubieganiem się nauczyciela o wpisanie na prowadzoną przez tego ministra listę rzeczoznawców, może pozyskiwać z bazy danych SIO następujące dane nauczyciela: imię (imiona) i nazwisko, posiadane kwalifikacje do nauczania, sprawowane funkcje i zajmowane stanowiska.

Art. 59. Jednostki samorządu terytorialnego i jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, mogą pozyskiwać następujące dane nauczyciela:

- 1) ze zbioru PESEL: płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo;
- 2) z bazy danych SIO: wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

Art. 60. 1. Dane nauczyciela, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 i art. 59 pkt 2, mogą być pozyskane do lokalnej bazy danych SIO przez podmiot uprawniony do ich pozyskania po wyrażeniu przez nauczyciela, w formie pisemnej, zgody na ich pozyskanie.

2. Pozyskanie danych, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 2 i art. 59 pkt 2, odbywa się po przekazaniu do bazy danych SIO przez kierownika podmiotu uprawnionego do ich pozyskania oświadczenia o wyrażeniu przez nauczyciela zgody, o której mowa w ust. 1.

Art. 61. 1. Regionalne izby obrachunkowe mogą, za pośrednictwem bazy danych SIO, pozyskiwać dane objęte sprawozdaniami, o których mowa w art. 30a ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być pozyskiwane po uzyskaniu przez prezesa regionalnej izby obrachunkowej upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, o którym mowa w art. 68 ust. 1.

Art. 62. 1. Uczelnie mogą pozyskiwać z bazy danych SIO, do celów rekrutacji na studia wyższe, dane dziedzinowe dotyczące wyników egzaminu maturalnego absolwenta oraz dane identyfikacyjne szkoły ponadgimnazjalnej, którą absolwent ukończył. Dane te są pozyskiwane po wyrażeniu przez absolwenta, w formie pisemnej, zgody na ich pozyskanie.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być pozyskane przez uczelnię po uzyskaniu przez rektora uczelni upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, o którym mowa w art. 68 ust. 1.

3. W celu pozyskania danych, o których mowa w ust. 1, uczelnia przekazuje do bazy danych SIO imię, nazwisko i numer PESEL absolwenta.

4. Po zakończeniu rekrutacji na studia wyższe, uczelnia usuwa dane, o których mowa w ust. 1, pozyskane z bazy danych SIO.

5. Za zgodą absolwenta, wyrażoną w formie pisemnej, uczelnia, która pozyskała z bazy danych SIO dane absolwenta, o których mowa w ust. 1, przekazuje do bazy danych SIO, w terminie 10 dni od dnia immatrykulacji, informację o nazwie uczelni i kierunku studiów, na który absolwent został przyjęty, oraz formie tych studiów, a jeżeli absolwent nie został przyjęty na kierunek studiów – informację o nazwie uczelni i formie studiów.

Art. 63. Główny Urząd Statystyczny pozyskuje dane z bazy danych SIO, z wyłączeniem danych identyfikacyjnych uczniów i nauczycieli, w zakresie i terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej, ustalonym na podstawie art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

Art. 64. 1. Główny Geodeta Kraju, w celu lokalizacji przestrzennej szkół i placówek oświatowych oraz innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, pozyskuje z bazy danych SIO następujące dane:

- 1) nazwę, nazwę skróconą, adres siedziby szkoły lub placówki oświatowej, typ szkoły albo rodzaj placówki oświatowej oraz określenie zasięgu terytorialnego (obwodu) szkoły podstawowej lub gimnazjum, którym obwód został ustalony;
- 2) nazwę, nazwę skróconą, typ i adres siedziby innej jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są pozyskiwane przy wykorzystaniu usług danych przestrzennych geoportalu infrastruktury informacji przestrzennej, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej.

Art. 65. 1. Na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych SIO mogą być sporządzane i udostępniane raporty. Raporty udostępnia się w postaci elektronicznej.

2. Raport obejmuje zanonimizowane dane powstające w procesie automatycznego przetwarzania danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych szkół, placówek oświatowych, innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty oraz uczniów i nauczycieli, zgromadzonych w bazie danych SIO, a w razie potrzeby wynikającej z zakresu przedmiotowego danego raportu także danych osobowych uczniów i nauczycieli ze zbioru PESEL.

3. W razie potrzeby sporządzenia raportu wykorzystującego dane osobowe ze zbioru PESEL, dane te czasowo przechowuje się w bazie danych SIO.

Art. 66. 1. Szkoły i placówki oświatowe, inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty, organy administracji rządowej, w zakresie wykonywanych zadań, ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego, których przedstawiciele wchodzi w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, regionalne izby obrachunkowe oraz Główny Urząd Statystyczny mogą pozyskiwać z bazy danych SIO raporty nieodpłatnie.

2. Z bazy danych SIO mogą być udostępniane, odpłatnie, raporty na indywidualne zamówienia podmiotów innych niż wymienione w ust. 1.

3. Raporty, o których mowa w ust. 2, udostępnia się w postaci elektronicznej, w terminie ustalonym z zainteresowanym podmiotem.

4. Wysokość opłaty za udostępnienie raportu stanowi równowartość kosztów

dokonania operacji na danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz kosztów eksploatacji urządzeń i oprogramowania.

5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podaje do publicznej wiadomości sposób ustalania wysokości opłat za udostępnianie raportów z bazy danych SIO.

6. Opłaty, o których mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.

7. Do celów realizowania zadań zleconych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podmiotom podległym lub nadzorowanym przez tego ministra raporty udostępnia się nieodpłatnie.

Rozdział 5

Dostęp do bazy danych SIO

Art. 67. Dostęp do bazy danych SIO, obejmujący przekazywanie danych do bazy danych SIO, pozyskiwanie danych dziedzinowych z bazy danych SIO oraz pozyskiwanie danych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO, posiada kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz kierownik podmiotu uprawnionego do pozyskiwania danych z bazy danych SIO. W przypadku regionalnej izby obrachunkowej dostęp do bazy danych SIO, obejmujący pozyskiwanie danych, o których mowa w art. 61 ust. 1, za pośrednictwem bazy danych SIO, posiada prezes regionalnej izby obrachunkowej.

Art. 68. 1. Dostęp do bazy danych SIO uzyskuje się na podstawie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, zwanego dalej „upoważnieniem”.

2. Upoważnienia udzielają:

- 1) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania – kierownikom innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, z wyjątkiem jednostek samorządu terytorialnego i jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych, oraz prezesom regionalnych izb obrachunkowych i rektorom uczelni;
- 2) kuratorzy oświaty – wójtom gmin (burmistrzom, prezydentom miast), starostom powiatów i marszałkom województw;

3) ministrowie oraz wójtowie gmin (burmistrzowie, prezydenci miast), starostowie powiatów i marszałkowie województw odpowiednio – dyrektorom szkół i placówek oświatowych, których dane identyfikacyjne są zobowiązani przekazywać do RSPO, oraz kierownikom jednostek samorządu terytorialnego i kierownikom jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych.

3. Upoważnienia udziela się na czas określony obejmujący:

- 1) okres zajmowania stanowiska przez kierownika podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO, nie dłużej jednak niż na okres 5 lat;
- 2) okres pełnienia funkcji przez rektora uczelni, nie dłużej jednak niż na okres 5 lat – w przypadku przetwarzania danych do celów rekrutacji na studia wyższe.

4. Udzielenie upoważnienia wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Art. 69. 1. Upoważnienia udziela się po przeprowadzeniu procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO.

2. Kierownik podmiotu, o którym mowa w art. 67, składa, w postaci elektronicznej, wniosek o udzielenie upoważnienia.

3. Wniosek zawiera imię (imiona), nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko osoby, której ma być udzielone upoważnienie, oraz w szczególności:

- 1) określenie typu użytkownika SIO:
 - a) podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO,
 - b) podmiot zobowiązany do przekazywania danych dziedzinowych do bazy danych SIO odpowiednio do: zbiorów danych szkół i placówek oświatowych, zbiorów danych jednostek, zbiorów danych uczniów lub zbiorów danych nauczycieli,
 - c) podmiot uprawniony do pozyskiwania danych dziedzinowych z bazy danych SIO lub danych osobowych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO,
 - d) regionalna izba obrachunkowa;
- 2) nazwę użytkownika SIO;
- 3) określenie organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową – w przypadku wniosku o udzielenie upoważnienia dyrektorowi szkoły lub placówki oświatowej;
- 4) numer RSPO szkoły lub placówki oświatowej;
- 5) okres, na jaki ma być udzielone upoważnienie.

Art. 70. 1. Podmiot właściwy do udzielenia upoważnienia, o którym mowa w art. 68 ust. 2, sprawdza poprawność danych zawartych we wniosku, o którym mowa w art. 69 ust. 2, oraz tożsamość osoby, której wniosek dotyczy.

2. Upoważnienie jest udzielane po stwierdzeniu poprawności danych zawartych we wniosku oraz potwierdzeniu tożsamości osoby, której wniosek dotyczy.

3. Upoważnienie zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko osoby upoważnionej;
- 2) określenie typu i nazwy użytkownika SIO;
- 3) określenie organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową – w przypadku upoważnienia dla dyrektora szkoły lub placówki oświatowej;
- 4) zakres dostępu do bazy danych SIO osoby upoważnionej, w zależności od typu użytkownika SIO;
- 5) okres, na który udziela się upoważnienia (okres ważności upoważnienia);
- 6) datę udzielenia upoważnienia;
- 7) podpis osoby reprezentującej podmiot udzielający upoważnienia;
- 8) podpis osoby upoważnionej;
- 9) klauzulę o zachowaniu tajemnicy w brzmieniu: „Osoba upoważniona do przetwarzania danych objętych zakresem dostępu do bazy danych systemu informacji oświatowej, określonym w niniejszym upoważnieniu, jest zobowiązana do zachowania ich w tajemnicy, również po ustaniu zatrudnienia, oraz zachowania w tajemnicy informacji o ich zabezpieczeniu.”.

Art. 71. Wraz z udzieleniem upoważnienia osoba upoważniona otrzymuje niepowtarzalny identyfikator użytkownika SIO.

Art. 72. 1. Kierownik podmiotu, o którym mowa w art. 67, może upoważnić pracownika lub pracowników tego podmiotu do dostępu do bazy danych SIO, na czas określony, nie dłuższy jednak niż 5 lat. Udzielenie upoważnienia przez kierownika podmiotu, o którym mowa w art. 67, pracownikowi wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Pracownik uzyskuje dostęp do bazy danych SIO na podstawie upoważnienia udzielonego przez podmiot, o którym mowa w art. 68 ust. 2, który udzielił upoważnienia

kierownikowi podmiotu zobowiązanego.

3. Do udzielenia upoważnienia pracownikowi podmiotu zobowiązanego przepisy art. 69 – 71 stosuje się odpowiednio.

Art. 73. 1. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 70 ust. 3 pkt 1 – 4, osoba upoważniona przekazuje podmiotowi, o którym mowa w art. 68 ust. 2, który udzielił upoważnienia, informację zawierającą dane, które uległy zmianie oraz aktualne dane, wraz z kopią upoważnienia i kopią dokumentu potwierdzającego zmianę danych. Informację przekazuje się w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiła zmiana danych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się procedurę weryfikacji dostępu.

Art. 74. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 68 ust. 2, cofa upoważnienie:

- 1) w przypadku udzielenia upoważnienia na podstawie nieprawdziwych lub nieaktualnych danych;
- 2) udzielone kierownikowi podmiotu, o którym mowa w art. 67 – na wniosek podmiotu, który odwołał kierownika podmiotu, o którym mowa w art. 67, z zajmowanego stanowiska;
- 3) udzielone, zgodnie z art. 72, pracownikowi podmiotu, o którym mowa w art. 67 – na wniosek upoważnionego pracownika lub kierownika podmiotu, o którym mowa w art. 67;
- 4) w przypadku, o którym mowa w art. 84 ust. 6.

2. Podmiot, który odwołał kierownika podmiotu, o którym mowa w art. 67, z zajmowanego stanowiska, składa niezwłocznie wniosek o cofnięcie upoważnienia tej osobie.

3. Wniosek o cofnięcie upoważnienia zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu składającego wniosek;
- 2) imię (imiona), nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko osoby upoważnionej;
- 3) określenie typu i nazwy użytkownika SIO.

4. Wraz z cofnięciem upoważnienia, podmiot, o którym mowa w art. 68 ust. 2, przekazuje do bazy danych SIO informację o cofnięciu upoważnienia.

5. Dostęp do bazy danych SIO jest blokowany z dniem przekazania do bazy danych

SIO informacji, o której mowa w ust. 4.

Art. 75. 1. Na wniosek osoby upoważnionej, złożony nie wcześniej niż na 3 miesiące i nie później niż na miesiąc przed upływem terminu ważności upoważnienia, okres ważności upoważnienia może zostać przedłużony na kolejny okres, z zastrzeżeniem art. 68 ust. 3. Przepisy art. 69 ust. 1 i 2 oraz art. 70 i 71 stosuje się odpowiednio.

2. Wniosek o przedłużenie ważności upoważnienia zawiera:

- 1) imię (imiona), nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko osoby upoważnionej;
- 2) określenie typu i nazwy użytkownika SIO;
- 3) okres, na jaki ma być przedłużone upoważnienie.

Art. 76. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, w tym szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO i sposób potwierdzania tożsamości osoby, której wniosek dotyczy. Rozporządzenie powinno uwzględniać prawidłową realizację przez użytkowników SIO obowiązków związanych z dostępem i użytkowaniem systemu informacji oświatowej.

Rozdział 6

Nadzór nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO

Art. 77. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

2. W ramach nadzoru minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ma dostęp do wykazu zarejestrowanych przypadków nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych, uzyskania lub próby uzyskania nieuprawnionego dostępu do danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób.

3. Wykaz, o którym mowa w ust. 2, powstaje na podstawie automatycznie generowanej w bazie danych SIO informacji o przypadkach, w których nastąpiła próba nieuprawnionego dostępu, oraz na podstawie informacji, o których mowa w art. 78 ust. 1,

przekazywanych przez kierowników podmiotów prowadzących lokalne bazy danych SIO.

Art. 78. 1. Kierownicy podmiotów prowadzących lokalne bazy danych SIO są obowiązani niezwłocznie przekazywać do bazy danych SIO informacje o nieuprawnionym dostępie do bazy danych SIO, nielegalnym pozyskaniu danych z bazy danych SIO, zniszczeniu lub utracie danych zgromadzonych w bazie danych SIO lub wykorzystaniu tych danych w nieuprawniony sposób.

2. Jeżeli żadne ze zdarzeń, o których mowa w ust. 1, nie nastąpiło, raz na kwartał, w terminie 7 dni roboczych od rozpoczęcia kolejnego kwartału, kierownicy podmiotów prowadzących lokalne bazy danych SIO są obowiązani przekazywać do bazy danych SIO informację o niezakłóconym funkcjonowaniu lokalnej bazy danych SIO.

Art. 79. W przypadku stwierdzenia próby uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania lub zniszczenia danych zgromadzonych w bazie danych SIO, stwierdzenia uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz w przypadku stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania blokuje przekazywanie danych do bazy danych SIO lub pozyskiwanie danych z bazy danych SIO do czasu wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości, w tym do czasu ponownego przeprowadzenia w razie potrzeby procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO.

Art. 80. W celu wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może żądać przedłożenia przez kierowników podmiotów prowadzących lokalne bazy danych SIO informacji i wyjaśnień w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego oraz przeprowadzać kontrolę podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO.

Art. 81. 1. Czynności kontrolne wykonuje osoba wyznaczona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na podstawie wydanego przez tego ministra imiennego upoważnienia, zwana dalej „kontrolerem”.

2. Kontroler przeprowadza czynności kontrolne po okazaniu kierownikowi kontrolowanego podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO dokumentu tożsamości i imiennego upoważnienia.

3. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie kontrolowanego podmiotu;
- 2) imię i nazwisko kontrolera;
- 3) serię i numer dokumentu tożsamości kontrolera;
- 4) przedmiot i zakres kontroli;
- 5) przewidywany czas trwania kontroli;
- 6) okres ważności upoważnienia;
- 7) datę jego wydania oraz podpis ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo osoby przez tego ministra upoważnionej.

4. W celu wykonywania czynności kontrolnych kontroler ma prawo:

- 1) wstępu do pomieszczenia, w którym zlokalizowana jest lokalna baza danych SIO i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych;
- 2) żądania udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień;
- 3) wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli oraz sporządzania, na koszt podmiotu kontrolowanego, uwierzytelnionych kopii, odpisów i wyciągów z dokumentów oraz zestawień danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli;
- 4) przeprowadzania oględzin poszczególnych elementów lokalnej bazy danych SIO, w tym urządzeń, oprogramowania, nośników oraz systemów teleinformatycznych, a także procedur przetwarzania danych.

Art. 82. 1. W czynnościach kontrolnych przeprowadzanych przez kontrolera uczestniczy kierownik kontrolowanego podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO lub osoba przez niego upoważniona.

2. Kierownik kontrolowanego podmiotu jest obowiązany zapewnić warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, przedstawić na żądanie kontrolera dokumenty i materiały, umożliwić przeprowadzenie oględzin elementów lokalnej bazy danych SIO oraz procedur przetwarzania danych, a także zapewnić możliwość sporządzania lub przekazywania uwierzytelnionych kopii, odpisów i wyciągów z dokumentów oraz zestawień danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli.

Art. 83. 1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w protokole

kontroli. Protokół kontroli zawiera w szczególności opis stanu faktycznego stwierdzonego podczas kontroli oraz przypadków naruszenia przepisów ustawy lub wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

2. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik kontrolowanego podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO.

3. Protokół kontroli podpisują kontroler i kierownik kontrolowanego podmiotu.

4. Kierownik kontrolowanego podmiotu może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, kontroler jest obowiązany dokonać ich analizy i w miarę potrzeby przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne. W przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, kontroler zmienia lub uzupełnia protokół kontroli.

6. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, kontroler przekazuje na piśmie swoje stanowisko kierownikowi kontrolowanego podmiotu.

Art. 84. 1. Na podstawie ustaleń zawartych w protokole kontroli, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy lub wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania sporządza wystąpienie pokontrolne, w którym określa sposób i termin usunięcia tych naruszeń.

2. Kierownik kontrolowanego podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, może zgłosić do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania umotywowane zastrzeżenia do zaleceń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

3. Kierownik kontrolowanego podmiotu, w terminie 60 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zawiadamia ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o wykonaniu zaleceń pokontrolnych albo, w razie ich niewykonania, o przyczynach niewykonania tych zaleceń i przewidywanym terminie ich wykonania.

4. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonuje ich analizy i w miarę potrzeby zarządza przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń – zmienia lub uzupełnia wystąpienie pokontrolne.

5. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, minister właściwy do

spraw oświaty i wychowania przekazuje na piśmie swoje stanowisko kierownikowi kontrolowanego podmiotu.

6. W przypadku stwierdzenia potrzeby ponownego przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania niezwłocznie zawiadamia o tym podmiot, który udzielił upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, o którym mowa w art. 68 ust. 2.

Art. 85. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po usunięciu nieprawidłowości, w tym po ponownym przeprowadzeniu procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, przywraca możliwość przekazywania danych do bazy danych SIO lub pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

Art. 86. 1. Informacje zawarte w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania analizuje w celu oceny stopnia bezpieczeństwa i efektywności wymagań organizacyjnych i technicznych przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

2. W związku z wykonywaniem nadzoru nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecać sporządzanie ekspertyz i opinii.

Rozdział 7

Odzyskiwanie utraconych danych z lokalnych baz danych SIO

Art. 87. W przypadku utraty całości lub części danych zgromadzonych w lokalnej bazie danych SIO, administrator bazy danych SIO umożliwia kierownikowi podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO pozyskanie z bazy danych SIO utraconych danych, jeżeli w lokalnej bazie danych SIO zachodzi brak technicznej możliwości odzyskania utraconych danych.

Art. 88. 1. Kierownik podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO składa do administratora bazy danych SIO wnioski o udostępnienie z bazy danych SIO zestawu danych identyfikacyjnych lub danych dziedzinowych w zakresie odpowiadającym zakresowi

utraconych danych.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy określić zakres utraconych danych oraz wyjaśnić brak technicznej możliwości odzyskania utraconych danych, a także powody utraty danych.

3. Jeżeli utracone zostały dane zgromadzone w lokalnej bazie danych SIO prowadzonej przez szkołę lub placówkę oświatową, wniosek, o którym mowa w ust. 1, wymaga potwierdzenia przez organ lub osobę prowadzącą szkołę lub placówkę oświatową.

Art. 89. 1. W przypadku stwierdzenia, że odzyskanie danych w lokalnej bazie danych SIO nie jest technicznie możliwe, administrator bazy danych SIO przygotowuje zestaw danych objętych wnioskiem, o którym mowa w art. 88 ust. 1, w formie plików do pobrania, oraz zawiadamia kierownika podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO, który złożył ten wniosek, o możliwości pobrania przygotowanych plików.

2. W przypadku stwierdzenia, że odzyskanie danych w lokalnej bazie danych SIO jest technicznie możliwe, administrator bazy danych SIO informuje kierownika podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO, który złożył wniosek, o sposobie odzyskania utraconych danych.

Rozdział 8

Korygowanie nieprawidłowości danych przekazanych z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO

Art. 90. 1. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO, który stwierdził nieprawdziwość danych przekazanych do bazy danych SIO, jest obowiązany niezwłocznie przekazać do bazy danych SIO zmodyfikowane dane.

2. W bazie danych SIO rejestruje się datę modyfikacji danych, a w przypadku modyfikacji danych stanowiących podstawę podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, rejestrowana jest historia zmian.

Art. 91. 1. Jeżeli do zbioru danych ucznia w bazie danych SIO, który zawiera informację o uczęszczaniu ucznia do szkoły, zostanie przekazana informacja o rozpoczęciu przez ucznia nauki w innej szkole, z bazy danych SIO do lokalnej bazy danych SIO, z której

przekazano tę informację, jest przekazywany komunikat informujący o konieczności ustalenia szkoły, do której uczeń uczęszcza.

2. Ustalenie szkoły, do której uczeń uczęszcza, następuje w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania komunikatu, o którym mowa w ust. 1.

3. Szkoła, do której uczeń nie uczęszcza, przekazuje tę informację do bazy danych SIO.

Rozdział 9

Przechowywanie danych w bazie danych SIO i w lokalnych bazach danych SIO

Art. 92. 1. Nie usuwa się z bazy danych SIO:

- 1) danych zawartych w RSPO;
- 2) zanonimizowanych danych uczniów i danych nauczycieli;
- 3) raportów.

2. Dane szkoły i placówki oświatowej oraz innej jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty, zgromadzone w bazie danych SIO w zbiorze danych tej szkoły, placówki i jednostki, przechowuje się w bazie danych SIO przez okres 20 lat od dnia wprowadzenia do danego zbioru danych ostatniej informacji.

3. Dane ucznia zgromadzone w zbiorze danych ucznia w bazie danych SIO zostają zanonimizowane po upływie 5 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 13 pkt 11 i 12, art. 14 pkt 26 – 28, art. 16 pkt 1 i 3, art. 17 pkt 1, art. 19 i art. 23 pkt 4, które zostają zanonimizowane z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały wprowadzone do bazy danych SIO.

4. Dane nauczyciela zgromadzone w zbiorze danych nauczyciela w bazie danych SIO zostają zanonimizowane po upływie 5 lat od dnia wprowadzenia do tego zbioru ostatniej informacji, nie wcześniej jednak niż z osiągnięciem przez nauczyciela wieku emerytalnego, z wyjątkiem danych, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j oraz ust. 3 pkt 1 lit. g i pkt 2 lit. f, które zostają zanonimizowane z końcem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zostały wprowadzone do bazy danych SIO.

5. Historię zmian danych, o której mowa w art. 90 ust. 2, przechowuje się w bazie danych SIO przez okres 5 lat, licząc od końca roku, w którym dokonano modyfikacji danych.

Art. 93. 1. Dane ucznia i dane nauczyciela zgromadzone w zbiorze danych ucznia i zbiorze danych nauczyciela w lokalnej bazie danych SIO są przechowywane przez okres 5 lat od dnia wprowadzenia do zbioru ostatniej informacji.

2. Po upływie okresu przechowywania, o którym mowa w ust. 1, dane ucznia i dane nauczyciela zgromadzone w lokalnej bazie danych SIO zostają z niej niezwłocznie usunięte.

3. Za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia oraz zgodą nauczyciela, wyrażoną na piśmie, dane tego ucznia i nauczyciela zgromadzone w lokalnej bazie danych SIO mogą być przechowywane w tej bazie przez okres dłuższy niż 5 lat.

Rozdział 10

Warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania systemu informacji oświatowej

Art. 94. Podmioty prowadzące lokalne bazy danych SIO prowadzą te bazy za pomocą:

- 1) oprogramowania udostępnianego nieodpłatnie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub
- 2) innego niż wymienione w pkt 1 oprogramowania spełniającego warunki techniczne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 2, oraz posiadającego certyfikat zgodności z SIO.

Art. 95. 1. Certyfikat zgodności z SIO wydaje się po potwierdzeniu, w drodze postępowania homologacyjnego, spełniania przez oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2, warunków technicznych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 2.

2. Certyfikat zgodności z SIO wydaje się na wniosek przedsiębiorcy lub innego podmiotu oferującego oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2.

3. Postępowanie homologacyjne przeprowadza i certyfikat zgodności z SIO wydaje wyznaczona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jednostka organizacyjna podległa temu ministrowi lub przez niego nadzorowana.

4. Certyfikat zgodności z SIO jest wydawany nieodpłatnie.

Art. 96. 1. Dane z lokalnych baz danych SIO są przekazywane do bazy danych SIO

zgodnie ze szczegółowym komunikatem XML określającym format i zakres przekazywania danych. Szczegółowy komunikat XML minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. W przypadku zmiany szczegółowego komunikatu XML, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej zmianę komunikatu XML nie później niż na 6 miesięcy przed jej wprowadzeniem.

Art. 97. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może wyznaczyć jednostkę organizacyjną podległą temu ministrowi lub przez niego nadzorowaną do prowadzenia obsługi organizacyjno-technicznej funkcjonowania bazy danych SIO.

Art. 98. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalne wymagania techniczne dla sprzętu przeznaczonego do obsługi oprogramowania, o którym mowa w art. 94 pkt 1;
- 2) warunki techniczne, jakie powinno spełniać oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2, z uwzględnieniem zasady równego traktowania różnych platform systemowych, dane zawarte we wniosku o wydanie certyfikatu zgodności z SIO, tryb postępowania homologacyjnego i wydawania certyfikatu zgodności z SIO oraz dane, jakie certyfikat zawiera;
- 3) warunki techniczne przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno uwzględniać zapewnienie bezpieczeństwa danych zgromadzonych i przetwarzanych w bazie danych SIO oraz dróg komunikacji z bazą danych SIO, a także zapewnienie współpracy SIO z innymi rejestrami publicznymi.

Rozdział 11

Przepisy karne

Art. 99. 1. Kto wbrew obowiązkowi nie prowadzi lokalnej bazy danych SIO, nie przekazuje danych do bazy danych SIO lub przekazuje dane niezgodne z prawdą, podlega

karze grzywny.

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.⁷⁾).

3. Administrator bazy danych SIO zawiadamia właściwe organy o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynów, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 12

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 100. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 5e dodaje się art. 5f w brzmieniu:

„Art. 5f. Publiczne i niepubliczne jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2, oraz ich zespoły, wpisuje się do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej jako podmioty, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.”;

2) w art. 9c po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Dla celów przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, komisje okręgowe nadają szkołom indywidualny numer identyfikacyjny.”;

3) art. 58 otrzymuje brzmienie:

„Art. 58. Wniosek o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w ust. 3, składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu; wniosek zawiera także dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej. Wniosek składa się nie później niż do dnia 30 września roku

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 214, poz. 1344 i Nr 237, poz. 1651, z 2009 r. Nr 178, poz. 1375, Nr 190, poz. 1474 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 197, poz. 1307.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Termin ten może zostać przedłużony za zgodą odpowiednio organu jednostki samorządu terytorialnego, o którym mowa w ust. 3, albo ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.”;

4) w art. 82 w ust. 2 dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.”;

5) w art. 90a uchyla się ust. 2.

Art. 101. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) urzędowe rejestry – prowadzone na podstawie ustaw lub przepisów wydanych w wykonaniu ustaw przez sądy i organy administracji publicznej rejestry i ewidencje zawierające informacje o osobach prawnych, jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej i osobach fizycznych oraz ich działalności, a także o innych zjawiskach, zdarzeniach i obiektach, a w szczególności rejestry: sądowe, ubezpieczeń społecznych, podatników, podmiotów gospodarki narodowej, podziału terytorialnego kraju, szkół i placówek oświatowych oraz ewidencji: ludności, działalności gospodarczej, udzielonych zezwoleń i koncesji, gruntów, budynków, budowli i obiektów infrastruktury.”;

2) w art. 42:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą przyjmuje się osobę fizyczną będącą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.¹⁰⁾) i inną osobę fizyczną prowadzącą działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osobę fizyczną

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 107, poz. 679 i Nr 182, poz. 1228.

prowadzącą indywidualne gospodarstwo rolne, z zastrzeżeniem ust. 2a.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wpisowi do rejestru podmiotów nie podlega osoba fizyczna w zakresie prowadzonej działalności oświatowej obejmującej prowadzenie przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹¹⁾).”

c) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Złożenie wniosku o wpis do rejestru podmiotów, wniosku o zmianę cech objętych wpisem oraz wniosku o skreślenie z rejestru podmiotów dla:

- 1) przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną – następuje na podstawie przepisów o działalności gospodarczej,
- 2) przedsiębiorców podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego – następuje na podstawie ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.¹²⁾),
- 3) przedszkoli, szkół, placówek i innych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, i ich zespołów – następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr, poz.).

8. Przepisu ust. 7 nie stosuje się, jeżeli zmiana dotyczy jedynie cech objętych wpisem, niebędących przedmiotem wpisu w rejestrze przedsiębiorców, ewidencji działalności gospodarczej albo Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych.”

Art. 102. W ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 i Nr 127, poz. 857) wprowadza się następujące zmiany:

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 888, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 53, poz. 434 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 96, poz. 620.

1) w art. 28 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Po odliczeniu rezerwy, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego – w sposób określony na podstawie ust. 6. Do podziału części oświatowej subwencji ogólnej przyjmuje się dane zgromadzone w bazie danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia ... o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr..., poz. ...).”;

2) w art. 37 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli do bazy danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia ... o systemie informacji oświatowej, zostały przekazane nieprawdziwe dane i jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część oświatową subwencji ogólnej w kwocie niższej od należnej – jednostce tej nie przysługuje zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2.”.

Art. 103. 1. Kierownicy podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do RSPO oraz kuratorzy oświaty składają wnioski o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO w terminie od dnia 15 listopada 2011 r. do dnia 15 grudnia 2011 r.

2. Upoważnień do dostępu do bazy danych SIO podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do RSPO oraz kuratorom oświaty, w terminie od dnia 1 grudnia 2011 r. do dnia 31 stycznia 2012 r., udzielają:

- 1) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania – ministrom prowadzącym szkoły i placówki oświatowe oraz kuratorom oświaty;
- 2) kuratorzy oświaty – wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), starostom powiatów oraz marszałkom województw.

3. We wniosku o udzielenie upoważnienia nie określa się danych, o których mowa w art. 69 ust. 3 pkt 4.

Art. 104. 1. Podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO, w okresie od

dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 30 kwietnia 2012 r., przekazują do RSPO dane identyfikacyjne istniejących w dniu 31 stycznia 2012 r. publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych.

2. Organy prowadzące niepubliczne kolegia pracowników służb społecznych przekazują samorządowi województwa dane dotyczące tych kolegiów niezbędne do przekazania do RSPO w terminie od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 marca 2012 r.

Art. 105. 1. Przekazane do RSPO zgodnie z art. 104 ust. 1 dane niezbędne do wpisu szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON oraz numer identyfikacyjny REGON, są przekazywane z bazy danych SIO do rejestru REGON w celu sprawdzenia, czy szkoła lub placówka oświatowa jest wpisana do rejestru REGON jako podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, i aktualizacji danych wpisanych w rejestrze REGON.

2. Jeżeli szkoła lub placówka oświatowa jest wpisana do rejestru REGON jako podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, z rejestru REGON do bazy danych SIO jest przekazywany potwierdzający to komunikat.

3. Jeżeli szkoła lub placówka oświatowa jest wpisana do rejestru REGON jako jednostka lokalna w rozumieniu przepisów regulujących sposób prowadzenia rejestru REGON, zostaje ona wpisana do rejestru REGON jako podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, a dotychczasowy wpis w rejestrze REGON podlega wykreśleniu. Informacja o numerze identyfikacyjnym REGON nadanym szkole lub placówce oświatowej oraz jej jednostce lokalnej (filii), jeżeli taką jednostkę posiada, jest przekazywana z rejestru REGON do bazy danych SIO.

4. Jeżeli dane identyfikacyjne szkoły lub placówki oświatowej, przekazane do RSPO zgodnie z art. 104 ust. 1, nie zawierają informacji o numerze identyfikacyjnym REGON, z bazy danych SIO do rejestru REGON są przekazywane dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON. Przepis ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

5. Przekazanie danych, o których mowa w ust. 1, z bazy danych SIO do rejestru REGON jest równoznaczne ze złożeniem odpowiednio wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON, zmianę danych objętych wpisem lub skreślenie jej z rejestru REGON.

6. Z dniem otrzymania przez bazę danych SIO komunikatu, o którym mowa w ust. 2, lub informacji o nadanym numerze identyfikacyjnym REGON, o której mowa w ust. 3 i 4, dane szkoły lub placówki oświatowej zostają wpisane do RSPO.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 4, urząd statystyczny wydaje szkole lub placówce oświatowej wpisanej do rejestru REGON zaświadczenie o nadanym numerze identyfikacyjnym REGON, w terminie 7 dni od dnia dokonania wpisu szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON.

Art. 106. Okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują do RSPO informacje o numerach identyfikacyjnych szkół, o których mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w terminie miesiąca od dnia otrzymania z bazy danych SIO komunikatu o wpisaniu do RSPO danych identyfikacyjnych szkół.

Art. 107. 1. Kierownicy podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO: do zbiorów danych szkół i placówek oświatowych, zbiorów danych jednostek, zbiorów danych uczniów i zbiorów danych nauczycieli, z wyłączeniem ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe oraz jednostek samorządu terytorialnego, składają wnioski o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO:

- 1) w przypadku szkół i placówek oświatowych – w terminie od dnia przekazania danych identyfikacyjnych szkoły lub placówki oświatowej do RSPO do dnia 15 maja 2012 r.;
- 2) w przypadku innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty – w terminie od dnia 15 kwietnia 2012 r. do dnia 15 maja 2012 r.

2. Upoważnień kierownikom podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO, o których mowa w ust. 1, w terminie od dnia 1 maja 2012 r. do dnia 30 czerwca 2012 r., udzielają:

- 1) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania – kierownikom innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, z wyjątkiem kierowników jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych;
- 2) kierownicy podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do RSPO – dyrektorom szkół i placówek oświatowych, których dane identyfikacyjne zostały przekazane do RSPO, oraz kierownikom jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych.

Art. 108. 1. W terminie do dnia 8 października 2012 r., podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO przekazują do tej bazy danych:

- 1) dane dziedzinowe do zbiorów danych szkół i placówek oświatowych;
- 2) dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe do zbiorów danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty;
- 3) dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe do zbiorów danych uczniów i zbiorów danych nauczycieli, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, przekazuje się do bazy danych SIO według stanu na dzień 30 września 2012 r.

3. Szkoła lub placówka oświatowa, do której uczęszcza uczeń posiadający opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane przed dniem 1 lipca 2012 r., przekazuje do zbioru danych tego ucznia także dane dziedzinowe wynikające z tej opinii lub orzeczenia:

- 1) numer i datę wydania opinii lub orzeczenia;
- 2) przyczynę wydania opinii lub orzeczenia.

4. Szkoła lub placówka oświatowa, w której zatrudniony jest nauczyciel, przekazuje do zbioru danych tego nauczyciela także dane dziedzinowe:

- 1) o stopniu awansu zawodowego uzyskanym przez nauczyciela przed dniem 1 lipca 2012 r.;
- 2) o kursach kwalifikacyjnych ukończonych przez nauczyciela przed dniem 1 lipca 2012 r.

Art. 109. 1. Okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują dane do bazy danych SIO oraz pozyskują dane z bazy danych SIO począwszy od roku szkolnego 2013/2014.

2. Okręgowe komisje egzaminacyjne przekazują do zbiorów danych uczniów w bazie danych SIO dane dziedzinowe dotyczące sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przeprowadzonych w roku szkolnym 2012/2013.

Art. 110. Główny Geodeta Kraju może pozyskiwać z bazy danych SIO dane, o których mowa w art. 64 ust. 1:

- 1) pkt 1 – od dnia 1 maja 2012 r.;
- 2) pkt 2 – od dnia 9 października 2012 r.

Art. 111. 1. Uczelnie mogą pozyskiwać z bazy danych SIO dane do celów rekrutacji na studia wyższe począwszy od rekrutacji na rok akademicki 2013/2014.

2. Jednostki samorządu terytorialnego mogą pozyskiwać z bazy danych SIO dane do celów rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych począwszy od rekrutacji na rok szkolny 2013/2014.

Art. 112. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania podejmuje działania organizacyjno-techniczne mające na celu zapewnienie funkcjonowania od dnia 1 lutego 2012 r. bazy danych SIO w części dotyczącej RSPO.

2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania opublikuje do dnia 1 czerwca 2012 r. w Biuletynie Informacji Publicznej szczegółowy komunikat XML, o którym mowa w art. 96 ust. 1.

Art. 113. 1. Zbiory danych o:

- 1) szkole lub placówce oświatowej,
- 2) uczniach, słuchaczach, wychowankach oraz absolwentach,
- 3) nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach,
- 4) spełnianiu obowiązku nauki

– zgromadzone w bazie danych oświatowych prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie ustawy, o której mowa w art. 114, włącza się do bazy danych SIO. Danych zgromadzonych w tych zbiorach nie usuwa się.

2. Dane zgromadzone w zbiorach danych, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje się do sporządzania raportów.

Art. 114. 1. Do podziału części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2012 przyjmuje się dane zgromadzone w systemie informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273).

2. Do dnia 31 grudnia 2013 r. jednostce samorządu terytorialnego nie przysługuje zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 102 niniejszej ustawy, za lata 2007 – 2009, jeżeli nieprawdziwe dane zostały przekazane do systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie

wymienionej w ust. 1, lub zostały podane w sprawozdaniu, którego obowiązek sporządzenia wynikał z odrębnych przepisów, i jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część oświatową subwencji ogólnej w kwocie niższej od należnej.

3. W okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2016 r. jednostce samorządu terytorialnego nie przysługuje zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 102 niniejszej ustawy, za lata 2010 – 2012, jeżeli nieprawdziwe dane zostały przekazane do systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie wymienionej w ust. 1, i jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część oświatową subwencji ogólnej w kwocie niższej od należnej.

Art. 115. Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273) traci moc z dniem 1 marca 2013 r.

Art. 116. Ustawa wchodzi w życie z dniem 31 października 2011 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 112 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
- 2) art. 114, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r.;
- 3) art. 100, 101 i 105, które wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2012 r.

UZASADNIENIE

Skuteczna realizacja zadań w obszarze polityki oświatowej państwa, finansowania oświaty oraz zarządzania oświatą, a także podnoszenia jakości edukacji, wymaga szerokiej i szczegółowej wiedzy dotyczącej systemu oświaty, popartej danymi charakteryzującymi w sposób jednoznaczny i rzetelny określone elementy funkcjonowania tego systemu.

System Informacji Oświatowej, zwany dalej „SIO”, wdrożony na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 49, poz. 463, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273), funkcjonuje od dnia 1 stycznia 2005 r. W SIO gromadzone są zbiory danych o szkołach i placówkach oświatowych; uczniach, słuchaczach, wychowankach oraz absolwentach; nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach; spełnianiu obowiązku nauki. Zgodnie z art. 1 ustawy z 2004 r., celem SIO jest gromadzenie i przetwarzanie danych niezbędnych do prowadzenia polityki oświatowej państwa, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz usprawniania finansowania zadań oświatowych.

Do 2006 r. dane dotyczące oświaty gromadzone były zgodnie z programem badań statystycznych statystyki publicznej, ustalonym corocznie w drodze rozporządzenia przez Radę Ministrów. Dane o oświacie zbierane były przez Główny Urząd Statystyczny, zwany dalej „GUS”, na formularzach serii „S”¹ oraz przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na formularzach serii „EN”². Potrzeba utworzenia SIO związana była z postępem technicznym w dziedzinie narzędzi informatycznych, dzięki którym stało się możliwe, aby dane statystyczne zbierane tradycyjnymi metodami zastępować danymi z systemów informacyjnych administracji publicznej (dane administracyjne³) w obszarach, w których badania statystyczne mają charakter badań pełnych (tj. obejmujących wszystkie podmioty danego obszaru tematycznego – tak jest w obszarze edukacji). Uchwalenie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej umożliwiło Ministerstwu Edukacji Narodowej gromadzenie w celach administracyjnych danych z zakresu oświaty.

Dane zbierane w SIO są używane do celów kreowania polityki oświatowej oraz racjonalizowania wydatkowania środków publicznych na oświatę. Stanowią one podstawę dla

¹ Formularze serii „S” dotyczyły działalności publicznej w obszarze oświaty.

² Formularze serii „EN” dotyczyły zatrudnienia, wypadków uczniów, wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, liczby uczniów w szkołach.

³ Zgodnie z definicją zawartą w art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.).

m.in. wyliczania wysokości części oświatowej subwencji ogólnej, kształtowania wynagrodzeń nauczycieli oraz przygotowywania analiz, opinii i informacji dla Sejmu oraz organów administracji państwowej. Na podstawie danych pochodzących z SIO, GUS opracowuje publikacje statystyczne z obszaru oświaty oraz przekazuje dane o polskiej oświacie do statystyki międzynarodowej.

I. Gromadzenie danych oświatowych w obecnym systemie informacji oświatowej

I. 1. Organizacja i zasady działania obecnego SIO

Obecne SIO obejmuje bazy danych oświatowych prowadzone w postaci elektronicznej za pomocą oprogramowania zgodnego z wymaganiami określonymi w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, które nieodpłatnie udostępnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Na podstawie obowiązującej ustawy szkoły i placówki oświatowe⁴ prowadzą bazy danych oświatowych w zakresie wskazanym w ustawie. Ponadto ustawa określa zakres danych gromadzonych w SIO przez jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek, gminy, powiaty oraz samorządy województw, ministrów będących organami prowadzącymi szkoły, Centralną Komisję Egzaminacyjną i okręgowe komisje egzaminacyjne, kuratorów oświaty i specjalistyczne jednostki nadzoru oraz inne organy sprawujące nadzór pedagogiczny, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej przewiduje wieloszczeblową organizację przekazywania danych w SIO, polegającą na tym, że publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe⁵ oraz inne wymienione powyżej podmioty, w określonych terminach, przekazują dane z prowadzonych przez siebie baz danych oświatowych odpowiednio jednostkom samorządu terytorialnego⁶, właściwym ministrom, kuratorom oświaty albo ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania. Właściwi ministrowie w określonych terminach przekazują otrzymane dane ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, natomiast jednostki samorządu terytorialnego – kuratorowi oświaty. Następnie kuratorzy oświaty scalają otrzymane dane i przekazują je ministrowi

⁴ Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, przez szkoły i placówki oświatowe należy rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 pkt 1 – 7, 9 – 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁵ 59 tysięcy szkół i placówek oświatowych w roku szkolnym 2009/2010.

⁶ Obecnie 2 808 jednostek samorządu terytorialnego.

właściwemu do spraw oświaty i wychowania. W konsekwencji powyższego rozwiązania, dane pochodzące z baz danych prowadzonych przez szkoły, placówki oświatowe i pozostałe wymienione jednostki, które otrzymuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, są wynikiem procesu przekazywania danych (scalania) prowadzonego w określonych terminach za pośrednictwem poszczególnych szczebli odpowiednich użytkowników SIO. Ustawa nakłada na podmioty prowadzące bazy danych obowiązek sprawdzania kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym danych gromadzonych w bazach. Dane w bazach danych oświatowych są aktualizowane i przekazywane w systemie wieloszczeblowym każdego roku według stanu na dzień 31 marca, 10 września i 30 września, a w odniesieniu do niektórych placówek – według stanu na dzień 10 października.

Przekazywanie danych w SIO, zgodnie z wieloszczeblową organizacją, następuje w postaci dokumentu elektronicznego, przez transmisję danych lub za pomocą informatycznych nośników danych z aktualnego oprogramowania, oraz w formie papierowej, tj. w formie zestawienia zbiorczego potwierdzonego podpisem upoważnionej osoby.

I. 2. Ograniczenia i niedogodności funkcjonowania obecnego SIO

Postęp techniczny w dziedzinie gromadzenia danych w systemach teleinformatycznych, jaki nastąpił od 2005 r., spowodował, że rozwiązania dotyczące organizacji i zasad działania SIO zawarte w obowiązującej ustawie, w istotny sposób ograniczają korzystanie z możliwości, jakie stwarzają nowoczesne technologie gromadzenia i przetwarzania danych w systemach teleinformatycznych. W konsekwencji, ograniczone funkcje obecnego SIO powodują, że jest on narzędziem nie tylko nieefektywnym z punktu widzenia realizacji celów, dla jakich został powołany, ale również niewychodzącym naprzeciw współczesnym potrzebom zarządzania oświatą w sferze finansowej i organizacyjnej.

W wieloszczeblowej organizacji przekazywania danych w obecnym SIO nie jest możliwe uzyskanie aktualnych, w dowolnym momencie, informacji z określonego zakresu, dotyczących całego kraju. Jednocześnie rozwiązanie polegające na zbieraniu danych zbiorczych w znaczącym stopniu ogranicza możliwości przeprowadzania analiz danych. Rzetelne i kompletne analizy są bowiem możliwe na danych jednostkowych, podczas gdy gromadzenie zagregowanych danych obarczone jest wysokim ryzykiem błędu w zakresie prawdziwości. Należy podkreślić, że w obecnym stanie rozwoju technologicznego nowoczesne narzędzia analityczne powinny stać się podstawowymi instrumentami służącymi do zdobywania wiedzy niezbędnej do realizacji zadań oświatowych nie tylko przez ministra

właściwego do spraw oświaty i wychowania, ale również na poziomie regionalnym i lokalnym. Wyposażenie SIO w odpowiednie narzędzia analityczne zapewniłoby ponadto organom prowadzącym możliwość skutecznej weryfikacji poprawności danych wprowadzonych do SIO przez szkoły i placówki oświatowe. Należy zauważyć, że obecnie obowiązek weryfikowania przez jednostki samorządu terytorialnego i kuratoria oświaty poprawności danych zgromadzonych w SIO jest realizowany w niedostatecznym stopniu, m.in. ze względu na brak możliwości zastosowania takich narzędzi. W rezultacie stosowanie obecnego mechanizmu weryfikacji prawdziwości danych nie jest skuteczną metodą poprawy jakości danych w SIO. Wykrycie błędu w danych źródłowych w obecnym mechanizmie weryfikacji danych wiąże się bowiem każdorazowo z czynnością wprowadzenia przez uprawnione podmioty poprawek, a następnie – zgodnie z wieloszczeblowym sposobem przekazywania danych – ponownego przesłania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania pełnego zbioru poprawionych danych. Weryfikacja zgromadzonych danych oraz korygowanie wykrytych błędów są zatem skomplikowane i czasochłonne. W konsekwencji, w obecnym SIO przetwarzane są dane obarczone wysokim ryzykiem błędu w zakresie poprawności i prawdziwości.

Obowiązujące regulacje prawne określające organizację i zasady działania SIO utrudniają również skuteczne kontrolowanie kompletności zbieranych danych. System nie jest wyposażony w efektywne narzędzia sprawdzania, czy wszystkie szkoły i placówki oświatowe dostarczyły do SIO zestawienia zbiorcze. W praktyce nie można stwierdzić, czy szkoła lub placówka oświatowa, która nie przekazała zestawienia zbiorczego, została zlikwidowana czy też nie wywiązuje się z nałożonych na nią obowiązków związanych z funkcjonowaniem SIO.

Istotną negatywną cechą obecnego SIO jest to, że ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, nakładając na szkoły i placówki oświatowe określone obowiązki związane z funkcjonowaniem SIO, nie daje tym jednostkom w zamian żadnych korzyści w postaci wykorzystywania SIO do celów zarządzania. Umożliwienie przeprowadzania operacji analitycznych na danych zgromadzonych w bazach danych oświatowych prowadzonych lokalnie przez poszczególne szkoły i placówki oświatowe wiązałoby się bowiem z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów na zakup oprogramowania. System nie jest również wyposażony w możliwość generowania raportów na podstawie danych zgromadzonych w bazie danych oświatowych prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, które mogłyby być automatycznie udostępniane dyrektorom szkół i placówek oświatowych.

Obecna organizacja i zasady działania SIO, przewidujące zbiorczy sposób gromadzenia danych o uczniach, uniemożliwiają ponadto przekazywanie niektórych danych do celów prowadzonej przez Eurostat statystyki Unii Europejskiej (np. danych o uczniach migrujących). Tworzenie statystyki dotyczącej edukacji w Unii Europejskiej odbywa się w ten sposób, że państwa członkowskie dostarczają regularnie, w terminach określonych przez Komisję (Eurostat), dane z dziedziny edukacji danego państwa. W celu zagwarantowania międzynarodowej porównywalności danych oraz zapewnienia rozwoju pojęć i metod statystycznych, Komisja (Eurostat) współpracuje z Instytutem Statystycznym UNESCO (UIS), Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i innymi organizacjami międzynarodowymi. Statystyka UE dotycząca edukacji jest zatem tworzona w oparciu o system spójnych pojęć i porównywalnych danych, co umożliwia budowanie zintegrowanego europejskiego systemu informacji statystycznej na temat kształcenia, szkolenia i uczenia się. Państwa członkowskie Unii Europejskiej przekazują informacje opisujące funkcjonowanie krajowych systemów kształcenia i szkolenia zgodnie z klasyfikacjami międzynarodowymi (np. zgodnie z klasyfikacją poziomów kształcenia – ISCED 97). Oznacza to, że dane przekazywane przez Polskę do celów statystyki międzynarodowej muszą być dostosowywane do wspólnych kategorii, co w niektórych przypadkach stwarza problemy ze względu na zakres gromadzonych w SIO danych oświatowych oraz sposób ich przetwarzania. Proponowane w nowym SIO rozwiązania, polegające na zbieraniu danych jednostkowych opisanych w nowy sposób oraz szerokie możliwości nowego systemu dotyczące przetwarzania danych, pozwolą wyeliminować obecne problemy związane ze sprawozdawczością do celów statystycznych Unii Europejskiej.

W związku z ograniczeniami i niedogodnościami funkcjonowania obecnego SIO zachodzi potrzeba zmiany zasad organizacji i działania SIO w celu utworzenia efektywnego narzędzia służącego realizacji zadań oświatowych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym związanych z zarządzaniem, prowadzeniem polityki oświatowej, usprawnianiem finansowania oświaty, sprawowaniem funkcji kontrolnych i nadzorczych nad oświatą oraz podnoszeniem jakości i upowszechnianiem edukacji. Powyższa potrzeba została również wskazana w uzasadnieniu realizacji Priorytetu III: Wysoka jakość systemu oświaty Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013, zgodnie z którym SIO powinno się stać zobiektywizowanym narzędziem oceny skutków działań w obszarze oświaty, które będzie wykorzystywane w kompleksowych działaniach badawczych i analitycznych, wspomagających rozwój systemu kształcenia.

II. Przepisy ogólne projektowanej ustawy (rozdział 1)

W porównaniu z dotychczasowym stanem prawnym, projektowana ustawa zmienia strukturę, organizację oraz zasady działania SIO. Proponowany w ustawie nowy sposób zbierania danych, polegający na odejściu od formuły gromadzenia przez SIO danych zbiorczych na rzecz danych jednostkowych, powoduje, że odmiennie niż dotychczas zostaje unormowany zakres danych gromadzonych w SIO. Ponieważ gromadzone w nowym SIO dane jednostkowe dotyczące uczniów i nauczycieli będą danymi osobowymi w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.⁷), dla zagwarantowania bezpieczeństwa tych danych wprowadza się określone warunki techniczne przekazywania, pozyskiwania i przetwarzania danych w SIO. Warunki te, łącznie z wymogami wynikającymi z ustawy o ochronie danych osobowych oraz z ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, będą kształtowały standard bezpieczeństwa i komunikacji SIO.

II. 1. Dane jednostkowe gromadzone w SIO

Zmiana zasady działania SIO polega na odejściu od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych o uczniach, na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych uczniów, będących danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Ustawa z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej przewiduje tworzenie zbiorów danych o uczniach, słuchaczach, absolwentach i wychowankach w ujęciu zbiorczym⁸, opisującym działalność szkół i placówek oświatowych, do których uczniowie i słuchacze uczęszczają. Zgodnie z art. 3 ust. 3 obowiązującej ustawy, dane o uczniach są gromadzone w SIO w postaci zestawień zbiorczych zawierających informacje o: liczbie uczniów opisanych według określonej cechy, m.in. płci, roku urodzenia, typów lub rodzajów szkół i placówek oświatowych, klas, oddziałów, profili kształcenia, zawodów, specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z opinii lub orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy o systemie oświaty, rodzaju zajęć, w których uczestniczą, wyników klasyfikowania i promowania oraz ukończenia nauki w szkole lub placówce oświatowej,

⁷ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238 oraz z 2010 r. Nr 41, poz. 233.

⁸ W roku szkolnym 2009/2010 wg SIO stan na dzień 30 września 2009 r.: 994 245 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, 5 166 516 uczniów w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz 526 510 słuchaczy w szkołach dla dorosłych.

pozytywnych i negatywnych wyników egzaminu maturalnego i egzaminu dojrzałości, pozytywnych i negatywnych wyników egzaminów: potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, z nauki zawodu oraz z przygotowania zawodowego, spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego, rodzaju miejscowości, w której zamieszkują, odległości od miejsca zamieszkania do szkoły.

Jeżeli natomiast chodzi o nauczycieli, to podkreślić należy, że zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, w obecnym SIO, dane o nauczycielach są już gromadzone w ujęciu jednostkowym. Zgodnie z tym przepisem, bazy danych oświatowych szkół, placówek oświatowych i innych jednostek organizacyjnych zawierają zbiory danych o nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach pedagogicznych, obejmujące takie dane jednostkowe, jak: numer PESEL, płeć, rok urodzenia, forma i wymiar zatrudnienia, stopień awansu zawodowego, wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, formy kształcenia i doskonalenia, sprawowane funkcje i zajmowane stanowiska, rodzaje prowadzonych zajęć albo przyczyny nieprowadzenia zajęć, staż pracy, wysokość wynagrodzenia, z wyszczególnieniem jego składników, oraz wysokość dodatków do wynagrodzenia. Dane nauczycieli są zatem gromadzone w formule opisu indywidualnego nauczyciela i są danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Jednak przekazywanie tych danych z powyższych baz danych oświatowych do innych baz danych oświatowych następuje w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL (art. 6 ust. 5 obowiązującej ustawy).

Wobec powyższego, zmiana zasady działania nowego SIO, wyrażona w projekcie ustawy, polega na rozszerzeniu zakresu gromadzenia i przetwarzania w SIO danych jednostkowych również o uczniów. W konsekwencji wszystkie dane gromadzone i przetwarzane w SIO – dane uczniów, nauczycieli, szkół i placówek oświatowych – będą danymi jednostkowymi.

Jednostkowa formuła gromadzenia w SIO danych polega na tym, że dane oświatowe, tj. dane przedmiotowo istotne z punktu widzenia celów ustawy (nazywane w dalszych przepisach ustawy „danymi dziedzinowymi”), będą opisywały – nie jak dotychczas, zbiorczo, pewien zbiór osób, np. liczbę uczniów klas pierwszych danej szkoły – lecz konkretną osobę lub jednostkę organizacyjną o ustalonej tożsamości lub cechach identyfikacyjnych. Tożsamość uczniów i nauczycieli będzie identyfikowana w SIO przez imię, nazwisko i numer PESEL danej osoby, podczas gdy szkoła, placówka oświatowa czy inna jednostka organizacyjna będzie w SIO identyfikowana przez ustalony przez ustawę, właściwy dla danej

jednostki, katalog danych, w szczególności takich, jak nazwa jednostki, adres jej siedziby i numer REGON. Należy zarazem wyjaśnić, że katalog takich danych, w przypadku poszczególnych szkół i placówek oświatowych, będzie jednocześnie stanowił dane rejestrowe szkoły lub placówki oświatowej, zawarte w powszechnie dostępnym Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO).

Reasumując, wprowadzenie nowej formuły gromadzenia w SIO danych, opisującej jednostkowo konkretne osoby lub jednostki, powoduje, że projektowana ustawa – w części dotyczącej osób – wkracza w reżim prawny ochrony danych osobowych. Innymi słowy, dane jednostkowe uczniów i nauczycieli należy w projektowanej ustawie kwalifikować jako dane osobowe.

Przewiduje się, że celem, jaki zostanie osiągnięty dzięki zastosowaniu w nowym SIO rozwiązania gromadzenia danych w formule jednostkowej, będzie gwarancja rzetelności i kompletności zgromadzonych danych oświatowych. Przewidując możliwość identyfikacji osoby czy jednostki organizacyjnej w SIO przez określone dane, tj. w przypadku osób – imię, nazwisko, numer PESEL, w przypadku jednostek organizacyjnych – numer REGON, ustawa wprowadza bowiem jednocześnie szczególny mechanizm wykorzystujący potencjał możliwości, jakie daje współpraca między nowym rejestrem publicznym, jakim będzie – wprowadzany niniejszą ustawą – SIO, a istniejącymi już w państwie rejestrami publicznymi, a mianowicie rejestrem PESEL i rejestrem REGON. Mechanizm ten będzie polegał na weryfikowaniu poprawności wprowadzanych do SIO danych identyfikujących daną osobę czy jednostkę organizacyjną z odpowiednimi danymi zgromadzonymi w rejestrach PESEL i REGON, będących dla SIO rejestrami referencyjnymi. Brak potwierdzenia przez rejestry referencyjne poprawności danych konkretnej osoby (jej imienia, nazwiska i numeru PESEL) lub danych konkretnej jednostki organizacyjnej (jej numeru REGON) uniemożliwi przekazanie do SIO danych oświatowych (dziedzinowych) dotyczących tej osoby lub jednostki i zapobiegnie tym samym niepożądanemu skutkowi, jakim byłaby niewiarygodność danych oświatowych zgromadzonych w SIO.

II. 2. Cele gromadzenia i przetwarzania danych w SIO (art. 1)

Konstytucja, ustanawiając w art. 70 obowiązek nauki do 18 roku życia, wprowadza jednocześnie publiczny model finansowania oświaty, a ustawa z dnia 7 września 1991 r.

o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁹), regulująca ustrój oświaty, przypisuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania rolę organu realizującego i koordynującego politykę oświatową państwa (art. 21 ust. 1 ustawy), a także nadzorującego i koordynującego wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju (art. 35 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w celu realizacji zadań związanych z powyższą rolą, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania m.in. ustala podstawowe kierunki realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa, w szczególności zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego, oraz kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty.

W publicznym modelu finansowania oświaty źródło finansowania stanowi część oświatowa subwencji ogólnej. Minimalna wysokość kwoty przeznaczonej na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w roku budżetowym została zagwarantowana przepisami art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 i Nr 127, poz. 857). Ponadto gwarancje zapewnienia właściwej wysokości środków finansowych na realizację zadań oświatowych wynikają z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz z art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.¹⁰). Zgodnie z wymienionymi przepisami, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek oświatowych, zagwarantowane są w dochodach budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa, przy czym zadaniem z tym związanym, nałożonym na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jest coroczny podział części oświatowej subwencji ogólnej między wszystkie jednostki samorządu terytorialnego (art. 27 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego). Na podstawie art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach

⁹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991.

¹⁰ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1218 i Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 80, poz. 542, Nr 102, poz. 689, Nr 158, poz. 1103, Nr 176, poz. 1238, Nr 191, poz. 1369 i Nr 247, poz. 1821, z 2008 r. Nr 145, poz. 917 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 1, poz. 1, Nr 56, poz. 458, Nr 67, poz. 572, Nr 97, poz. 800, Nr 213, poz. 1650 i Nr 219, poz. 1706.

jednostek samorządu terytorialnego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa corocznie, w drodze rozporządzenia, sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Innymi słowy, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania odpowiada za rozdzielenie środków publicznych w sposób zapewniający prawidłową realizację obowiązków państwa w dziedzinie oświaty.

Reasumując, na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zostały nałożone zadania, których skuteczne wykonywanie decyduje o kondycji oświaty w Polsce. Zadania te dotyczą bowiem trzech sfer, które mają fundamentalne znaczenie dla stanu oświaty, tj. sfery decydowania o kierunku rozwoju oświaty (prowadzenie polityki oświatowej państwa), sfery dbania o jakość i upowszechnianie edukacji (nadzorowanie i koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju) oraz sfery decydowania o racjonalnym wydatkowaniu środków publicznych w tym obszarze.

Skuteczne realizowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zadań ustrojowych nie jest możliwe bez dysponowania rzetelnymi danymi dotyczącymi oświaty. Na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania został wyposażony w szczególny instrument służący pozyskiwaniu takich danych, jakim jest SIO. Ze względów przedstawionych w części I. 2. uzasadnienia, po 5 latach funkcjonowania, dotychczasowy SIO należy ocenić negatywnie, jako spełniający swoje funkcje w sposób niezadowalający. Celem niniejszego projektu ustawy jest zatem wyposażenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w udoskonalony instrument pozyskiwania danych dotyczących oświaty. Konstrukcja nowego SIO pozwala na postrzeganie systemu jako instrumentu służącego również poprawie efektywności zarządzania oświatą na poziomie nie tylko krajowym, ale również regionalnym i lokalnym. Rozwiązania zaproponowane w nowym SIO zapewnią obywatelom, podmiotom gospodarki narodowej, a także organom administracji rządowej i samorządowej, dostęp do informacji z zakresu oświaty. W szczególności utworzenie Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO) pozwoli na gromadzenie, udostępnianie oraz bieżące aktualizowanie informacji o wszystkich jednostkach organizacyjnych systemu oświaty.

Wskazane powyżej zadania ustrojowe w obszarze oświaty, mające swoje źródło w art. 5a, 21 i 35 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w art. 28 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz w art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, odzwierciedla przepis art. 1 projektu ustawy, określający cele powołania nowego SIO. W świetle tego przepisu, do

gromadzenia danych w SIO uprawniają następujące obszary zadań państwa, wykonywanych przez władze oświatowe na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym: prowadzenie polityki oświatowej, efektywne funkcjonowanie systemu finansowania oświaty, analiza efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie zadań oświatowych, a także nadzorowanie i koordynowanie wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju oraz podnoszenie jakości edukacji.

Rzetelne i kompletne dane zgromadzone w SIO stworzą optymalne warunki informacyjne umożliwiające podejmowanie trafnych decyzji w zakresie polityki oświatowej państwa. Przez stworzenie nowych warunków informacyjnych, dane oświatowe z SIO wspomagać będą procesy zarządzania oświatą na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Dane zgromadzone w SIO są niezbędne do dokonywania analiz przepływu i wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie zadań oświatowych. Zakres i sposób gromadzenia w SIO danych oświatowych oraz narzędzia analityczne służące monitoringowi i ewaluacji, w jakie będzie wyposażone nowe SIO, przyczynią się do rozwoju badań edukacyjnych, co przez powiązanie uzyskanych w ten sposób informacji z procesami decyzyjnymi w oświacie pozwoli na skuteczne podwyższenie jakości edukacji. Można zatem powiedzieć, że dane gromadzone i przetwarzane w SIO służyć będą coraz bardziej efektywnej realizacji obowiązków państwa w obszarze zapewnienia prawa do nauki, mających swoje źródło w Konstytucji oraz w ustawach, przede wszystkim w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela. Podsumowując, ustanowienie niniejszej ustawy, pozostającej w ścisłym związku z wyżej wymienionymi aktami prawnymi o charakterze ustrojowym i pełniącej wobec nich swoistą rolę służebną, jest niezbędne dla efektywnego wykonywania zadań unormowanych w tych aktach. Rozwiązania zawarte w niniejszej ustawie wpisują się w kierunek informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wykorzystując obecny potencjał rozwoju technologicznego.

II. 3. Podmioty, których dane są gromadzone i przetwarzane w SIO (art. 3)

W SIO są gromadzone i przetwarzane dane dotyczące publicznych i niepublicznych szkół i placówek oraz innych jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także dane dotyczące innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty. W SIO są gromadzone i przetwarzane dane

osobowe uczniów i nauczycieli. Szczegółowy katalog określający podmioty, których dane są gromadzone i przetwarzane w SIO, zawarto w art. 3 ust. 1 i 2 projektu.

Należy zwrócić uwagę na pojęcia wprowadzone do siatki pojęciowej właściwej wyłącznie dla niniejszej ustawy, takie jak „placówka oświatowa” i „inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty”. Przez pojęcie „placówka oświatowa” na gruncie niniejszej ustawy należy rozumieć nie tylko rodzaje placówek wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ale również inne jednostki organizacyjne systemu oświaty wymienione w art. 2 tej ustawy. Przykładowo, w rozumieniu niniejszej ustawy placówką oświatową będzie także przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego czy poradnia psychologiczno-pedagogiczna. Natomiast przez pojęcie „inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty” należy rozumieć wymienione w art. 3 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy o SIO jednostki organizacyjne pełniące w oświacie zadania obsługowe lub kontrolne (organy prowadzące i obsługa ekonomiczno-administracyjna, jednostki nadzoru pedagogicznego, jednostki przeprowadzające egzaminy zewnętrzne itd.).

W myśl art. 3 ust. 3 pkt 2 projektu, przez „nauczycieli” w niniejszej ustawie należy rozumieć nie tylko adresatów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, ale również osoby niebędące nauczycielami, o których mowa w art. 7 ust. 1a – 1d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dyrektorów niebędących nauczycielami, o których mowa w art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także osoby, które wykonują zadania nauczycieli na podstawie umów cywilnoprawnych.

Zakres podmiotów, których dane będą gromadzone i przetwarzane w SIO, uregulowano w sposób szeroki, mając na celu uwzględnienie całego spektrum odbiorców usług edukacyjnych (uczniowie, wychowankowie, słuchacze, absolwenci) oraz jednostek organizacyjnych i osób w nich zatrudnionych, które wykonują określone zadania oświatowe bezpośrednio na rzecz uczniów czy też pełnią ogólnie rozumianą rolę obsługową i kontrolną wobec procesów edukacyjnych (organy prowadzące i obsługa ekonomiczno-administracyjna, jednostki nadzoru pedagogicznego, jednostki przeprowadzające egzaminy zewnętrzne). Dane oświatowe dotyczące osób i jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 3 ustawy są niezbędne dla decydowania o kierunku rozwoju oświaty (przez m.in. badanie jakości kształcenia) oraz dla oceny dynamiki i poziomu nakładów finansowych na określone elementy funkcjonowania systemu oświaty.

II. 4. Konstrukcja struktury SIO; rola administratora danych (art. 2 i 4 – 6)

W art. 2 projektu zawarto definicję pojęcia „system informacji oświatowej”. Na system informacji oświatowej składa się struktura baz danych SIO oraz system teleinformatyczny w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.¹¹), tj. zespół elementów komplementarnych zapewniających funkcjonowanie baz danych SIO (zespół współpracujących ze sobą urzędów, oprogramowania, procedur przetwarzania informacji i narzędzi programowych, zastosowanych w celu przetwarzania danych oraz infrastruktura telekomunikacyjna).

Konstrukcję struktury nowego SIO regulują art. 4 i 5 projektu. Struktura nowego SIO będzie obejmowała bazę danych SIO oraz lokalne bazy danych SIO. Baza danych SIO jest to centralny zbiór danych, prowadzony przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w skład którego wchodzi zbiory danych, takie jak zbiór danych stanowiący Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), oraz zbiory stanowiące przekazaną do bazy danych SIO zawartość lokalnych zbiorów danych SIO, tj. zbiory danych szkół i placówek oświatowych, zbiory danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, zbiory danych o uczniach, zbiory danych o nauczycielach.

Lokalne bazy danych SIO są to lokalne zbiory danych tworzone w celu przekazywania danych do bazy danych SIO, pozyskiwania danych z bazy danych SIO oraz pozyskiwania za pośrednictwem bazy danych SIO danych ze zbioru danych osobowych PESEL. W myśl art. 5 ust. 2 projektu, w skład lokalnych baz danych SIO wchodzi takie zbiory danych SIO, jak zbiór danych o szkole lub placówce oświatowej (w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez szkołę i placówkę oświatową), zbiór danych o innej jednostce wykonującej zadania z zakresu oświaty (w przypadku lokalnej bazy danych SIO prowadzonej przez inną jednostkę wykonującą zadania z zakresu oświaty), a ponadto zbiory danych o uczniach i zbiory danych o nauczycielach.

Proponowana powyższa dualistyczna struktura bazy danych SIO wynika z różnego charakteru danych gromadzonych w bazie danych SIO. Należy bowiem pamiętać, że w SIO będą gromadzone i przetwarzane nie tylko dane jednostkowe dotyczące szkół i placówek oświatowych oraz innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, ale również dane jednostkowe dotyczące uczniów i nauczycieli, będące danymi osobowymi w rozumieniu

¹¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501, z 2008 r. Nr 127, poz. 817, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 167, poz. 1131 i Nr 182, poz. 1228.

art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Mając na względzie zagwarantowanie bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych gromadzonych w SIO, stwierdzono konieczność utworzenia lokalnych baz danych SIO, z których podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO – szkoły, placówki oświatowe i inne jednostki organizacyjne – będą przekazywały dane do bazy danych SIO (a także pozyskiwały dane z bazy danych SIO oraz dane z rejestru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO). Można dodać, że utworzenie lokalnych baz danych SIO zostało podyktowane również celami praktycznymi, takimi jak wydajność, możliwość szybkiego przetwarzania danych itp., których nie dałoby się osiągnąć, umożliwiając dostęp do bazy danych SIO np. przez przeglądarkę internetową. Lokalne bazy danych SIO umożliwią wprowadzanie danych do systemu w trybie off-line i następnie przekazywanie ich w formie zaszyfrowanej do bazy danych SIO.

Ponieważ bazę danych SIO, zawierającą w znacznym stopniu dane osobowe, prowadzi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania oraz uwzględniając, że minister ten jest głównym adresatem zasobów informacji zgromadzonych w bazie danych SIO, naturalnym wyborem było wyznaczenie ministra jako administratora tej bazy danych (art. 6 ust. 1). Obowiązek wyznaczenia administratora danych oraz zadania administratora, wynikają z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. Na zasadach określonych w tej ustawie minister będzie mógł powierzyć wykonywanie zadań administratora innemu podmiotowi, np. kierownikowi jednostki podległej lub nadzorowanej. Natomiast administratorem lokalnej bazy danych SIO będzie kierownik podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO, tj. najczęściej dyrektor szkoły (art. 6 ust. 2). Rola administratora lokalnej bazy danych SIO nie powinna być postrzegana przez dyrektorów szkół jako zupełnie nowe zadanie. Należy zauważyć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami to właśnie dyrektorzy szkół pełnią rolę administratorów zbiorów danych osobowych gromadzonych w szkołach. W wielu przypadkach określone zbiory danych osobowych w szkołach mają już charakter elektroniczny (np. w postaci lekcyjnych dzienników elektronicznych, programów do obsługi kadrowej lub administracyjno-finansowej działalności szkół).

III. Rodzaj i zakres danych gromadzonych i przetwarzanych w systemie informacji oświatowej (rozdział 2)

III. 1. Rodzaje danych gromadzonych i przetwarzanych w SIO

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie rozróżnienia gromadzonych w SIO danych jednostkowych na dane identyfikacyjne szkół, placówek oświatowych, innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, uczniów i nauczycieli oraz dane dziedzinowe dotyczące szkół, placówek oświatowych, innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, uczniów i nauczycieli.

III. 1. 1. dane identyfikacyjne (art. 7 ust. 1, art. 9 pkt 1, art. 11 i 29)

Przez dane identyfikacyjne należy rozumieć dane służące z jednej strony identyfikacji podmiotu (jednostki organizacyjnej, osoby) w SIO, a z drugiej strony – potwierdzeniu tożsamości danej osoby przed przekazaniem dotyczących jej danych oświatowych do SIO lub potwierdzeniu istnienia danej jednostki organizacyjnej przed przekazaniem dotyczących jej danych oświatowych do SIO.

Przewiduje się, że ten ostatni aspekt, wynikający z potrzeby wyróżnienia w systemie danych identyfikacyjnych, będzie realizowany przez zastosowanie mechanizmu weryfikacji właściwych danych identyfikacyjnych podmiotu objętego SIO (tj. w przypadku szkoły i placówki oświatowej – jej nazwy i numeru REGON, a w przypadku osoby – jej imienia, nazwiska i numeru PESEL) z odpowiednimi danymi zgromadzonymi w rejestrach urzędowych państwa, będących dla SIO rejestrami referencyjnymi, tj. z rejestrem REGON (weryfikacja jednostek organizacyjnych) oraz z rejestrem PESEL (weryfikacja osób). Mechanizmy weryfikacji danych identyfikacyjnych regulują art. 35 – 37 projektu – w odniesieniu do szkół i placówek oświatowych oraz art. 44 i 47 projektu – w odniesieniu do uczniów i nauczycieli. W konsekwencji proponowanego rozwiązania zostanie zagwarantowana, w sposób praktycznie całkowity, rzetelność i kompletność danych zgromadzonych w SIO.

Posługiwanie się przez użytkowników SIO danymi identyfikacyjnymi danej jednostki organizacyjnej lub osoby będzie jednocześnie instrumentem umożliwiającym przekazywanie danych oświatowych (dziedzinowych) dotyczących tej jednostki lub osoby do bazy danych SIO oraz pozyskiwanie danych oświatowych (dziedzinowych) dotyczących tej jednostki lub

osoby z bazy danych SIO lub pozyskiwanie danych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO.

W przypadku szkół i placówek oświatowych danymi identyfikacyjnymi są dane zgromadzone w RSPO, określone w art. 7 ust. 1 projektu, tj. m.in. nazwa oraz odpowiednio typ szkoły lub rodzaj placówki oświatowej, adres siedziby szkoły lub placówki oświatowej oraz numer identyfikacyjny szkoły lub placówki oświatowej w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), a także szereg innych danych. W przypadku innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty danymi identyfikacyjnymi są dane określone w art. 9 pkt 1, tj. m.in. nazwa, typ, numer REGON jednostki, adres jej siedziby. Należy zwrócić uwagę na szeroki zakres danych stanowiących dane identyfikacyjne szkoły lub placówki oświatowej w RSPO. Propozycja takiego ukształtowania zakresu danych „rejestrowych” szkoły lub placówki oświatowej w RSPO ma na celu zapewnienie łatwego, bezpośredniego i powszechnego dostępu do zestawu rzetelnych i kompletnych podstawowych informacji opisujących wszystkie poszczególne szkoły i placówki oświatowe w Polsce.

W odniesieniu do uczniów, przez dane identyfikacyjne należy rozumieć dane określone w art. 11 projektu, natomiast w odniesieniu do nauczycieli – dane określone w art. 29 projektu, tj. imię i nazwisko oraz numer PESEL, a w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL – imię, nazwisko, płeć, datę urodzenia, ponadto w przypadku cudzoziemców kraj pochodzenia (w odniesieniu do uczniów dodatkowo status danej osoby wynikający z ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach – Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694, z późn. zm.).

Dane identyfikacyjne uczniów i nauczycieli, będące danymi osobowymi, są to informacje dotyczące zidentyfikowanych osób (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych).

III. 1. 2. RSPO – dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych (art. 7 ust. 1)

Obecny sposób gromadzenia w SIO danych o szkołach i placówkach oświatowych zakłada ich identyfikację w systemie przez indywidualny opis poszczególnych jednostek, jednak nie gwarantuje to kompletności i poprawności zgromadzonych w SIO danych. Obecnie gromadzenie danych odbywa się w sposób uniemożliwiający sprawdzenie, czy dane przekazywane są przez wszystkie szkoły i placówki oświatowe zobowiązane do ich

przekazywania. Powodem takiej sytuacji jest brak wykazu obejmującego wszystkie szkoły i placówki oraz inne jednostki systemu oświaty. Ponadto okoliczność, że dane identyfikacyjne szkół i placówek oświatowych są wprowadzane przez osoby wypełniające zestawienia, a nie pobierane z jednego zbioru referencyjnego, powoduje, że w obecnym SIO pojawiają się przypadki nieprawidłowego wprowadzenia tych danych do systemu.

Zmiana zasady działania SIO w odniesieniu do sposobu gromadzenia danych o szkołach i placówkach oświatowych polega na utworzeniu rejestru publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych, tj. RSPO, stanowiącego część nowej bazy danych SIO. RSPO miałby status krajowego rejestru urzędowego, w którym byłyby gromadzone publicznie dostępne informacje o szkołach i placówkach oświatowych (taki charakter RSPO wyraża również proponowana zmiana w art. 2 pkt 12 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, zaliczając RSPO do rejestrów urzędowych). Stworzenie dostępnego publicznie, aktualizowanego na bieżąco, jednolitego katalogu szkół i placówek oświatowych pozwoli na stabilizowanie informacji o stanie instytucjonalnej bazy oświatowo-wychowawczej w kraju. Ponadto zaproponowany w RSPO sposób opisu szkoły i placówki oświatowej, posługujący się ujednoliconą charakterystyką, przyczyni się do zlikwidowania błędów obecnego SIO, w którym zbiór danych identyfikujących szkoły i placówki oświatowe niejednokrotnie zwiera niespójności, które uniemożliwiają porównywanie danych z poszczególnych spisów.

Przepisy art. 7 ust. 1 projektu określają w sposób szczegółowy katalog danych gromadzonych i przetwarzanych w RSPO, które służyć mają jednoznacznej identyfikacji szkół i placówek oświatowych w SIO. W RSPO gromadzone będą podstawowe dane charakteryzujące rodzaj działań oświatowych, wychowawczych lub opiekuńczych prowadzonych w danej szkole lub placówce oświatowej. Gromadzenie w RSPO danych opisujących cechy konstytutywne danej jednostki organizacyjnej, takie jak nazwa i typ szkoły lub rodzaj placówki, określenie statusu publiczno-prawnego, związania organizacyjnego, specyfiki szkoły oraz kategorii osób z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, dla których szkoła została zorganizowana, a także określenie profili kształcenia ogólnozawodowego w liceum profilowanym, zawodu i specjalizacji w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej prowadzącej kształcenie zawodowe, zawodu, specjalności i specjalizacji w przypadku szkoły artystycznej oraz specjalności kształcenia w przypadku zakładów kształcenia nauczycieli – mają swoje źródło w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (vide art. 2, art. 9 ust. 1, art. 58 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1, art. 77 ust. 2, art. 82 ust. 2

oraz art. 84 ust. 1 i 2). Ponadto gromadzenie w RSPO informacji, czy szkoła lub placówka oświatowa jest dopiero organizowana, już rozpoczęła działalność czy też została zlikwidowana (art. 7 ust. 1 pkt 4 i 5 projektu), umożliwi dysponowanie aktualną wiedzą, czy daną szkołę lub placówkę oświatową należy traktować jako podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO (lub pozyskiwania danych z bazy danych SIO). Zaproponowane rozwiązanie wyposaży ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w instrument bieżącej kontroli stanu kompletności danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Źródło wiedzy o szkołach i placówkach oświatowych, jakim będzie RSPO, należy ocenić jako szczególnie przydatne w wykonywaniu obowiązków nie tylko przez organy nadzoru pedagogicznego, organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe oraz organy odpowiedzialne za zarządzanie oświatą na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, ale również przez wszystkie instytucje i osoby zainteresowane oświatą, w tym przez uczniów i rodziców. Gromadzenie w RSPO informacji o zasięgu terytorialnym szkoły (tzw. obwodzie) będzie natomiast wykorzystywane do celów kontroli spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego (art. 7 ust. 1 pkt 15 projektu). Dane określone w art. 7 ust. 1 pkt 28 projektu, niezbędne do wpisu szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON, będą gromadzone w RSPO w związku z projektowaną w art. 35 – 37 współpracą SIO z rejestrem REGON w zakresie nadawania numerów w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON).

III. 1. 3. dane dziedzinowe (art. 8, art. 9 pkt 2, art. 12 – 26 i 29)

Przez dane dziedzinowe należy rozumieć dane „oświatowe”, tj. dane, których gromadzenie w SIO jest niezbędne do realizacji celów ustawy określonych w art. 1. Innymi słowy, dane dziedzinowe opisują, charakteryzują dany podmiot (jednostkę organizacyjną, osobę) w SIO, przez informacje z zakresu oświaty, których posiadanie jest niezbędne dla realizowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zadań ustrojowych związanych z zapewnieniem prawa do nauki.

Dane dziedzinowe dotyczące szkół i placówek oświatowych zostały określone w art. 8 projektu, natomiast dane dziedzinowe dotyczące innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty – w art. 9 pkt 2 projektu. Dane te dotyczą warunków organizacji i działalności tych podmiotów.

Przepisy art. 8 projektu regulują następujące zakresy danych dziedzinowych dotyczących szkół i placówek oświatowych:

- dane dziedzinowe dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych (art. 8 pkt 1),
- dane dziedzinowe dotyczące organizacji i działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania; placówek oświatowo-wychowawczych, placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, placówek doskonalenia nauczycieli (art. 8 pkt 2),
- dane dziedzinowe dotyczące liczby nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo stosunek pracy wygaśnie, według przyczyn rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku pracy (art. 8 pkt 3),
- dane dziedzinowe dotyczące pracowników niebędących nauczycielami w szkołach i placówkach oświatowych (art. 8 pkt 4).

Przepisy art. 9 pkt 2 projektu regulują następujące zakresy danych dziedzinowych dotyczących innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty:

- dane dziedzinowe dotyczące wynagrodzeń nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty (tj. np. w urzędach obsługujących ministrów, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych), na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne (art. 9 pkt 2 lit. a),
- dane dziedzinowe dotyczące pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty (art. 9 pkt 2 lit. b).

W odniesieniu do uczniów, dane dziedzinowe gromadzone w SIO zostały określone w art. 12 – 26 projektu. Są to dane opisujące poszczególnych uczniów na kolejnych etapach edukacji, w związku z podejmowaniem wobec nich określonych działań oświatowych przez szkoły, placówki oświatowe lub inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty (np. okręgowe komisje egzaminacyjne w związku z przeprowadzanymi sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; gminy w związku z kontrolowaniem obowiązku nauki i przyznawaniem pomocy materialnej), a także uczelnie (w związku z podjęciem studiów wyższych). Przepisy art. 12 – 26 projektu regulują następujące zakresy danych dziedzinowych dotyczących uczniów:

- dane dziedzinowe w związku z wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka (art. 12),
- dane dziedzinowe w związku z uczęszczaniem ucznia do przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego (art. 13),
- dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w szkole (art. 14),
- dane dziedzinowe w związku z nauką ucznia w zakładzie kształcenia nauczycieli i kolegium pracowników służb społecznych (art. 15),
- dane dziedzinowe w związku z objęciem ucznia opieką w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym oraz ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym (art. 16),
- dane dziedzinowe w związku z objęciem ucznia opieką w placówce zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania (art. 17),
- dane dziedzinowe w związku z pomocą psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną (art. 18),
- dane dziedzinowe w związku z uczęszczaniem ucznia do placówki oświatowo-wychowawczej, kształceniem ustawicznym i doskonaleniem zawodowym w placówce kształcenia ustawicznego, placówce kształcenia praktycznego lub ośrodku doksztalcania i doskonalenia zawodowego oraz uczęszczaniem do placówki artystycznej – ogniska artystycznego (art. 19),
- dane dziedzinowe w związku ze sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz egzaminami eksternistycznymi przeprowadzanymi przez okręgowe komisje egzaminacyjne (art. 20),
- dane dziedzinowe w związku z kontrolowaniem przez szkołę podstawową obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego (art. 21),
- dane dziedzinowe w związku z kontrolowaniem przez szkołę podstawową i gimnazjum obowiązku szkolnego (art. 22),
- dane dziedzinowe w związku z kontrolowaniem przez gminę obowiązku nauki oraz przyznawaniem przez gminę pomocy materialnej (art. 23),
- dane dziedzinowe w związku z podjęciem studiów wyższych (art. 24),

- dane dziedzinowe w związku z egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie przeprowadzanymi przez izby rzemieślnicze (art. 25),
- dane dziedzinowe w związku z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych (art. 26).

Natomiast w odniesieniu do nauczycieli dane dziedzinowe gromadzone w SIO zostały określone w art. 29 projektu. Są to dane opisujące poszczególnych nauczycieli, związane ze stosunkiem pracy, awansem zawodowym, dodatkowymi uprawnieniami i doskonaleniem zawodowym nauczycieli.

Dane dziedzinowe, będące danymi osobowymi, dotyczą sfery dydaktyczno-wychowawczej w przypadku uczniów, oraz sfery zawodowej i ekonomicznej – w odniesieniu do nauczycieli.

Należy podkreślić, że dane dziedzinowe, o których mowa w art. 8 pkt 2 – 4 oraz w art. 9 ust. 2, dotyczące:

- uczniów korzystających z usług poszczególnych placówek oświatowych (art. 8 pkt 2),
 - nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo stosunek pracy wygaśnie (art. 8 pkt 3),
 - pracowników niebędących nauczycielami w szkołach i placówkach oświatowych (art. 8 pkt 4),
 - nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty (art. 9 pkt 2 lit. a),
 - pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty (art. 9 pkt 2 lit. b)
- nie są danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. O takim – nieosobowym – charakterze tych danych decyduje zakres przedmiotowy, którego dane te dotyczą (liczba osób, wysokość przeciętnego wynagrodzenia itd.).

III. 2. Zakres danych dziedzinowych gromadzonych i przetwarzanych w SIO

III. 2. 1. dane dziedzinowe dotyczące szkół i placówek oświatowych (art. 8)

III. 2. 1. a) dane dziedzinowe dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych (art. 8 pkt 1 lit. a – c oraz lit. e – h) oraz organizacji i działalności określonych placówek oświatowych (art. 8 pkt 2 i 4)

W art. 8 pkt 1 lit. a – c oraz lit. e – h projektu przewiduje się, że szkoły i placówki oświatowe będą przekazywały do bazy danych SIO informacje dotyczące warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych.

Zakres danych dziedzinowych dotyczących szkół i placówek oświatowych, które będą gromadzone i przetwarzane w SIO, określony w art. 8 projektu, nie ulega zmianie w stosunku do zakresu danych gromadzonych w obecnym SIO.

Nowym rozwiązaniem jest jedynie rozszerzenie w art. 8 pkt 4 projektu obowiązku przekazywania do bazy danych SIO danych dotyczących liczby pracowników niepedagogicznych (pracownicy ekonomiczno-administracyjni, pracownicy stołówki i kuchni, pracownicy obsługi, pomoce nauczyciela, asystenci edukacji romskiej, pracownicy służby zdrowia: lekarze, lekarze dentyści, pielęgniarki, higienistka szkolna) oraz kosztów wynagrodzeń tych pracowników – na niepubliczne szkoły i placówki oświatowe. Gromadzenie tych danych jest niezbędne w celu oszacowania całkowitych kosztów kształcenia i wychowania w Polsce. Uzyskane informacje posłużą do oceny zależności wyników kształcenia od ponoszonych kosztów na prowadzenie publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych. Posłużą one ponadto do uzupełnienia informacji o polskim systemie oświaty na potrzeby statystyki międzynarodowej (obecnie finansowanie oświaty w Polsce jest jednym z najslabiej opisanych wskaźników, ponadto dane przekazywane w wymienionych obszarach dotyczą wyłącznie szkolnictwa publicznego).

Gromadzenie przedmiotowych danych ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia pełnienia funkcji nadzoru i koordynowania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych oraz w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Kompetencje w powyższym zakresie dla ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wynikają z art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Natomiast zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki oświatowej, w tym wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz podejmowanie inicjatyw inwestycyjnych w

tym zakresie, a także wyposażenie szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych – należy, na podstawie art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową. Ponadto, w myśl art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organ prowadzący szkołę lub placówkę oświatową, sprawując nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, nadzoruje w szczególności prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi, a także gospodarowania mieniem oraz przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

W art. 8 pkt 2 projektu proponuje się gromadzenie w bazie danych SIO informacji o organizacji i działalności takich placówek oświatowych, jak poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, placówek oświatowo-wychowawczych, placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz placówek doskonalenia nauczycieli. Należy zauważyć, że w odniesieniu do powyższych placówek oświatowych przewiduje się gromadzenie wyłącznie danych dotyczących głównie liczby osób korzystających z oferty tych placówek oraz rodzajów działań prowadzonych przez te placówki, w formie czy to zajęć, czy kursów. Gromadzenie powyższych danych służyć będzie analizom zasadności i poprawności funkcjonowania poszczególnych jednostek organizacyjnych, ustalaniu skali zainteresowania określonymi formami działalności oferowanymi przez te placówki oraz jakości ich pracy. Jeżeli chodzi o dane dotyczące placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego, to pozwolą one na uzyskanie precyzyjnych informacji, jaka jest obecnie skala realizacji obowiązku nauki w formach pozaszkolnych.

Gromadzenie w bazie danych SIO danych dotyczących warunków dydaktycznych, materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, w połączeniu z gromadzonymi w zbiorach danych o nauczycielach danymi jednostkowymi o wynagrodzeniach nauczycieli szkół i placówek publicznych (art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. j, ust. 3 pkt 1 lit. g oraz pkt 2 lit. f), umożliwi, jak należy się spodziewać, dokonywanie rzetelnych, ponieważ opartych na kompletnych danych dotyczących całego kraju, analiz w obszarze oceny stanu warunków materialnych i finansowych prowadzenia działalności dydaktyczno-

-wychowawczej przez wszystkie funkcjonujące w Polsce szkoły i placówki oświatowe, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym. Nowe SIO stanie się wiarygodnym źródłem informacji o rzeczywistej sytuacji finansowej nie tylko nauczycieli, ale również pracowników obsługi zatrudnionych w oświacie (art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. g i pkt 4).

Raporty, zawierające wyniki analiz na przedmiotowym zakresie danych dziedzinowych, posłużą z kolei poprawie efektywności nadzorowania i koordynowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania nadzoru pedagogicznego w zakresie oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. Na poziomie lokalnym natomiast, szeroki dostęp jednostek samorządu terytorialnego, jako organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, do raportów sporządzanych w wyniku operacji na danych jednostkowych dotyczących szkół i placówek, przyczyni się do skuteczniejszego sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną i finansową szkół i placówek oświatowych, a w konsekwencji – do poprawy organizacji pracy szkół i placówek oświatowych.

III. 2. 1. b) dane dziedzinowe dotyczące podręczników (art. 8 pkt 1 lit. d)

Przekazywanie przez szkoły publiczne, do bazy danych SIO – w ramach gromadzenia danych o warunkach dydaktycznych działalności szkół – danych o podręcznikach obowiązujących w poszczególnych oddziałach, zgodnie ze szkolnym zestawem podręczników, o którym mowa w art. 22a ust. 2e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, będzie pomocnym narzędziem usprawniającym kierowanie, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, procesami dopuszczania do użytku szkolnego, i wycofywania, podręczników, zgodnie z kompetencjami tych ministrów określonymi w art. 22a ust. 3 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

III. 2. 1. c) dane dziedzinowe dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo stosunek pracy wygaśnie (art. 8 pkt 3)

Postulatami coraz bardziej efektywnego planowania wydatkowania środków publicznych na świadczenia dla nauczycieli związane z rozwiązaniem stosunku pracy – na poziomie budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego – należy uzasadniać przekazywanie do bazy danych SIO, przez szkoły i placówki oświatowe, danych

dotyczących liczby nauczycieli szkół i placówek oświatowych, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy (albo stosunek pracy wygaśnie) (art. 8 pkt 3 projektu). W budżecie państwa i w budżetach jednostek samorządu terytorialnego należy bowiem zagwarantować odpowiednią wysokość środków finansowych na wypłacanie nauczycielom odpowiednich świadczeń związanych z określonymi okolicznościami rozwiązania stosunku pracy (np. w związku z art. 20 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, tj. w związku z likwidacją szkoły lub placówki oświatowej, czy zmianami organizacyjnymi powodującymi zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub placówce, lub zmianami planu nauczania uniemożliwiającymi dalsze zatrudnianie nauczycieli w pełnym wymiarze zajęć). Należy wyraźnie podkreślić, że źródłem do finansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy – Karta Nauczyciela, jest część oświatowa subwencji ogólnej.

Dane dziedzinowe dotyczące liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązanie stosunku pracy albo których stosunek pracy wygaśnie (art. 8 pkt 3), nie są danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

III. 2. 2. zakres danych dziedzinowych dotyczących innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty – dane dziedzinowe o nauczycielach mianowanych i dyplomowanych zatrudnionych w innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty oraz dane o pracownikach zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą w tych jednostkach (art. 9 pkt 2)

Przekazywanie do bazy danych SIO danych jednostkowych nie tylko o nauczycielach zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, ale również danych jednostkowych o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat w odniesieniu do nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących właściwych ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne (art. 9 pkt 2 lit. a) – wiąże się przede wszystkim z potrzebą poprawy efektywności planowania wydatków ze środków publicznych na wynagrodzenia tej grupy nauczycieli oraz z potrzebą prawidłowego wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz Ministra Sprawiedliwości funkcji regulacyjnych w tym zakresie (przepisy upoważniające zawarte w art. 30 ust. 7a oraz art. 32 ustawy – Karta Nauczyciela). Dane dziedzinowe dotyczące tej grupy nauczycieli będą ponadto gromadzone w celu wykonywania przez

ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania nadzoru pedagogicznego (nad szkołami, zespołami szkół i szkolnymi punktami konsultacyjnymi prowadzącymi kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą, oraz nad placówkami doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym) oraz w celu nadzorowania przez ministra działalności kuratorów oświaty.

Natomiast przekazywanie do bazy danych SIO, przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO, inne niż szkoły i placówki oświatowe, informacji o liczbie pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą (np. w urzędach gmin, kuratoriach oświaty, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – art. 9 pkt 2 lit. b) – będzie miało istotne znaczenie dla poprawy skuteczności zarządzania kadrami obsługującymi realizację zadań oświatowych na poziomie krajowym i lokalnym. Powyższe dane – analizowane łącznie z danymi dotyczącymi liczby nauczycieli i kosztów ich zatrudnienia w szkołach, placówkach oświatowych i innych jednostkach wykonujących zadania z zakresu oświaty (w tym w zakładach poprawczych, schroniskach dla nieletnich, rodzinnych ośrodkach diagnostyczno-konsultacyjnych, publicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych) na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne – umożliwią uzyskanie pełnego obrazu kosztów i struktury zatrudnienia w oświacie, a w konsekwencji staną się podstawą do podejmowania właściwych działań zmierzających do poprawy efektywności organizacji pracy w oświacie w powiązaniu z optymalizacją kosztów.

Dane dziedzinowe dotyczące liczby pracowników zatrudnionych w komórkach merytorycznych odpowiedzialnych za zarządzanie i administrację oświatą (art. 9 pkt 2), nie są danymi osobowymi w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

III. 2. 3. zakres danych dziedzinowych dotyczących uczniów (art. 12 – 26)

III. 2. 3. a) dane dziedzinowe niezbędne do podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego

Za celowością zmiany polegającej na gromadzeniu i przetwarzaniu w SIO danych jednostkowych (osobowych) uczniów w pierwszym rzędzie przemawiają przepisy dotyczące wydatkowania środków publicznych na realizację zadań oświatowych. Zgodnie z art. 28 ust. 1

ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych, w tym na wynagrodzenia nauczycieli oraz utrzymanie szkół i placówek oświatowych, zagwarantowane są w dochodach budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa, natomiast minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, co roku określa sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Obecnie obowiązującą regulacją w tym zakresie jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 (Dz. U. Nr 222, poz. 1756).

Powyższe rozporządzenie określa konstrukcję mechanizmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Zakłada się w nim, że wysokość poszczególnych kwot składających się na część oświatową subwencji ogólnej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego jest ustalana za pomocą finansowego standardu A, w którym uwzględnia się, w szczególności, takie dane, jak:

- typ szkół i rodzaj placówek,
- stopień awansu zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego,
- liczbę uczniów uczących się w szkołach prowadzonych lub dotowanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczniów niewidomych i słabowidzących, uczniów niesłyszących i słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, z chorobami przewlekłymi, z zaburzeniami psychicznymi, niedostosowanych społecznie, z zaburzeniami zachowania, zagrożonych uzależnieniem, zagrożonych niedostosowaniem społecznym – wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy (na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty), dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki przez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych organizowanych w szkołach podstawowych i gimnazjach, dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz z autyzmem, a także dzieci objętych

wczesnym wspomaganie rozwoju (na podstawie opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty), a także niepełnosprawnych uczniów w oddziałach integracyjnych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych,

- liczbę uczniów oddziałów i szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, a także uczniów niebędących obywatelami polskimi korzystających z dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego,
- liczbę uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w związku z realizacją praktycznej nauki zawodu, a także uczniów liceów profilowanych,
- liczbę uczniów objętych indywidualnym nauczaniem.

Należy podkreślić, że od 2007 r. źródłem danych o uczniach (a od 2009 r. również o nauczycielach) dla corocznego dokonania podziału części oświatowej subwencji ogólnej są dane z SIO. Wobec powyższego, odstępianie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych będzie stanowiło mechanizm gwarantujący, że część oświatowa subwencji ogólnej powiązana z danym uczniem publicznej lub niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej (w zakresie dotowania) jest kierowana do właściwej jednostki samorządu terytorialnego, w precyzyjnie ustalonej wysokości, odpowiedniej dla efektywnego zrealizowania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego zadań oświatowych w danym roku budżetowym (w tym zadań dotowania publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych, realizujących zadania szkolne i pozaszkolne, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne).

– dane o opiniach i orzeczeniach, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 12, art. 13 pkt 7 i 8, art. 14 pkt 2, 3, 14 i 24 i art. 16 i 18)

Ponieważ w algorytmie podziału części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnia się w sposób specjalny kwoty na kształcenie uczniów posiadających opinie lub orzeczenia, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy o systemie oświaty, wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, gromadzenie w SIO danych jednostkowych o takich opiniach i

orzeczeniach będzie gwarantowało, że jednostki samorządu terytorialnego otrzymają środki finansowe w wysokości umożliwiającej stworzenie odpowiednich warunków nauki i opieki dla tych uczniów.

Należy podkreślić, że korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w poradniach, szkołach i placówkach jest wynikiem dobrowolnej decyzji rodziców (prawnych opiekunów) ucznia. Gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie obecnie w szkołach i placówkach oświatowych danych tzw. wrażliwych, dotyczących stanu zdrowia ucznia oraz danych wynikających z orzeczeń i opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jest zatem następstwem dobrowolnej decyzji rodziców (prawnych opiekunów) związanej z korzystaniem z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w poradni psychologiczno-pedagogicznej, w szkole lub placówce, lub związanej z wystąpieniem na podstawie art. 71b ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do właściwego starosty z wnioskiem o zapewnienie uczniowi odpowiedniej formy kształcenia, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności ucznia. Gromadzenie, przechowywanie i przetwarzanie powyższych danych w szkołach i placówkach oświatowych obecnie odbywa się w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.). Zgodnie z § 19 tego rozporządzenia, przedszkola, szkoły i placówki mają obowiązek gromadzenia, w indywidualnej teczce, dla każdego ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną, dokumentacji badań i czynności uzupełniających prowadzonych z uczniem w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego i lekarza.

Rozwiązanie proponowane w związku z projektowanymi zasadami działania nowego SIO zakłada, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, będą wprowadzały do zbioru danych o uczniach informację o wydaniu opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wraz z określeniem przyczyny ich wydania (rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, lub niedostosowanie społeczne, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; w przypadku niepełnosprawności sprzężonej – wskazane współwystępujące niepełnosprawności). W przypadku gdy rodzice (prawni opiekunowie) ucznia, w odniesieniu do którego zostało wydane orzeczenie lub opinia, wystąpią, na podstawie art. 71b ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do

starosty z wnioskiem o skierowanie ucznia do odpowiedniej formy kształcenia, a następnie przedłożą w szkole lub placówce oświatowej orzeczenie lub opinię, wówczas ta szkoła lub placówka oświatowa, na podstawie niniejszej ustawy, będzie uprawniona do pozyskania ze zbioru danych o uczniach informacji dotyczącej przyczyny wydania orzeczenia lub opinii (tj. informację o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na określony w tym orzeczeniu lub opinii rodzaj niepełnosprawności lub niedostosowanie społeczne). Należy podkreślić, że szkoła lub placówka oświatowa nie będzie mogła pozyskać danych wynikających z orzeczenia lub opinii, jeżeli rodzice nie podejmą decyzji odnośnie do rozpoczęcia kształcenia ich dziecka w trybie specjalnym.

Powyższe rozwiązanie spowoduje, że w bazie danych SIO znajdą się rzetelne informacje o liczbie uczniów, których kształcenie wymaga poniesienia szczególnych wydatków ze środków publicznych. Dana szkoła lub placówka oświatowa, przez pozyskanie ze zbioru danych o uczniach informacji o przyczynie wydania orzeczenia lub opinii, potwierdza bowiem, że w tej szkole lub placówce realizowane są wobec ucznia działania edukacyjne i opiekuńcze, wymagające określonych, szczególnych wydatków ze środków publicznych. W konsekwencji wyeliminowane zostaną błędy obecnego SIO wynikające z dowolnego i niepoprawnego interpretowania przez szkoły i placówki oświatowe treści opinii i orzeczeń, a następnie wprowadzania do SIO powstałych w ten sposób niepoprawnych informacji. Należy zatem podkreślić, że przedmiotowe dane mają fundamentalne znaczenie dla prawidłowego finansowania zadań oświatowych w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego.

– dane o uczestniczeniu w nauce języka mniejszości narodowej, etnicznej lub języka regionalnego (art. 13 pkt 10 oraz art. 14 pkt 3 i 16) oraz o korzystaniu z dodatkowej bezpłatnej nauki języka polskiego oraz nauki języka kraju pochodzenia (art. 14 pkt 12)

Zgodnie z ustawą z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Nr 17, poz. 141 i Nr 62, poz. 550 oraz z 2009 r. Nr 31, poz. 206 i Nr 157, poz. 1241), zasady i tryb realizowania przez uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych prawa do nauki języka mniejszości lub w języku mniejszości albo języka regionalnego, a także prawa tych osób do nauki historii i kultury mniejszości – określa ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Ustawa ta w art. 13 ust. 2 przewiduje m.in., że nauka języka mniejszości albo języka regionalnego oraz nauka własnej historii i kultury może być prowadzona w osobnych grupach, oddziałach lub

szkołach albo w grupach, oddziałach lub szkołach – z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury. Warunki i sposób umożliwiania uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. Nr 214, poz. 1579, z późn. zm.).

Przewiduje się, że przekazywanie do bazy danych SIO przez szkoły danych jednostkowych o uczniach uczęszczających do oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej lub etnicznej oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym albo z dodatkową nauką języka mniejszości narodowej lub etnicznej i społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 13 pkt 10 oraz art. 14 pkt 3 i 16) – przyczyni się do poprawy efektywności finansowania oddziałów i szkół dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Liczbę uczniów powyższych szkół i oddziałów, w sposób szczególny, tj. przez tzw. odrębną wagę, uwzględnia się bowiem do celów podziału części oświatowej subwencji ogólnej. Przewiduje się ponadto, że przekazywanie do bazy danych SIO danych jednostkowych o uczniach należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, umożliwi uzyskiwanie rzetelnych informacji na temat stanu realizowania przez tych uczniów prawa do nauki języka, historii i kultury mniejszości, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

W podobny sposób należy uzasadnić gromadzenie w bazie danych SIO danych jednostkowych o uczniach nieznających języka polskiego, którym ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 94a ust. 4, 4c i 5 zapewnia dodatkową bezpłatną naukę języka polskiego, bezpłatne zajęcia wyrównawcze oraz naukę języka i kultury kraju pochodzenia (art. 14 pkt 12). Również liczbę tych uczniów, w sposób szczególny (odrębna waga), uwzględnia się bowiem do celów podziału części oświatowej subwencji ogólnej.

– dane o profilu (w liceum profilowanym), zawodzie, specjalności, posiadaniu statusu młodocianego pracownika (art. 14 pkt 4 i 5 oraz pkt 7 i 9)

Przekazywanie do bazy danych SIO przez szkoły danych jednostkowych o uczniach obejmujących takie informacje, jak profil (w liceum profilowanym), zawód, specjalność, posiadanie statusu młodocianego pracownika (art. 14 pkt 4 i 5 oraz pkt 7 i 9), jest związane przede wszystkim z koniecznością poprawy efektywności wydatkowania środków publicznych na szkolnictwo zawodowe. Należy pamiętać, że przy podziale części oświatowej subwencji ogólnej, w sposób szczególny (odrębna waga) uwzględnia się uczniów szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie zawodowe i uczniów liceów profilowanych.

Ponadto, w ramach zapewnienia dofinansowania kosztów praktycznej nauki zawodu, część oświatowa subwencji ogólnej obejmuje finansowanie dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych. Wydane na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 lipca 2002 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 113, poz. 988, z późn. zm.), regulujące warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu, przewiduje szczególne wymogi dotyczące wynagradzania opiekunów praktyk zawodowych, przyznając im m.in. dodatki szkoleniowe i premie. Ponieważ źródłem finansowania dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych jest część oświatowa subwencji ogólnej, gromadzenie w bazie danych SIO danych dotyczących uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu staje się niezbędne dla zapewnienia prawidłowego podziału subwencji oświatowej. Zgromadzone w bazie danych SIO informacje o uczniach posiadających status pracownika młodocianego będą mogły ponadto być wykorzystywane, przez pozyskiwanie raportów, przez organy jednostek samorządu terytorialnego, do wykonywania zadań związanych z dofinansowaniem praktycznej nauki zawodu. Na podstawie art. 70b ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, wójt (burmistrz, prezydent miasta), właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, w drodze decyzji, jest obowiązany przyznawać dofinansowanie pracodawcom, którzy w ramach praktycznej nauki zawodu, zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

– dane o korzystaniu z indywidualnego nauczania (art. 13 pkt 3 i art. 14 pkt 10) oraz dane niezbędne do udzielenia dotacji celowej na pomoc materialną o charakterze motywacyjnym (art. 14 pkt 29 i art. 15 pkt 10) i charakterze socjalnym (art. 23 pkt 4)

Należy przewidywać, że przekazywanie do bazy danych SIO, przez gminę, danych jednostkowych o korzystaniu przez uczniów z pomocy materialnej o charakterze socjalnym (art. 23 pkt 4) oraz, przez szkoły, danych jednostkowych o korzystaniu przez uczniów z

pomocy materialnej o charakterze motywacyjnym (art. 14 pkt 29, art. 15 pkt 10), a także o korzystaniu przez uczniów z indywidualnego nauczania (art. 13 pkt 3 oraz art. 14 pkt 10) – będzie miało pozytywny wpływ na poprawę efektywności wydatkowania środków publicznych na cele związane z pomocą materialną dla uczniów i indywidualnym nauczaniem. Środki na udzielanie świadczeń pomocy materialnej są zagwarantowane w budżecie państwa lub budżetach jednostek samorządu terytorialnego – gminy otrzymują na ten cel dotacje celowe z budżetu państwa (art. 90p i 90r ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty), natomiast źródłem finansowania wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem jest część oświatowa subwencji ogólnej. Uzyskane z bazy danych SIO rzetelne informacje dotyczące potrzeb związanych z realizacją powyższych zadań oświatowych posłużą efektywnemu planowaniu wydatków publicznych na te cele.

III. 2. 3. b) dane dziedzinowe dotyczące miejsca zamieszkania ucznia (art. 13 pkt 1, art. 14 pkt 1 oraz art. 15 pkt 1)

Gromadzenie danych dotyczących miejsca zamieszkania ucznia jest niezbędne ze względu na wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zadania samorządu terytorialnego związane z ustalaniem sieci publicznych przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym sieci szkół specjalnych, a także z zapewnieniem bezpłatnego dowozu uczniów do szkół i placówek (również uczniów niepełnosprawnych), udzielaniem dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz udzielaniem pomocy materialnej uczniom.

Właściwe jednostki samorządu terytorialnego będą miały dostęp do danych o miejscu zamieszkania uczniów w formie raportów (zawierających dane odpersonalizowane). Przewiduje się, że dane o uczniach zamieszkujących na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego będą służyć do planowania budżetów tych jednostek, między innymi w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na pokrycie kosztów dowożenia uczniów i dojazdów, pomocy materialnej dla uczniów oraz dofinansowania kształcenia młodocianych pracowników.

Zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego. Sieć powinna być ustalona tak, aby wszystkie dzieci sześciolatnie (pięcioletnie) zamieszkałe na obszarze gminy miały możliwość spełniania rocznego przygotowania przedszkolnego w

przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej z uwzględnieniem odległości od miejsca zamieszkania dzieci (por. art. 14a ust. 2 ustawy). Miejsce zamieszkania jest również kluczowym elementem ustalonym do celów organizowania innych form wychowania przedszkolnego, które w myśl art. 14a ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty mają być organizowane dla dzieci w wieku 3 – 5 lat w miejscu możliwie najbliższym miejsca ich zamieszkania.

Rada gminy, ustalając plan sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów prowadzonych przez gminę, a także określając granice obwodów tych szkół, zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, uwzględnia miejsce zamieszkania uczniów w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, przy czym droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych i 4 km – w przypadku uczniów klas V i VI szkół podstawowych oraz uczniów gimnazjów. Dane dotyczące miejsca zamieszkania dziecka są niezbędne także w związku z ustalaniem sieci szkół specjalnych, a w konsekwencji – dla zapewnienia właściwej organizacji kształcenia specjalnego, wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim. Ustalenie miejsca zamieszkania ucznia ma znaczenie również dla realizacji obowiązku gmin polegającego na zapewnieniu bezpłatnego transportu z domu do szkoły uczniom zamieszkałym na ich terenie, w tym uczniom niepełnosprawnym (z art. 17 ust. 3a ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.).

Należy zauważyć, że informacja o miejscu zamieszkania młodocianego pracownika jest przesłanką uwzględnianą przy realizacji zadań samorządu związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników, którzy zawarli z pracodawcą umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Właściwość wójta (burmistrza, prezydenta miasta) udzielającego takiego dofinansowania ustala się bowiem według miejsca zamieszkania młodocianego pracownika (art. 70b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

Ponadto informacja o miejscu zamieszkania ucznia ma znaczenie dla realizacji prawa ucznia do pomocy materialnej pochodzącej ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Właściwość jednostki samorządu terytorialnego ustala się w tym przypadku według miejsca zamieszkania uprawnionego ucznia (pomoc obejmuje również ucznia pobierającego naukę poza miejscem zamieszkania).

Posiadanie danych o miejscu zamieszkania ucznia umożliwi ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania ocenę efektywności planowania sieci szkół i wydatkowania środków publicznych z tym związanych. Gromadzenie w bazie danych SIO informacji o miejscu zamieszkania uczniów, przez porównanie tych danych z danymi demograficznymi publikowanymi przez GUS (dotyczącymi liczby mieszkańców według wieku), pozwoli na pogłębioną analizę wskaźników upowszechnienia wychowania przedszkolnego oraz upowszechnienia nauki we wszystkich typach szkół.

III. 2. 3. c) dane dziedzinowe o wypadkach (art. 13 pkt 12, art. 14 pkt 28, art. 16 pkt 3, art. 17 pkt 1 oraz art. 19)

Przewiduje się przekazywanie przez szkoły i placówki oświatowe do bazy danych SIO jednostkowych danych o wypadkach, jakim ulegli uczniowie i wychowankowie będąc pod opieką szkoły lub placówki oświatowej. Gromadzenie tego rodzaju danych jest związane z kompetencją ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania dotyczącą nadzoru i koordynowania wykonywania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki (art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty). Należy podkreślić, że wydane na podstawie art. 95a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), zawiera przepisy określające postępowanie w sprawach wypadków osób pozostających pod opieką szkoły i placówki oświatowej. Zgromadzone, w bazie danych SIO, jednostkowe dane dotyczące wypadków uczniów, posłużą zatem analizowaniu stanu bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach oświatowych, a w konsekwencji ukierunkują podejmowanie właściwych działań mających na celu poprawę warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej w szkołach i placówkach oświatowych. Na poziomie lokalnym, raporty dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach i placówkach oświatowych, umożliwią organom prowadzącym sprawniejsze wykonywanie zadań określonych w art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, polegających na nadzorowaniu przestrzegania w szkołach i placówkach oświatowych obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

III. 2. 3. d) dane dziedzinowe o uzyskaniu karty rowerowej lub motorowerowej (art. 14 pkt 26)

Zgodnie z art. 97 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908, z późn. zm.¹²), kartę rowerową i kartę motorowerową wydaje uczniowi dyrektor szkoły podstawowej, gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej. Przekazywanie do bazy danych SIO, przez szkoły, danych jednostkowych o uczniach, którzy w danym roku szkolnym otrzymali kartę rowerową lub kartę motorowerową, będzie służyło celom statystycznym i badawczym. Dane te będą wykorzystywane również do przedstawiania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania ministrowi właściwemu do spraw transportu sprawozdania z realizacji przez dyrektorów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych obowiązków nałożonych ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

III. 2. 3. e) dane dziedzinowe dotyczące ucznia zdolnego (art. 14 pkt 11, 17 i 18 oraz art. 15 pkt 6 i 7)

Gromadzenie w bazie danych SIO przedmiotowych danych jednostkowych uzasadnione jest polityką oświatową prowadzoną względem ucznia zdolnego. Przewiduje się gromadzenie danych jednostkowych o takich uczniach w kontekście poszczególnych instytucji prawa oświatowego adresowanych do uczniów uzdolnionych. Do bazy danych SIO będą zatem przekazywane, przez szkoły, informacje o uczniu realizującym indywidualny program lub tok nauki, uczestniczeniu ucznia w zajęciach dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz o uzyskaniu przez ucznia statusu laureata olimpiady, konkursu lub zawodów, na szczeblu co najmniej powiatu. Ponieważ ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w art. 21 ust. 2 nakłada na ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencje w zakresie inicjowania, koordynowania i nadzorowania organizacji ogólnopolskich olimpiad i turniejów dla uczniów, a na kuratora oświaty –

¹² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 109, poz. 925, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1486 i Nr 180, poz. 1494 i 1497, z 2006 r. Nr 17, poz. 141, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 190, poz. 1400, Nr 191, poz. 1410 i Nr 235, poz. 1701, z 2007 r. Nr 52, poz. 343, Nr 57, poz. 381, Nr 99, poz. 661, Nr 123, poz. 845 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 37, poz. 214, Nr 100, poz. 649, Nr 163, poz. 1015, Nr 209, poz. 1320, Nr 220, poz. 1411 i 1426, Nr 223, poz. 1461 i 1462 i Nr 234, poz. 1573 i 1574, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 663, Nr 91, poz. 739, Nr 92, poz. 753 i Nr 97, poz. 802 i 803 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230, Nr 43, poz. 246, Nr 122, poz. 827, Nr 151, poz. 1013, Nr 152, poz. 1018 i Nr 182, poz. 1228.

w zakresie organizowania olimpiad, konkursów, turniejów, przeglądów oraz innych form współzawodnictwa i prezentacji osiągnięć uczniów szkół na obszarze województwa (art. 31 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty), dysponowanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz kuratorów oświaty rzetelnymi danymi o laureatach olimpiad, konkursów i turniejów jest niezbędne w celu efektywnego wykonywania powyższych kompetencji na poziomie ogólnopolskim i wojewódzkim. Możliwość uzyskania, z bazy danych SIO, rzetelnych informacji na temat realizowania indywidualnego programu lub toku nauki oraz uczestniczenia w zajęciach dla uczniów szczególnie uzdolnionych, jest ponadto niezbędne w celu prawidłowego wykonywania, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, funkcji regulacyjnych dotyczących kształtowania w systemie oświaty warunków dla odkrywania i rozwijania uzdolnień uczniów, pobudzania twórczego myślenia oraz wspomagania zdolności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu – przez indywidualny program lub tok nauki oraz przez konkursy, turnieje i olimpiady (upoważnienia do wydania rozporządzeń zawarte odpowiednio w art. 22 ust. 2 pkt 8 i art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

III. 2. 3. f) dane dziedzinowe dotyczące nauki języków obcych (art. 13 pkt 9, art. 14 pkt 15 oraz art. 15 pkt 5)

Prowadzenie nauczania języków obcych w szkołach publicznych oraz w szkołach artystycznych regulują odpowiednio rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 19 sierpnia 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. Nr 138, poz. 1163). Rozporządzenia te określają tygodniowy wymiar godzin zajęć edukacyjnych przeznaczonych na nauczanie języków obcych na poszczególnych etapach edukacyjnych. Zakres treści programowych i wymagań edukacyjnych dotyczących nauczania języków obcych reguluje natomiast rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Również Unia Europejska podejmuje działania stymulujące nauczanie języków obcych w państwach członkowskich. Rada Unii Europejskiej w Konkluzjach Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) (Dz. Urz. UE C 119 z 28.05.2009, s. 2 – 10) uznaje, że

ramy współpracy europejskiej w dziedzinie szkolenia i kształcenia należy nakierować na określone cele strategiczne, z których jednym jest poprawa jakości i skuteczności kształcenia i szkolenia. W ramach realizacji tego celu najważniejszym zadaniem w obszarze uczenia się języków obcych jest kontynuowanie prac mających na celu umożliwienie obywatelom porozumiewania się w dwóch językach obcych poza językiem ojczystym, promowanie nauki języków obcych w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego i wśród uczących się dorosłych, a także umożliwienie migrantom uczenia się języka kraju przyjmującego. Jedną z istotnych kwestii jest opracowanie rzetelnych wskaźników do analiz w zakresie umiejętności posługiwania się językami obcymi. Do opracowywania przez Polskę tych wskaźników przewiduje się wykorzystanie zgromadzonych w bazie danych SIO danych dotyczących nauki języków obcych.

Gromadzenie, na przestrzeni całej ścieżki edukacyjnej danego ucznia, informacji o uczeniu się przez niego języków obcych pozwoli na ocenę efektywności systemu edukacji w zakresie tworzenia optymalnych dla uczniów warunków do kontynuowania nauki języków obcych na kolejnych etapach edukacyjnych. Powyższe informacje, w powiązaniu z informacjami o wynikach egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego sprawdzających poziom znajomości tych języków (gromadzonymi na podstawie art. 20 projektu), umożliwią przeprowadzanie analiz oceniających jakość kształcenia w Polsce w zakresie języków obcych. Rzetelna ocena jakości kształcenia w tym obszarze będzie natomiast podstawą do podejmowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania odpowiednich inicjatyw regulacyjnych.

Przekazywanie przez szkoły do bazy danych SIO danych jednostkowych o uczniach, którzy w danym roku szkolnym uczą się języka obcego, będzie służyło również celom statystycznym i badawczym. Obowiązek gromadzenie danych dotyczących nauczania języków obcych wynika między innymi z corocznie wydawanego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej. Dane z tego obszaru są przekazywane przez GUS do Komisji (Eurostat), która odpowiada za przygotowanie międzynarodowych porównań.

III. 2. 3. g) dane dziedzinowe niezbędne do analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół oraz placówek oświatowych – wyniki klasyfikowania i promowania oraz wyniki sprawdzianu i egzaminów, o których mowa

w art. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 14 pkt 19, 21 i 22, art. 15 pkt 8 i 9, art. 18 oraz 20, 25 i 26)

Zgodnie z art. 21 ust. 1 oraz art. 35 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania koordynuje i realizuje politykę oświatową państwa i współdziała w tym zakresie z wojewodami oraz z innymi organami i jednostkami organizacyjnymi właściwymi w sprawach funkcjonowania systemu oświaty, a także nadzoruje i koordynuje wykonywanie nadzoru pedagogicznego na terenie kraju, m.in. w sferze analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych. W celu realizacji zadań nadzorowania i koordynowania nadzoru pedagogicznego, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w szczególności ustala podstawowe kierunki realizacji przez kuratorów oświaty polityki oświatowej państwa oraz kontroluje sprawność i efektywność nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratorów oświaty (m.in. przez wydawanie wiążących kuratorów pisemnych wytycznych i poleceń).

Odstąpienie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych o uczniach, na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych, wiąże się z potrzebą zapewnienia możliwości monitorowania efektów kształcenia w odniesieniu do danych jednostkowych poszczególnych szkół, placówek oświatowych i uczniów w celu dokonywania precyzyjnej i rzetelnej oceny jakości i efektywności kształcenia. Obecnie gromadzi się w SIO pewne dane o wynikach kształcenia (m.in. o wynikach klasyfikowania i promowania oraz ukończenia nauki w szkole lub placówce oświatowej, pozytywnych i negatywnych wynikach egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, z nauki zawodu oraz z przygotowania zawodowego), jednak zakres i sposób gromadzenia tych danych okazuje się niewystarczający dla szerokiej analizy efektów kształcenia. Otrzymanie pełnego obrazu efektów kształcenia jest bowiem możliwe dopiero w wyniku zastosowania zaawansowanych analiz statystycznych (np. analiza wariancji, metody korelacji i regresji) dokonywanych na danych jednostkowych dotyczących uczniów i nauczycieli powiązanych z danymi charakteryzującymi warunki kształcenia w poszczególnych szkołach i placówkach oświatowych.

Dane dziedzinowe dotyczące wyników klasyfikowania i promowania uczniów oraz wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, obejmują w przypadku uczniów szkół – uzyskanie albo nieuzyskanie promocji, ukończenie albo nieukończenie szkoły, uzyskanie albo nieuzyskanie

dypłomu ukończenia szkoły (w przypadku uczniów szkół artystycznych) oraz wyniki sprawdzianu i egzaminów. Natomiast w przypadku słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli i kolegiów pracowników służb społecznych – będą gromadzone dane dziedzinowe dotyczące zaliczenia lub niezaliczenia semestru i ukończenia albo nieukończenia kolegium.

Ponadto, w celu uzyskania pełnego spektrum danych umożliwiającą kompleksową ocenę efektów systemu kształcenia, niezbędne jest uzupełnienie powyższych danych również o dane dziedzinowe obejmujące wyniki egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne oraz wyniki egzaminów przeprowadzanych przez izby rzemieślnicze (egzamin na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie), a także o dane dziedzinowe związane z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Dopełnieniem obrazu działalności wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek będą wreszcie dane przekazywane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne.

Zgromadzenie w bazie danych SIO danych indywidualnych o wynikach sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, w połączeniu z wprowadzeniem zasady gromadzenia w bazie danych SIO danych jednostkowych o uczniach, w związku z uczęszczaniem do szkół na kolejnych etapach edukacyjnych, stworzy możliwość dokumentowania ścieżki edukacyjnej poszczególnych uczniów. Takie rozwiązanie pozwoli na profesjonalną ocenę efektów kształcenia z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi badawczych, takich jak na przykład badanie edukacyjnej wartości dodanej. Należy wyjaśnić, że przez badanie edukacyjnej wartości dodanej dokonuje się oceny przyrostu wiedzy uczniów w wyniku danego procesu edukacyjnego, dzięki wykorzystaniu indywidualnych wyników uczniów ze sprawdzianu i egzaminów na poszczególnych etapach edukacyjnych. W badaniu edukacyjnej wartości dodanej porównuje się wyniki uzyskane przez uczniów na egzaminach z wynikami przewidywanymi w oparciu o wyniki sprawdzianu lub egzaminu uzyskane na zakończenie wcześniejszego etapu edukacyjnego. Uśredniony dla danej szkoły lub grupy uczniów rezultat opisanych wyżej porównań określa wartość wskaźnika edukacyjnej wartości dodanej dla analizowanej grupy uczniów i stanowi miarę efektywności nauczania w tej grupie. Tak obliczony wskaźnik pozwala na ocenę rzeczywistego wpływu oddziaływań danej szkoły (lub innej wyodrębnionej grupy czynników) na osiągnięcia edukacyjne uczniów, z

pominięciem czynników indywidualnych, takich jak zdolności uczniów i społecznych, takich jak charakterystyka środowiska, z którego uczeń się wywodzi.

Ocena jakości kształcenia na podstawie analiz danych dziedzinowych uczniów związanych ze sprawdzianem i egzaminami, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty zostanie wzbogacona o wnioski wynikające z analizy danych dziedzinowych dotyczących egzaminów eksternistycznych przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, a także danych dziedzinowych w związku z egzaminami na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie przeprowadzanymi przez izby rzemieślnicze, jak również danych dziedzinowych związanych z uzyskiwaniem i uzupełnianiem przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych. W ten sposób udokumentowana zostanie kompletna ścieżka edukacyjna poszczególnych uczniów. Takie rozwiązanie skutecznie umożliwi kompleksowe mierzenie efektywności kształcenia.

Należy również dodać, że dane o wynikach kształcenia, poprzez przetwarzanie w bazie danych SIO, będą mogły być analizowane w kontekście szerokiego spektrum innych danych zgromadzonych w bazie danych SIO, tj. np. danych o warunkach kształcenia w danej szkole lub placówce oświatowej. W rezultacie proponowane rozwiązanie umożliwi wykorzystanie, do celów dokonywania analiz jakości kształcenia, danych o poszczególnych uczniach dostępnych z jednego źródła w postaci bazy danych SIO.

Zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, do kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania należy określanie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach. Należy zauważyć, że przekazywanie do bazy danych SIO, przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, danych jednostkowych o warunkach materialnych i finansowych prowadzenia poradni (art. 8 pkt 1 projektu), jak również danych o sporządzonych przez poradnię rodzajach diagnoz, a także o wydanych opiniach i orzeczeniach, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz o rodzajach zajęć organizowanych przez poradnię, w których uczeń uczestniczy (art. 18 pkt 4), ma przede wszystkim umożliwić sporządzanie rzetelnych raportów, opartych na wynikach operacji analitycznych na danych jednostkowych odpersonalizowanych, oceniających stan warunków zaspokajania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów oraz efekty, prowadzonej w takich warunkach, pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Należy podkreślić, że podstawą podejmowania skutecznych działań, mających na celu wspomaganie rozwoju uczniów i poprawę efektywności uczenia

się, mogą być jedynie rzetelne i kompletne dane dotyczące całego kraju. Raporty, sporządzone w wyniku operacji na takich danych, będą mogły być z kolei wykorzystywane do prowadzenia szerszych analiz, związanych z nadzorowaniem i koordynowaniem nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w sferze analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych.

Baza danych SIO stanie się zatem skutecznym narzędziem dla wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania kompetencji, o których mowa w art. 35 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dotyczących nadzorowania i koordynowania nadzoru pedagogicznego na terenie kraju w zakresie analizowania i oceniania efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych.

III. 2. 3. h) dane dziedzinowe dotyczące spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki (art. 13 pkt 2 i pkt 4, art. 14 pkt 13, art. 21 – 22 i art. 23 pkt 1-3)

Zgodnie z art. 70 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej nauka jest obowiązkowa do 18 roku życia. Sposób wykonywania tego obowiązku określa ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (rozdział 2). Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty określa formy spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki, a także nakłada na określone podmioty zobowiązania związane z kontrolowaniem spełniania tych obowiązków. Szczegółne obowiązki dotyczą zatem rodziców (prawnych opiekunów), dyrektorów publicznych i niepublicznych szkół i placówek oświatowych, osób prawnych lub fizycznych prowadzących działalność oświatową umożliwiającą spełnianie obowiązku nauki, pracodawców, u których realizowane jest przygotowanie zawodowe oraz wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) w zakresie zapewnienia warunków do realizacji wyżej wymienionych obowiązków oraz kontroli ich spełniania. Zgodnie z art. 33 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty przestrzeganie przepisów dotyczących spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki jest przedmiotem nadzoru pedagogicznego. Obowiązkiem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, wynikającym z art. 35 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jest sprawowanie nadzoru nad realizacją powyższych zadań. Dane zgromadzone w SIO będą służyły w szczególności nadzorowaniu dopełnienia czynności

związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Gromadzenie danych w zakresie spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki nabiera szczególnego znaczenia w kontekście zniesienia od dnia 1 stycznia 2014 r. obowiązku meldunkowego oraz rejestrów mieszkańców na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Posiadanie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyżej wymienionych danych oraz zastosowanie określonego w art. 56 projektu mechanizmu porównania zbiorów SIO ze zbiorami PESEL dotyczących dzieci i młodzieży w wieku 5-18 lat, pozwoli na ocenę poziomu realizacji tych obowiązków w skali kraju. Należy przewidywać, że zasoby bazy danych SIO w tym zakresie staną się w ten sposób podstawą dla przyszłych mechanizmów kontroli spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, jakie powinny znaleźć się w ustawie o systemie oświaty w związku ze zmianami, jakie nastąpią w przepisach o ewidencji ludności od dnia 1 stycznia 2014 r.

Dane dotyczące spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki posłużą m.in. do opracowania wskaźników upowszechnienia wychowania przedszkolnego oraz nauczania na wszystkich etapach edukacyjnych. Ponadto wyniki analiz dotyczących sposobów spełniania obowiązków oraz przyczyn jego niespełnienia posłużą do podejmowania odpowiednich decyzji regulacyjnych w tym zakresie.

Obowiązek gromadzenia danych dotyczących spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki wynika również z programu badań statystycznych statystyki publicznej, o którym mowa w art. 18 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

III. 2. 4. zakres danych dziedzinowych dotyczących nauczycieli (art. 29)

W nowym SIO, podobnie jak w obecnym, dane o nauczycielach będą gromadzone w sposób jednostkowy, w formule opisu indywidualnego nauczyciela. Gromadzenie i przetwarzanie w SIO danych jednostkowych (osobowych) nauczycieli jest uzasadnione względami prowadzenia efektywnej polityki zatrudnienia w oświacie, w tym racjonalnym planowaniem wydatków publicznych na wynagrodzenia, kształcanie i doskonalenie

zawodowe nauczycieli, a także względami wydajnego zarządzania procedurami zatrudniania w oświacie, kierowania awansem zawodowym nauczycieli oraz nadawania nauczycielom dodatkowych uprawnień (ekspert, egzaminator, rzeczoznawca do spraw podręczników). Przewiduje się, że szeroki dostęp organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe do rzetelnych informacji, jakich będzie dostarczać baza danych SIO w postaci raportów zawierających wyniki operacji analitycznych na danych jednostkowych odpersonalizowanych, w istotny sposób usprawni wywiązywanie się organów prowadzących szkoły z określonych zadań związanych z zarządzaniem, organizacją i nadzorem nad działalnością szkół i placówek oświatowych, oraz z zarządzaniem kadrami w oświacie na poziomie lokalnym, a w rezultacie umożliwi efektywne kreowanie polityki zatrudnienia na każdym poziomie zarządzania oświatą.

Obecnie dane nauczycieli są przetwarzane w SIO w sposób uniemożliwiający odczytanie numeru PESEL poza zbiorem danych prowadzonym przez szkołę. W praktyce takie rozwiązanie utrudnia wykorzystywanie, przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych, danych dotyczących nauczycieli do celów wykonywania określonych zadań i planowania działań w zakresie zarządzania kadrami oraz w zakresie organizacji pracy i polityki zatrudnienia. Nowe SIO ma zmienić ten stan rzeczy.

Należy podkreślić, że dane dziedzinowe dotyczące nauczycieli, takie jak wykształcenie, przygotowanie pedagogiczne, posiadane kwalifikacje do nauczania, stopień awansu zawodowego, ukończone formy kształcenia i doskonalenia zawodowego, wpis do ewidencji egzaminatorów, wpis na listę rzeczoznawców, wpis na listę ekspertów, dodatkowe uprawnienia w zakresie kultury fizycznej i sportu – są pozyskiwane z bazy danych SIO do lokalnych baz danych SIO prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe, będące pracodawcami dla nauczycieli, w następstwie zgody wyrażonej przez nauczyciela na piśmie, o czym stanowi art. 60 projektu. Przetwarzanie powyższych danych osobowych nauczycieli za ich zgodą jest odzwierciedleniem normy zawartej w art. 22¹ Kodeksu pracy. Zgodnie z tym przepisem, powyższe dane osobowe pracownik udostępnia pracodawcy w celu zatrudnienia. Zatem, na gruncie projektowanej ustawy, pracodawcom będą udostępniane dane osobowe nauczycieli, za ich pisemną zgodą, za pośrednictwem SIO.

III. 2. 4. a) dane dziedzinowe o wynagrodzeniach, wykształceniu, kwalifikacjach do nauczania, awansie zawodowym (art. 29 ust. 1 pkt 1 lit a-c oraz i, pkt 2 lit. a-c oraz g, ust. 3 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a)

W obszarze zadań i kompetencji organu prowadzącego szkołę i placówkę oświatową, będącego jednostką samorządu terytorialnego, związanych z zapewnieniem wymaganej wysokości wynagrodzeń nauczycieli, należy wyróżnić obowiązek corocznego przeprowadzenia, na podstawie art. 30a ust. 1 i 4 ustawy – Karta Nauczyciela, analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli oraz sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego. W przypadku nieosiągnięcia w roku podlegającym analizie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, powyższe sprawozdanie staje się podstawą do wypłacania nauczycielom jednorazowego dodatku uzupełniającego. Jednocześnie na podstawie art. 30a ust. 5 ustawy – Karta Nauczyciela, organ prowadzący szkołę przedkłada powyższe sprawozdanie regionalnej izbie obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli. Regionalna izba obrachunkowa, na podstawie tego sprawozdania, kontroluje osiągnięcie w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (art. 30b ustawy – Karta Nauczyciela).

Rozwiązania nowego SIO umożliwią generowanie sprawozdań, o których mowa w art. 30a ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela. Sprawozdania dotyczące wysokości średnich wynagrodzeń będą opracowywane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6 poz. 35). Sprawozdania będą więc uwzględniać stopnie awansu zawodowego nauczycieli (z zastrzeżeniem, że stopień awansu zawodowego nauczyciela uwzględnia się według dnia dokonania zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w art. 39 ust. 1 lub 1a ustawy - Karty Nauczyciela) oraz wysokość średniego wynagrodzenia w okresach styczeń – sierpień oraz wrzesień – grudzień. Dane, które będą gromadzone w bazie danych SIO, pozwolą również na generowanie okresowych, cząstkowych sprawozdań, opracowanych na podstawie

danych o wysokości wynagrodzenia i zmianach wynikających z awansu zawodowego nauczycieli, przekazanych za kolejne miesiące, obrazujących okresowo poziom realizacji wysokości średnich wynagrodzeń. Częstkowe sprawozdania stworzą samorządom możliwość bieżącego monitorowania stopnia realizacji obowiązków wynikających z art. 30a ustawy – Karta Nauczyciela.

Innym zadaniem, do realizacji którego niezbędne są dane dotyczące wynagrodzeń nauczycieli, wykształcenia, kwalifikacji i awansu zawodowego nauczycieli, jest zapewnienie środków finansowych niezbędnych na średnie wynagrodzenia nauczycieli w budżecie państwa oraz budżetach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 30 ust. 8 ustawy – Karta Nauczyciela, środki niezbędne na średnie wynagrodzenia nauczycieli (wraz z pochodnymi) oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli państwo gwarantuje w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto na podstawie przepisów upoważniających zawartych w art. 30 ust. 5, art. 33 ust. 3 oraz art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, do zakresu kompetencji regulacyjnych ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sferze wynagrodzeń nauczycieli, należą takie sprawy, jak określanie minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, sposobu obliczania wysokości stawki wynagrodzenia za jedną godzinę ponadwymiarową, wykazu stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczycieli do dodatku funkcyjnego, ogólnych warunków przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego, szczególnych przypadków zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających nauczycieli do dodatku za wysługę lat, wykazu trudnych i uciążliwych warunków pracy stanowiących podstawę do przyznawania nauczycielom dodatku za warunki pracy.

Przewiduje się, że dane jednostkowe o nauczycielach, zbierane w bazie danych SIO w sposób zapewniający dostępność informacji o przebiegu zatrudnienia poszczególnych osób (uzyskiwanie kolejnych stopni awansu; zmiany miejsca pracy; okresy, w których nauczyciel nie pełnił obowiązków), z uwzględnieniem danych o wynagrodzeniu (dotyczy nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów) – będą wykorzystywane do zwiększenia rzetelności prognoz dotyczących struktury zatrudnienia nauczycieli w kolejnych latach. Raporty w tym zakresie (powstałe z przetworzenia danych jednostkowych odpersonalizowanych) będą ponadto wykorzystywane w celu planowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania środków niezbędnych na wynagrodzenia

nauczycieli, a także podejmowania coraz bardziej efektywnych decyzji regulacyjnych, umotywowanych rzetelnymi danymi dotyczącymi stanu zatrudnienia w zawodzie nauczyciela. Na podstawie prognoz struktury zatrudnienia nauczycieli w kolejnych latach, opracowanych z uwzględnieniem szerokiej specyfiki warunków kształtujących tę strukturę, będą planowane w budżecie państwa odpowiednie kwoty na wynagrodzenia nauczycieli oraz będą wdrażane regulacje prawne dotyczące sposobu wynagradzania nauczycieli. W konsekwencji powstaną lepsze możliwości kreowania racjonalnej polityki zatrudnienia w oświacie, w szczególności w zakresie czasu pracy i wynagrodzenia nauczycieli oraz innych rozwiązań dotyczących pragmatyki zawodowej nauczycieli.

Należy również pamiętać o określonych kompetencjach stanowiących, w jakie ustawa – Karta Nauczyciela wyposaża jednostki samorządu terytorialnego w związku z ustalaniem poszczególnych składników wynagrodzenia nauczycieli. Art. 30 ust. 6 ustawy – Karta Nauczyciela zobowiązuje bowiem organy prowadzące szkoły, będące jednostkami samorządu terytorialnego, do uregulowania w drodze regulaminu (akt prawa miejscowego) wysokości stawek dodatków, szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokości i warunków wypłacania nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli. Ponadto, pamiętając, że jednostki samorządu terytorialnego są uprawnione do ustalania wynagrodzeń wyższych od gwarantowanych przez państwo, przewiduje się, że dane zgromadzone w SIO, udostępniane jednostkom samorządu terytorialnego w postaci raportów (odpersonalizowanych), w sposób istotny ułatwią samorządom skuteczne realizowanie lokalnej polityki wynagradzania nauczycieli.

Przekazywanie do bazy danych SIO danych jednostkowych nie tylko o nauczycielach zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, ale również danych jednostkowych o:

- nauczycielach mianowanych lub dyplomowanych, zatrudnionych w urzędach obsługujących właściwych ministrów, kuratoriach oświaty, specjalistycznej jednostce nadzoru, organach sprawujących nadzór pedagogiczny, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisjach egzaminacyjnych, na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne (art. 29 ust. 1 pkt 2) (przy czym w odniesieniu do tej grupy nauczycieli gromadzone są dane o przeciętnym wynagrodzeniu przypadającym na 1 etat - art. 9 pkt 2 lit. a),
- nauczycielach, wychowawcach i innych pracownikach pedagogicznych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a

ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze)

– wiąże się przede wszystkim z potrzebą poprawy efektywności planowania wydatków ze środków publicznych na wynagrodzenia tej grupy nauczycieli oraz z potrzebą prawidłowego wykonywania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz Ministra Sprawiedliwości funkcji regulacyjnych w tym zakresie (przepisy upoważniające zawarte w art. 30 ust. 7a, art. 32 ustawy – Karta Nauczyciela). Należy zaznaczyć, że analizy w powyższych celach będą prowadzone na danych jednostkowych odpersonalizowanych.

III. 2. 4. b) dane dziedzinowe dotyczące ukończonych kursów kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli

Przekazywanie do bazy danych SIO danych jednostkowych o ukończonych przez nauczycieli kursach kwalifikacyjnych oraz formach kształcenia i doskonalenia zawodowego (art. 29 ust. 2 pkt 1), należy natomiast oceniać jako szczególnie istotne dla skutecznego finansowania i organizowania procesów kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli na poziomie lokalnym i ogólnokrajowym. Wyniki analiz na danych jednostkowych odpersonalizowanych, ujęte w formie raportów, będą podstawą efektywnego planowania – w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów oraz w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – przeznaczenia środków publicznych na finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, zgodnie z zadaniami tych organów ujętymi w art. 70a ustawy – Karta Nauczyciela.

III. 2. 5. rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych (art. 31)

W świetle przepisu upoważnienia, zawartego w art. 31 projektu, szczegółowy zakres danych dziedzinowych gromadzonych w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych, zbiorach danych jednostek, zbiorach danych uczniów i zbiorach danych nauczycieli oraz terminy przekazywania tych danych z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO – określi minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia. Należy podkreślić, że zakres danych gromadzonych w zbiorach danych uczniów i nauczycieli, określony w art. 10 – 29 ustawy, na podstawie powyższego rozporządzenia nie ulegnie rozszerzeniu w stosunku do zakresu wskazanego w przepisach ustawy. Celem rozporządzenia

jest jedynie skonkretyzowanie określonych danych, w ramach zakresu danych mających swe źródło w ustawie.

III. 2. 6. tryb incydentalny gromadzenia danych dotyczących szkół i placówek oświatowych (art. 32)

W art. 32 projektu zawarto szczególny instrument, który w razie pilnej potrzeby, uzasadnionej ważnym interesem publicznym, umożliwi ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania pozyskanie, incydentalnie, danych dotyczących warunków dydaktycznych materialnych i finansowych prowadzenia szkół i placówek oświatowych, których gromadzenie w SIO nie wynika z przepisów niniejszej ustawy. W takiej sytuacji z bazy danych SIO do podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO zostanie skierowane zapytanie w formie formularza określającego wymagany zakres danych oraz wymagany termin ich przekazania do bazy danych SIO. Powyższy instrument nie pozwala na incydentalne pozyskiwanie danych osobowych. Należy podkreślić, że na podstawie art. 32 ustawy będą gromadzone jedynie dane doraźne, co oznacza, że dane te nie będą aktualizowane, nie poszerzą katalogu danych regularnie gromadzonych w SIO oraz po przetworzeniu będą niezwłocznie usuwane z bazy danych SIO. Zakres danych regularnie gromadzonych w SIO określa ustawa oraz konkretyzuje ten zakres rozporządzenie, o którym mowa w art. 31 ustawy.

IV. Przekazywanie danych do bazy danych SIO (rozdział 3)

IV. 1. Przekazywanie danych do RSPO – podmioty zobowiązane, terminy przekazywania danych (art. 33, 34, 36 ust. 1 – 3 i art. 38)

W przepisie art. 33 określono podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO oraz przypisano im jednostki organizacyjne (szkoły i placówki oświatowe), których dane identyfikacyjne będą przekazywane do RSPO. W konstrukcji przekazywania danych do RSPO uzależniono powstanie obowiązku podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do RSPO od takich okoliczności, jak założenie publicznej szkoły i placówki oświatowej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub ministra, wydanie zezwolenia na prowadzenie publicznej szkoły i placówki oświatowej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu

terytorialnego lub osobę fizyczną oraz dokonanie wpisu niepublicznej szkoły i placówki oświatowej do ewidencji niepublicznych szkół i placówek.

W art. 34 uregulowano wymagane terminy przekazywania danych do RSPO. Określenie terminu siedmiodniowego na przekazanie danych do RSPO ma zapewnić największą możliwą aktualność danych zgromadzonych w bazie danych SIO, a jednocześnie ma na celu pozostawienie podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do RSPO pewnej swobody czasowej umożliwiającej staranne wykonanie obowiązku przekazania danych. W odniesieniu do okręgowych komisji egzaminacyjnych, w art. 38 przewidziano siedmiodniowy termin na przekazanie do RSPO informacji o numerze identyfikacyjnym, nadawanym szkole dla celów przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów. Bieg tego terminu rozpoczyna się od dnia otrzymania z bazy danych SIO komunikatu o wprowadzeniu do RSPO danych identyfikacyjnych szkoły.

W przypadku zmiany danych objętych RSPO, w tym likwidacji szkoły lub placówki oświatowej, dla podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do RSPO, powstaje obowiązek przekazania aktualnych danych (art. 36 ust. 1-3). Dla obowiązku aktualizacji danych również przewidziano siedmiodniowy termin, biegnący od dnia zmiany w stanie faktycznym.

IV. 2. Współpraca SIO z rejestrem REGON (art. 35, art. 36 ust. 4, art. 37)

W obecnym stanie prawnym szkoły i placówki oświatowe posiadają numery identyfikacyjne REGON nadane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.). Zgodnie z §14 ust. 1 pkt 1 obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 16 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych w bazach danych oświatowych, zakresu danych identyfikujących podmioty prowadzące bazy danych oświatowych, terminów przekazywania danych między bazami danych oświatowych oraz wzorów wydruków zestawień zbiorczych (Dz. U. Nr 277, poz. 2746, z późn. zm.) numery identyfikacyjne REGON szkół i placówek oświatowych są gromadzone w obecnym SIO. Jednak rozwiązania zawarte w obowiązujących przepisach ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej skutkują powstaniem sytuacji, w której, w zależności od organu prowadzącego, szkoły i placówki oświatowe mogą się posługiwać numerem identyfikacyjnym REGON właściwym dla podmiotów, o których mowa w art. 42 ust. 1 tej ustawy (tj. numerem 9-znakowym), lub numerem identyfikacyjnym REGON właściwym dla jednostek lokalnych, o

których mowa w art. 42 ust. 4 tej ustawy (tj. numerem 14-znakowym). Ponadto zdarza się obecnie, co dotyczy zwłaszcza innych form wychowania przedszkolnego, że niektóre placówki oświatowe w ogóle nie posiadają numerów identyfikacyjnych REGON. Zaproponowana w ustawie sekwencja przepisów (w tym przepisy zmieniające w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej oraz przepisy przejściowe zawarte w art. 100, 101 i 105 projektu) zawiera rozwiązania mające na celu uporządkowanie sposobu opisu szkół i placówek oświatowych w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) w kierunku zapewniającym, aby każda szkoła i placówka oświatowa była wpisana do rejestru REGON jako podmiot, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tj. aby posiadała 9-znakowy numer identyfikacyjny REGON). Stanem docelowym jest bowiem stan, w którym każda szkoła i placówka w Polsce będzie możliwa do zidentyfikowania poprzez numer identyfikacyjny REGON.

Nowym rozwiązaniem zaproponowanym w niniejszej ustawie jest powiązanie wpisu do RSPO każdej nowopowstałej szkoły lub placówki oświatowej ze złożeniem wniosku o wpis takiej jednostki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON). Zgodnie z art. 35, przekazane do RSPO dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON są przekazywane z bazy danych SIO do rejestru REGON. Przekazanie danych jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru REGON. Informacja o numerze REGON, nadanym szkole lub placówce oświatowej oraz jej jednostce lokalnej (filii), jest przekazywana z rejestru REGON do bazy danych SIO. Z dniem otrzymania przez SIO tej informacji dane szkoły lub placówki oświatowej zostają wprowadzone do RSPO. Należy zauważyć, że w celu aktualizacji danych w RSPO zgodnie z art. 36 ust. 1-3, podmiot zobowiązany do przekazywania danych do RSPO będzie posługiwał się numerem REGON szkoły lub placówki oświatowej, której dane są aktualizowane (art. 36 ust. 4).

Przepisy art. 37 regulują sytuację zmiany danych objętych RSPO w zakresie danych objętych wpisem do rejestru REGON. Wówczas przekazane do RSPO aktualne dane są przekazywane z bazy danych SIO do rejestru REGON. Przekazanie danych jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zmianę cech objętych wpisem w rejestrze REGON albo wniosku o skreślenie szkoły lub placówki oświatowej z rejestru REGON.

Podsumowując warto zauważyć, że po wpisaniu do RSPO, każda szkoła i placówka oświatowa, dzięki współpracy z GUS, będzie niezawodnie identyfikowana w SIO poprzez jej

numer identyfikacyjny REGON. Proponowane rozwiązanie zapewni, że wykaz szkół i placówek oświatowych będzie zawsze aktualny i kompletny, a ponadto pozwoli uprawnionym podmiotom na łatwe pozyskiwanie danych z bazy danych SIO (np. okręgowym komisjom egzaminacyjnym). Proponowane rozwiązanie zagwarantuje wreszcie, że dane dziedzinowe dotyczące określonej szkoły lub placówki oświatowej, sukcesywnie następnie przekazywane do bazy danych SIO, będą przypisywane do jednostki, której dane identyfikacyjne zostały zweryfikowane z referencyjnym rejestrem REGON. Numer identyfikacyjny REGON będzie także wykorzystywany w procesie aktualizowania danych zawartych w RSPO, w procedurze potwierdzania danych przez jednostki samorządu terytorialnego i właściwych ministrów prowadzących szkoły lub placówki oświatowe oraz w procesie przeprowadzania analiz na danych zgromadzonych w bazie danych SIO w celu sporządzania raportów. W efekcie współpracy SIO z rejestrem REGON dane o szkołach i placówkach oświatowych zgromadzone w obu zbiorach będą spójne.

Ponadto, dzięki połączeniu procedury wpisu szkoły i placówki oświatowej do RSPO ze złożeniem wniosku o wpis do krajowego urzędowego rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON), stworzona zostanie szczególna procedura (tzw. „jednego okienka”) nadawania numerów identyfikacyjnych REGON jednostkom organizacyjnym systemu oświaty. W wyniku współpracy obu rejestrów publicznych, tj. SIO i REGON, uproszczone zostaną procedury administracyjne i ograniczone obciążenia administracyjne spoczywające na organach prowadzących szkoły i placówki oświatowe.

Współpraca pomiędzy SIO a rejestrem REGON będzie prowadzona zgodnie z warunkami technicznymi wynikającymi z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej (Dz. U. Nr 214, poz. 1781) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. Nr 212, poz. 1766).

IV. 3. Współpraca SIO z geoportalem infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie lokalizacji przestrzennej szkół i placówek oświatowych oraz innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty (art. 4 ust. 2, art. 64, art. 110)

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489) aktualizacja i udostępnianie danych przestrzennych - danych odnoszących się bezpośrednio lub pośrednio do określonego położenia lub obszaru

geograficznego – jest zadaniem organów administracji, odpowiedzialnych w zakresie swojej właściwości za prowadzenie rejestrów publicznych zawierających m.in. adresy, rozumiane jako informacje o lokalizacji nieruchomości na podstawie danych adresowych, zazwyczaj nazwy miejscowości, nazwy ulicy, numeru budynku i kodu pocztowego. Dane przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej określonych w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287) i są udostępniane przy wykorzystaniu usług danych przestrzennych geoportalu infrastruktury informacji przestrzennej, prowadzonego przez Głównego Geodetę Kraju. W związku z powyższym, w ramach współpracy SIO z geoportalem infrastruktury informacji przestrzennej, Główny Geodeta Kraju będzie pozyskiwał z bazy danych SIO adresy siedzib szkół, placówek oświatowych i innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty. W rezultacie w SIO będzie możliwa lokalizacja (wizualizacja) przestrzenna szkół, placówek oświatowych i innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty.

W art. 110 projektu przewidziano, że pozyskiwanie danych adresowych szkół i placówek oświatowych przez Głównego Geodetę Kraju może nastąpić od dnia 1 maja 2012 r., to jest od dnia przekazania do RSPO danych wszystkich szkół i placówek oświatowych istniejących w dniu 31 stycznia 2012 r. Zaś w przypadku innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty, pozyskiwanie danych przez Głównego Geodetę Kraju rozpoczyna się od dnia 9 października 2012 r., tj. od dnia przekazania przez te jednostki ich danych identyfikacyjnych do bazy danych SIO.

IV. 4. Przekazywanie danych do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych ucznia lub zbioru danych nauczyciela – sposób, podmioty zobowiązane, terminy przekazywania danych (art. 39 – 43, art. 45, 46, 48 i art. 30)

W art. 39 określono sposób przekazywania danych do bazy danych SIO, odpowiednio do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych ucznia lub zbioru danych nauczyciela. Podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO przekazuje dane do powyższych zbiorów bezpośrednio z prowadzonej przez ten podmiot lokalnej bazy danych SIO do bazy danych SIO.

W rozdziale 2 projektu, w art. 8 – 29, określono zakresy przedmiotowe danych gromadzonych w bazie danych SIO, odpowiednio w zbiorach danych szkół i placówek oświatowych (art. 8), zbiorach danych innych jednostek wykonujących zadania z zakresu

oświaty (art. 9), zbiorach danych uczniów (art. 10 – 26) oraz zbiorach danych nauczycieli (art. 27 – 29). Natomiast w przepisach rozdziału 3, w art. 40 – 43, określa się poszczególne podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO, wskazując jednocześnie, jakie zakresy przedmiotowe danych – w ramach zakresu danych sprecyzowanego w rozdziale 2 – podmioty te są obowiązane przekazywać do bazy danych SIO, odpowiednio do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych ucznia lub zbioru danych nauczyciela.

W art. 45 projektu określa się obowiązek przekazania do bazy danych SIO informacji o ukończeniu szkoły przez ucznia, skreśleniu ucznia z listy uczniów oraz ustaniu pobytu ucznia w placówce. Przekazanie takiej informacji do bazy danych SIO powoduje dezaktywację zbioru danych dotyczących tego ucznia w lokalnej bazie danych SIO i jednocześnie umożliwia, co reguluje art. 46, przekazywanie danych dziedzinowych o tym uczniu do bazy danych SIO przez przedszkole, szkołę lub kolegium, w którym uczeń rozpoczął naukę w ramach kolejnego etapu edukacyjnego albo w ramach danego etapu edukacyjnego w związku ze zmianą przedszkola, szkoły lub kolegium. Powyższe uregulowanie ma na celu zapobieganie sytuacjom, w których te same osoby byłyby wykazywane w bazie danych SIO jako uczęszczające - w tym samym czasie - do więcej niż jednego przedszkola, szkoły lub kolegium, co byłoby niezgodne ze stanem faktycznym. Należy zauważyć, że z rozwiązaniem zawartym w art. 46 projektu koresponduje rozwiązanie zawarte w art. 91 projektu. W myśl tego ostatniego, odnotowanie w bazie danych SIO sytuacji, w której uczeń miałby uczęszczać do więcej niż jednej szkoły, będzie skutkowało zablokowaniem możliwości przekazywania danych dziedzinowych dotyczących tego ucznia przez drugą szkołę do czasu wyjaśnienia okoliczności faktycznych, które spowodowały, że pierwsza szkoła nie odnotowała w bazie danych SIO informacji o dacie zakończenia nauki w tej szkole przez tego ucznia. Oczywiście sytuacje wyjątkowe, w których uczeń np. tymczasowo uczęszcza do szkoły przyszpitalnej, będą uwzględniane jako możliwość dwukrotnego notowania tego samego ucznia w bazie danych SIO, tj. przez szkołę macierzystą i szkołę przyszpitalną. Jednocześnie możliwość przechowywania, w lokalnej bazie danych SIO, nieaktywnych zbiorów danych uczniów pozwoli na wykorzystywanie danych zawartych w tych zbiorach do innych, niezwiązanych z SIO, potrzeb szkoły lub placówki oświatowej.

Analogiczne rozwiązanie, jak w art. 45 i 46, przewidziano w odniesieniu do zbiorów danych nauczycieli w lokalnej bazie danych SIO. Zbiór danych nauczyciela w lokalnej bazie danych staje się nieaktywny w następstwie przekazania do bazy danych SIO informacji

o rozwiązaniu z nauczycielem stosunku pracy (art. 48). Dezaktywacja zbioru danych nauczyciela zapobiega pomyłkowemu wprowadzeniu informacji do zbioru danych tego nauczyciela w bazie danych SIO, gdyż nieaktywny zbiór nie może być zmieniany ani uzupełniany.

Siedmiodniowy termin przekazywania danych do bazy danych SIO, odpowiednio do zbioru danych szkoły lub placówki oświatowej, zbioru danych jednostki, zbioru danych nauczyciela i zbioru danych ucznia, określony w art. 30 projektu, umożliwia gromadzenie aktualnych danych, przy jednoczesnym zapewnieniu podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do bazy danych SIO możliwości zorganizowania pracy w sposób pozwalający na staranne wywiązanie się z obowiązku przekazywania danych, co będzie miało znaczenie zwłaszcza np. w związku z początkiem i zakończeniem roku szkolnego, w których to okresach liczba wymaganych do przekazania informacji do bazy danych SIO będzie największa.

IV. 5. Weryfikacja danych identyfikacyjnych osoby z rejestrem PESEL (art. 44 i art. 47)

W celu zapewnienia wiarygodności danych zgromadzonych w bazie danych SIO, została przewidziana w ustawie procedura weryfikacji danych identyfikacyjnych uczniów i nauczycieli z rejestrem PESEL, polegająca na porównaniu danych wprowadzanych do SIO z danymi zawartymi w rejestrze PESEL. Zgodnie z tą procedurą, uregulowaną, w odniesieniu do uczniów, w art. 44 projektu, dane osobowe przekazane do bazy danych SIO, takie jak imię, nazwisko, numer PESEL danej osoby, są weryfikowane z tożsamym zakresem danych zawartych w zbiorze PESEL. Dane dziedzinowe ucznia mogą być przekazywane do bazy danych SIO dopiero po pozytywnym zweryfikowaniu jego danych identyfikacyjnych. W razie negatywnej weryfikacji, podmiot przekazujący dane identyfikacyjne zobowiązany jest do wyjaśnienia stanu faktycznego. Analogiczna procedura weryfikacji obowiązuje w odniesieniu do danych identyfikacyjnych nauczyciela (art. 47).

Posługiwanie się danymi identyfikacyjnymi ucznia lub nauczyciela (gromadzone w bazie danych SIO w zakresie określonym w art. 11 oraz art. 28) będzie umożliwiało jednoznaczną identyfikację osoby w bazie danych SIO oraz komunikację między SIO a rejestrem PESEL. Dane identyfikacyjne ucznia i nauczyciela będą ponadto wykorzystywane w związku z aktualizowaniem danych uczniów i nauczycieli przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz w związku z pozyskiwaniem, za pośrednictwem bazy danych SIO, konkretnych zestawów danych ze zbioru PESEL, a także w

związku z pozyskiwaniem danych dziedzinowych z bazy danych SIO, przez uprawnione podmioty.

Weryfikacja danych identyfikacyjnych z danymi zawartymi w referencyjnym zbiorze PESEL jest niezbędna, ponieważ dane do zbiorów danych dotyczących poszczególnych uczniów i nauczycieli będą przekazywane przez różne podmioty zobowiązane do przekazywania danych do bazy danych SIO. W następstwie pozytywnej weryfikacji danych identyfikacyjnych dane dziedzinowe przekazywane przez poszczególne, różne podmioty zobowiązane zostaną powiązane z prawidłowymi danymi identyfikacyjnymi poszczególnych osób. Współpraca z rejestrem PESEL pozwoli uniknąć pomyłek i błędów pisarskich, które podważałyby wiarygodność danych zgromadzonych w bazie danych SIO i utrudniałyby tworzenie zbiorów danych o poszczególnych uczniach i nauczycielach, a tym samym poddawałyby w wątpliwość celowość wykorzystywania danych zgromadzonych w tych zbiorach do np. analizowania ścieżki edukacyjnej ucznia lub ścieżki zawodowej nauczyciela, czy badania tzw. edukacyjnej wartości dodanej. Innymi słowy, zaproponowane rozwiązanie będzie stanowiło w konsekwencji gwarancję rzetelności raportów powstałych z przetwarzania danych dziedzinowych.

IV. 6. Skutek przekazania danych do bazy danych SIO – potwierdzenie rzetelności danych (art. 49 i 50)

Jednym z rozwiązań zaproponowanych w nowym SIO, zmierzających do podniesienia wiarygodności i rzetelności danych zgromadzonych w bazie danych SIO - obok współpracy z systemami referencyjnymi - jest ustanowienie procedury potwierdzania danych.

W pierwszym rzędzie przepis art. 49 stanowi, że przekazanie danych z lokalnej bazy danych SIO do bazy danych SIO jest równoznaczne z potwierdzeniem zgodności przekazanych danych ze stanem faktycznym. Wiąże się to z odpowiedzialnością kierownika podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO za zweryfikowanie poprawności danych przed ich przekazaniem do bazy danych SIO.

Ponadto, dla celów naliczania części oświatowej subwencji ogólnej oraz na potrzeby statystyki publicznej, dane przekazane do bazy danych SIO z lokalnych baz danych SIO są corocznie potwierdzane przez jednostki samorządu terytorialnego oraz ministrów prowadzących szkoły i placówki oświatowe (art. 50). Tworzy się w ten sposób kolejne ogniwo kontroli rzetelności danych zgromadzonych w bazie danych SIO.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, część oświatowa subwencji ogólnej stanowi dochód jednostki samorządu terytorialnego. Zasadnym zatem wydaje się stworzenie jednostkom samorządu terytorialnego możliwości zapoznania się z danymi przekazanymi przez szkoły i placówki oświatowe, które wpływają na wysokość ich dochodu. Również ministrowie prowadzący szkoły i placówki oświatowe mają możliwość kontroli i potwierdzenia danych służących do planowania środków na oświatę w budżetach tych ministrów. W art. 50 ust. 4-7 przewidziano jednocześnie mechanizm korygowania danych w przypadku stwierdzenia ich niezgodności ze stanem faktycznym.

V. Pozyskiwanie danych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO oraz danych dziedzinowych z bazy danych SIO (rozdział 4)

Nowym rozwiązaniem, w porównaniu z rozwiązaniami dotyczącymi obecnego SIO, jest umożliwienie pozyskiwania przez określone podmioty, w zakresie uzasadnionym wykonywanymi przez nie zadaniami oświatowymi, konkretnych zestawów danych z bazy danych SIO. Dane te będą służyły doskonaleniu procesów zarządzania oświatą na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

V. 1. Publiczny charakter RSPO (art. 51)

Podstawową kwestią unormowaną w art. 51 projektu, na jaką należy zwrócić uwagę odnośnie danych zgromadzonych w RSPO, jest jawność tych danych. Niejawnymi są jedynie takie dane, jak numer PESEL i adres miejsca zamieszkania osoby fizycznej prowadzącej publiczną albo niepubliczną szkołę lub placówkę oświatową, numer identyfikacyjny szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz dane dotyczące przewidywanej liczby pracowników oraz powierzchni ogólnej gruntów i użytków rolnych (dane gromadzone w RSPO wyłącznie na potrzeby rejestru REGON, które są objęte tajemnicą statystyczną na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej). Dostęp do danych niejawnych zawartych w RSPO będą mieć podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO oraz szkoły i placówki, których te dane dotyczą (art. 51 ust. 2). W projektowanej ustawie przyjęto również, że dane objęte zakresem podmiotowym rejestru REGON, a nieobjęte zakresem podmiotowym RSPO, nie podlegają

udostępnieniu z bazy danych SIO (art. 51 ust. 3). Organami właściwymi do udostępniania tego rodzaju danych są służby statystyki publicznej.

Publiczne udostępnienie RSPO na portalu systemu informacji oświatowej (art. 51 ust. 4) umożliwi wszystkim zainteresowanym zdobycie podstawowej informacji o szkołach i placówkach oświatowych, zarówno aktualnie działających w systemie oświaty, jak i zlikwidowanych.

V. 2. Pozyskiwanie z bazy danych SIO danych dziedzinowych uczniów i nauczycieli oraz pozyskiwanie danych osobowych uczniów i nauczycieli z rejestru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO – sposób (art. 52)

W projekcie przewiduje się możliwość pozyskiwania określonych danych dziedzinowych z bazy danych SIO oraz określonych danych ze zbioru PESEL, za pośrednictwem bazy danych SIO – w zakresie uzasadnionym wykonywanymi zadaniami w obszarze oświaty przez podmioty, które na podstawie niniejszej ustawy będą uprawnione do pozyskiwania tych danych. Bezpośrednie pozyskiwanie danych do lokalnych baz danych z bazy danych SIO oznacza możliwość bezpiecznego przekazywania danych z bazy danych SIO do lokalnej bazy danych (art. 52 ust. 4).

V. 2. 1. podmioty uprawnione oraz zakres danych pozyskiwanych z bazy danych SIO i z rejestru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO (art. 53 - 63)

Należy podkreślić, że na podstawie obowiązujących przepisów¹³ dane osobowe poszczególnych uczniów, w szczególności takie, jak imię i nazwisko, numer PESEL (a także np. data i miejsce urodzenia ucznia, adres zamieszkania ucznia, nazwiska i imiona rodziców

¹³ *Vide* m. in. rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 14 marca 2005 r. w sprawie zasad wydawania oraz wzorów świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych, sposobu dokonywania ich sprostowań i wydawania duplikatów, a także zasad legalizacji dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz zasad odpłatności za wykonywanie tych czynności (Dz. U. Nr 58, poz. 504, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 85, poz. 562, z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2008 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. Nr 173, poz. 1072), rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2007 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz.U. Nr 179, poz.1273).

lub prawnych opiekunów i adresy ich zamieszkania), są gromadzone i przetwarzane w systemie oświaty przez określone podmioty w celach wykonywania przez nie przypisanych im, zgodnie z właściwością, zadań oświatowych. Projektowana zasada działania SIO zakłada dostęp w systemie teleinformatycznym do danych osobowych uczniów i nauczycieli wyłącznie przez podmioty dotychczas uprawnione do przetwarzania tych danych. Pozostałe korzystające z SIO podmioty będą miały dostęp jedynie do raportów, zawierających dane zanonimizowane.

Szczegółowy zakres danych, które mogą być pozyskiwane ze zbioru danych PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO oraz szczegółowy zakres danych dziedzinowych, które mogą być pozyskiwane z bazy danych SIO, określony został w rozdziale 4 (art. 53 – 63) projektowanej ustawy.

V. 2. 1. a) pozyskiwanie danych w związku z prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej (art. 53 pkt 1)

W myśl art. 53 pkt 1 projektu, szkołom i placówkom oświatowym, z danych zgromadzonych w bazie danych SIO w zbiorach danych o uczniach, mają być udostępniane dane dziedzinowe na potrzeby prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.) szkoła i placówka oświatowa prowadzi określoną dokumentację szkolną, obejmującą m.in. księgę uczniów, księgę wychowanków, księgę ewidencji dzieci podlegających obowiązkowi rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązkowi szkolnemu oraz księgę ewidencji dzieci i młodzieży, będących absolwentami szkoły podstawowej, podlegających obowiązkowi szkolnemu. W powyższej dokumentacji zawarte są takie dane osobowe dzieci, uczniów i wychowanków, jak np. imię (imiona) i nazwisko, data i miejsce urodzenia oraz adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców (prawnych opiekunów) i adresy ich zamieszkania. W myśl § 6 powyższego rozporządzenia, wpisów w księdze ewidencji, w księdze uczniów oraz w księdze wychowanków – obejmujących dane osobowe uczniów i wychowanków - dokonuje się na podstawie dowodów osobistych lub innych dokumentów tożsamości rodziców (prawnych opiekunów) lub pełnoletniego ucznia, wychowanka, innych

dokumentów zawierających dane podlegające wpisowi do odpowiedniej księgi oraz informacji przekazanych przez organ gminy lub dyrektora innej szkoły.

W świetle rozwiązań niniejszego projektu, do celów prowadzenia powyższej dokumentacji, przewiduje się stworzenie możliwości pozyskiwania przez szkoły i placówki oświatowe określonych zestawów danych:

– w zakresie księgi uczniów i wychowanków: ze zbioru PESEL - takich danych jak drugie imię (imiona), płeć, data i miejsce urodzenia, obywatelstwo oraz z bazy danych SIO - takich danych jak: miejscowość, w której uczeń mieszka, kraj pochodzenia (w przypadku obcokrajowca),

– w zakresie księgi ewidencji w przypadku dzieci i młodzieży uczęszczających do szkoły spoza obwodu – z bazy danych SIO takich danych, jak numer PESEL, imię i nazwisko ucznia, miejscowość, w której dziecko mieszka, nazwa i adres szkoły, do której dziecko uczęszcza.

Należy spodziewać się, że proponowane rozwiązanie istotnie usprawni wykonywanie przez szkołę i placówkę oświatową czynności związanych z prowadzeniem dokumentacji przebiegu nauczania poszczególnych uczniów i wychowanków.

V. 2. 1. b) pozyskiwanie danych w zakresie zapewnienia kontynuacji nauczania języka obcego (art. 53 pkt 2 lit. a)

Zgodnie z nową podstawą programową, określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), posługiwanie się językiem obcym to jedna z kluczowych kompetencji nabywanych przez osoby korzystające z oferty polskiej oświaty. Znajomość języków obcych nowożytnych jest warunkiem pełnego, aktywnego uczestnictwa młodych Polaków w życiu społeczności europejskiej i globalnej. Za podstawowy cel kształcenia w nauczaniu języków obcych nowożytnych przyjęto skuteczne porozumiewanie się w języku obcym, w mowie i w piśmie.

Warunkiem rozwijania umiejętności językowych jest zapewnienie uczniom kontynuacji nauki języka obcego nowożytnego rozpoczętej na wcześniejszym etapie edukacyjnym. Powyższe rozporządzenie określa wymagania w zakresie nauczania poszczególnych języków obcych zgodnie z sześciostopniową skalą poziomów biegłości w

zakresie poszczególnych umiejętności językowych, zdefiniowaną przez Radę Europy (Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie). Określone w ten sposób poziomy biegłości w zakresie umiejętności językowych powinny być stopniowo osiągane poprzez kontynuację nauki języka obcego nowożytnego na kolejnych etapach edukacyjnych.

Ponadto w § 21 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.) nakłada się na szkoły określone wymagania dotyczące zapewnienia kontynuacji nauki języka obcego nowożytnego jako języka obowiązkowego w przypadku, gdy w klasie lub w semestrze, na który uczeń lub słuchacz przechodzi, nie ma możliwości kontynuowania nauki tego języka.

Na tle powyższych regulacji wyraźnie kształtuje się zadanie dyrektora szkoły, jakim jest zapewnienie uczniom takiej oferty językowej, aby mieli oni zagwarantowaną możliwość kontynuowania języka obcego nowożytnego, którego naukę rozpoczęli na poprzednim etapie edukacji albo w innej klasie. W celu usprawnienia organizacji działań szkoły w powyższym zakresie, w art. 53 pkt 2 lit. a projektu przewiduje możliwość pozyskania z bazy danych SIO informacji o języku obcym, którego uczeń uczył się na poprzednim etapie edukacji.

V. 2. 1. c) pozyskiwanie danych w zakresie organizowania kształcenia specjalnego (art. 53 pkt 2 lit. b, art. 54)

W obecnym stanie prawnym kształcenie specjalne organizuje się w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁴, jak również w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych¹⁵, natomiast wczesne wspomaganie rozwoju może być organizowane w przedszkolu i w szkole podstawowej, w tym w specjalnych, w ośrodkach, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, oraz w publicznej i niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. Nr 19, poz. 166).

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19, poz. 167).

poradni specjalistycznej¹⁶. Działania podejmowane wobec dziecka, ucznia lub wychowanka, objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną są dokumentowane zgodnie z § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. Nr 23, poz. 225, z późn. zm.). Na podstawie powyższego przepisu, przedszkola, szkoły i placówki mają obowiązek gromadzenia, w indywidualnej teczce, dla każdego dziecka, ucznia lub wychowanka dokumentacji badań i czynności uzupełniających prowadzonych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę, doradcę zawodowego i lekarza.

Rozwiązanie zaproponowane w związku z projektowanymi zasadami działania nowego SIO zakłada, że poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, będą wprowadzały do zbioru danych o uczniach informację o wydaniu uczniowi opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wraz z określeniem przyczyny ich wydania (rodzaj niepełnosprawności dziecka, w tym stopień upośledzenia umysłowego, lub niedostosowanie społeczne, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy; w przypadku niepełnosprawności sprzężonej – wskazane współwystępujące niepełnosprawności). Jeżeli rodzice lub prawni opiekunowie ucznia, w odniesieniu do którego zostało wydane orzeczenie lub opinia, wystąpią, na podstawie art. 71b ust. 5 ustawy o systemie oświaty, do starosty z wnioskiem o skierowanie ucznia do odpowiedniej formy kształcenia, a następnie przedłożą w szkole lub placówce oświatowej orzeczenie lub opinię, wówczas szkoła lub placówka oświatowa pozyska ze zbioru danych o uczniach informację dotyczącą przyczyny wydania orzeczenia lub opinii (tj. informację o określonym w tym orzeczeniu lub opinii rodzaju niepełnosprawności lub niedostosowaniu społecznym) (art. 53 pkt 2 lit. b). W tym celu przewiduje się uprawnienie szkoły i placówki oświatowej do wprowadzenia do bazy danych SIO następujących danych: numer opinii lub orzeczenia oraz data wydania (art. 54 projektu).

Pozyskanie z bazy danych SIO informacji o niepełnosprawności, która była przyczyną wydania orzeczenia, wyeliminuje błędy obecnego SIO, skutkujące nierzetelnymi danymi, a wynikające z przekazywania do SIO danych będących rezultatem dokonanej przez dyrektora szkoły lub placówki oświatowej niepoprawnej interpretacji treści opinii i orzeczeń wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 lutego 2009 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. Nr 23, poz. 133) – § 2 tego rozporządzenia.

V. 2. 1. d) pozyskiwanie danych w związku z organizacją sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 55)

Pozyskiwanie, z bazy danych SIO oraz za pośrednictwem bazy danych SIO, danych uczniów przez okręgowe komisje egzaminacyjne (art. 55) usprawni organizację sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych oraz przyczyni się do ograniczenia liczby błędnych danych zawartych w zaświadczeniach, świadectwach i dyplomach wydawanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

Zgodnie z art. 9c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, do zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych należy przeprowadzanie sprawdzianu i egzaminów oraz egzaminów eksternistycznych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, przygotowywanie (w porozumieniu z Centralną Komisją Egzaminacyjną), propozycji pytań, zadań i testów oraz ich zestawów do przeprowadzania powyższych sprawdzianu i egzaminów. Warunki i sposób przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów w szkołach publicznych określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w którym uregulowano m.in. kompetencje okręgowych komisji egzaminacyjnych w zakresie przygotowywania, przeprowadzania i oceniania sprawdzianu i egzaminów oraz zadania dyrektorów szkół, w których sprawdzian i egzaminy są przeprowadzane. Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków szkolnych (Dz. U. Nr 97, poz. 624) do zadań okręgowych komisji egzaminacyjnych należy ponadto wystawianie świadectw, zaświadczeń i dyplomów. Można nadmienić, że na podstawie powyższego rozporządzenia, okręgowe komisje egzaminacyjne prowadzą imienną ewidencję wydanych świadectw dojrzałości, aneksów do świadectw dojrzałości, dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, zaświadczeń oraz świadectw ukończenia szkoły podstawowej, gimnazjum i liceum ogólnokształcącego na podstawie egzaminów eksternistycznych. Ewidencja zawiera: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz numer PESEL ucznia, absolwenta albo osoby, która zdała egzaminy eksternistyczne, numer wydanego dokumentu, a w przypadku świadectwa dojrzałości, aneksu do świadectwa dojrzałości, dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i zaświadczenia – także nazwę i adres szkoły, do której przekazano dokument.

W pierwszym rzędzie należy zwrócić uwagę, że Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne obecnie prowadzą własne, odrębne od SIO, bazy danych niezbędne do organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, w których są gromadzone dane indywidualne o uczniach. Taka sytuacja powoduje, że zarówno Ministerstwo Edukacji Narodowej w obecnym SIO, jak i okręgowe komisje egzaminacyjne w prowadzonych przez siebie bazach danych, gromadzą na własne potrzeby dane dotyczące sprawdzianu i egzaminów, przy czym często są to tożsame dane: okręgowe komisje gromadzą podstawowe dane o szkołach, w których przeprowadzane są sprawdziany i egzaminy, natomiast Minister Edukacji Narodowej zbiera informacje o liczbie osób, które przystąpiły do poszczególnych egzaminów oraz liczbie osób, które uzyskały świadectwo dojrzałości bądź dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Ograniczeniem obecnego SIO staje się zatem brak możliwości wymiany danych, którymi posługują się Ministerstwo Edukacji Narodowej, Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne.

W obecnej organizacji sprawdzianu i egzaminów szczególnie skomplikowany jest sposób weryfikacji danych osobowych uczniów, które są niezbędne w celu przeprowadzania przez okręgowe komisje egzaminacyjne sprawdzianu i egzaminów, a następnie wydawania przez nie zaświadczeń, świadectw i dyplomów. Obecnie okręgowe komisje egzaminacyjne we własnym zakresie gromadzą dane indywidualne uczniów (będące danymi osobowymi, w tym dane o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów) na potrzeby przeprowadzanych sprawdzianu i egzaminów. Dane te są przekazywane okręgowym komisjom egzaminacyjnym przez odpowiednio dyrektorów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Następnie komisje na podstawie przesłanych danych tworzą listy uczniów przystępujących do sprawdzianu lub poszczególnych części egzaminów i przekazują te listy szkołom celem zweryfikowania danych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dane osobowe niezbędne do wydawania zaświadczeń, świadectw i dyplomów (istotne jest potwierdzenie właściwej pisowni imion i nazwisk, wypisanie wszystkich imion osoby przystępującej do egzaminu, wpisanie właściwej daty i miejsca urodzenia oraz numeru PESEL). Dyrektorzy szkół wypracowują własne mechanizmy weryfikowania tych danych, np. porównują z posiadaną dokumentacją, zwracają się z prośbą do rodziców o potwierdzenie danych, wnioskuje do rodziców o dostarczenie do szkoły zaświadczeń potwierdzających tożsamość dziecka.

Zaproponowany w projekcie mechanizm pozyskiwania danych przez okręgowe komisje egzaminacyjne przyczyni się do zredukowania obciążeń administracyjnych i usprawnienia procedur związanych z weryfikacją danych pozyskiwanych na potrzeby organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów.

W art. 55 ust. 2 projektowanej ustawy przewiduje się stworzenie mechanizmu wykorzystywania przez okręgowe komisje egzaminacyjne, do celów organizowania i przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, a także wydawania zaświadczeń, świadectw i dyplomów, danych zgromadzonych w lokalnych bazach danych SIO – tj. danych identyfikacyjnych zweryfikowanych z danymi ze zbioru PESEL (w sposób opisany w art. 44 ust. 1 – 3 projektu), danych ze zbioru PESEL i danych dziedzinowych uczniów. Dane uczniów klas szóstych szkół podstawowych, klas trzecich gimnazjów oraz wskazanych przez dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych uczniów, którzy zamierzają przystąpić do egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (dane te wymienione zostały w art. 55 projektu), zostaną przekazane z prowadzonych przez szkoły lokalnych baz danych SIO do lokalnych baz danych SIO okręgowych komisji egzaminacyjnych za pośrednictwem bazy danych SIO. W ten sposób za pośrednictwem SIO okręgowe komisje egzaminacyjne pozyskają zweryfikowane dane osobowe, które będą przez komisje wykorzystywane do organizacji sprawdzianu i egzaminów, przypisywania wyników sprawdzianu i egzaminów odpowiednim uczniom oraz do prawidłowego wystawiania świadectw, zaświadczeń i dyplomów.

V. 2. 1. e) pozyskiwanie danych w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego, a także w związku z kontrolowaniem spełniania obowiązku nauki (art. 56 w związku z art. 21 – 23)

Udostępnianie danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz współpraca z rejestrem PESEL ma istotne znaczenie z punktu widzenia usprawnienia i poprawy jakości kontroli spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego, obowiązku nauki. Zasady sprawowania tej kontroli regulują odpowiednio przepisy art. 14b oraz 18 – 20 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Przepisy projektowanej ustawy umożliwią wykorzystanie SIO do celów kontrolowania spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (art. 56 projektu).

Zgodnie z art. 14b ust. 2 i art. 19 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, kontrolowanie spełniania obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego i obowiązku szkolnego należy do zadań odpowiednio dyrektora szkoły podstawowej i gimnazjum, w obwodzie której dziecko mieszka, natomiast gmina kontroluje spełnianie obowiązku nauki przez młodzież zamieszkałą na terenie tej gminy. W tym celu dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów oraz gminy prowadzą odpowiednio ewidencję spełniania obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki (art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty). Jednocześnie w myśl art. 19 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) współdziała z dyrektorami publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na obszarze gminy w związku z przekazywaniem im informacji o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3 – 18 lat. Innymi słowy, należy zauważyć, że obecnie dane indywidualne o uczniach są gromadzone przez poszczególne szkoły podstawowe i gimnazja oraz gminy w celu kontrolowania spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Jednocześnie w obecnym SIO są gromadzone dane zbiorcze dotyczące spełniania przez uczniów obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.

Rozwiązanie, jakie przewiduje się w nowym SIO, będzie polegało na umożliwieniu wykorzystywania, zgromadzonych w bazie danych SIO danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych uczniów – do celów kontrolowania i egzekwowania spełniania przez dzieci i młodzież obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Stosowanie dotychczasowych metod identyfikowania dzieci i młodzieży w celu kontroli spełniania wymienionych obowiązków jest obecnie szczególnie trudne ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą i związany z nią wzrost migracji ludności.

W związku z powyższym, w art. 56 projektowanej ustawy, proponuje się stworzenie szczególnych mechanizmów przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Sprawdzenie, czy wszystkie osoby objęte obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki, realizują te obowiązki, będzie następowało w drodze porównania danych osób w wieku 5 – 18 lat, zgromadzonych w zbiorze PESEL z danymi identyfikacyjnymi dzieci i młodzieży, zgromadzonymi w SIO. Sprawdzenie danych będzie realizowane poprzez przekazanie powyższych danych z bazy danych SIO do zbioru PESEL. W następstwie porównania wyżej wymienionych zbiorów, do bazy danych SIO, ze zbioru PESEL, zostanie przekazana informacja zawierająca numery

PESEL uczniów, obowiązanych do spełniania wyżej wymienionych obowiązków, a odnośnie do których w danym roku szkolnym w bazie danych SIO brak jest informacji o sposobie ich spełniania.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty obliguje odpowiednio dyrektorów szkół podstawowych w zakresie kontroli obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów w zakresie kontroli obowiązku szkolnego oraz gminy w zakresie kontroli spełniania obowiązku nauki, zgodnie z właściwością określoną w art. 19 ust. 1 ustawy do podjęcia czynności zmierzających do ustalenia formy spełniania przez dzieci i młodzież wymienionych obowiązków. W wyniku powziętych ustaleń, do bazy danych SIO powinna zostać przekazana informacja, co do sposobu spełniania przez te osoby wymienionych obowiązków (zgodnie z odpowiednio art. 16 ust. 5a pkt 2 – 4, ust. 5b i 5c ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty), bądź informacja o przyczynach niespełnienia tych obowiązków. Obowiązek przekazania powyższych informacji do bazy danych SIO regulują przepisy art. 21 – 23.

V. 2. 1. f) pozyskiwanie danych w związku z organizowaniem przyjmowania do szkół ponadgimnazjalnych (art. 57)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232, z późn. zm.) nakłada na szkoły liczne obowiązki w zakresie organizowania i przeprowadzania naboru i rekrutacji do szkół.

W nowym SIO przewiduje się stworzenie możliwości pozyskiwania, na wniosek jednostki samorządu terytorialnego, danych z bazy danych SIO oraz danych ze zbioru PESEL, za pośrednictwem SIO, do celów rekrutacyjnych do szkół ponadgimnazjalnych. W art. 57 ust. 1 projektu precyzyjnie określa się zakres przedmiotowy danych, jakie mogą być pozyskiwane, natomiast w art. 57 ust. 2 – 5 wprowadza się mechanizm współpracy SIO z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie organizowania rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych. Stworzona zostanie możliwość udostępnienia z bazy danych SIO danych uczniów, którzy przekazali jednostce samorządu terytorialnego swoje dane identyfikacyjne wraz ze zgodą rodzica (prawnego opiekuna) na pozyskanie danych z bazy danych SIO do celów rekrutacyjnych. Dane do celów rekrutacji zostaną przekazane do lokalnych baz danych SIO prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

V. 2. 1. g) pozyskiwanie danych w związku z zatrudnieniem nauczyciela (art. 58 ust. 1 i art. 60)

W nowym SIO przewiduje się wprowadzenie swoistego ułatwienia organizacyjnego dla dyrektora szkoły, placówki oświatowej lub innej jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty, zatrudniającej osoby na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, w zakresie możliwości pozyskiwania z bazy danych SIO określonych danych o nauczycielach (art. 58). Uwzględniając, że w ramach procedury nawiązywania stosunku pracy, na podstawie art. 22¹ Kodeksu pracy, dyrektor szkoły, placówki oświatowej lub jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty, jako pracodawca ma prawo żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie na stanowisku nauczyciela podania określonych danych osobowych, w nowym SIO wprowadza się możliwość pozyskania takich danych bezpośrednio z bazy danych SIO. Przekazując do zbioru danych o nauczycielach w bazie danych SIO dane identyfikacyjne zatrudnianego nauczyciela wraz z oświadczeniem o wyrażeniu przez nauczyciela zgody na pozyskanie jego danych, o którym mowa w art. 60 ust. 1 projektowanej ustawy, dyrektor szkoły, placówki oświatowej lub jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty będzie miał możliwość pozyskania, za pośrednictwem SIO, określonych danych ze zbioru PESEL (tj. takich danych, jak drugie imię lub imiona, data i miejsce urodzenia, płeć, obywatelstwo – art. 58 ust. 1 pkt 1 i art. 60 ust. 1 projektu). Natomiast w sytuacji, gdy nauczyciel był już poprzednio zatrudniony, a w związku z tym jego dane zostały już zgromadzone w bazie danych SIO, dyrektor szkoły, placówki oświatowej lub jednostki wykonującej zadania z zakresu oświaty, nawiązującej z tym nauczycielem kolejny stosunek pracy, będzie miał ponadto możliwość pozyskania określonego zestawu danych dziedzinowych nauczyciela z bazy danych SIO (zakres tych danych określa art. 58 ust. 1 pkt 2 i art. 59 pkt 2).

V. 2. 1. h) pozyskiwanie danych w związku z ubieganiem się nauczyciela o wpis do ewidencji egzaminatorów, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (art. 58 ust. 2)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 kwietnia 2009 r. w sprawie ramowego programu szkolenia dla kandydatów na egzaminatorów, sposobu prowadzenia ewidencji egzaminatorów oraz trybu wpisywania i skreślania egzaminatorów z ewidencji (Dz. U. Nr 70, poz. 600) nakłada na osobę ubiegającą się o wpis do ewidencji egzaminatorów obowiązek złożenia do okręgowej komisji egzaminacyjnej, właściwej ze względu na miejsce

zamieszkania kandydata, wniosku zawierającego m.in. imię (imiona) i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, jeśli został nadany, adres zamieszkania i adres do korespondencji, nazwę i adres miejsca pracy. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające posiadanie wymaganych kwalifikacji oraz stażu pracy. Na podstawie danych zawartych we wniosku, po spełnieniu wymagań i warunków, o których mowa w art. 9c ust. 3 lub 4 ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty, dokonuje się wpisu do ewidencji egzaminatorów, która jest prowadzona w formie elektronicznej bazy danych (§ 5 i 7 przywoływanego rozporządzenia).

Projektowana ustawa w art. 58 ust. 2 przewiduje możliwość pozyskania przez okręgowe komisje egzaminacyjne, na potrzeby tworzenia ewidencji egzaminatorów, danych zgromadzonych w zbiorach danych nauczycieli w bazie danych SIO. Pozyskanie danych z bazy danych SIO istotnie poprawi wiarygodność danych dotyczących nauczycieli wpisanych na listę egzaminatorów.

V. 2. 1. i) pozyskiwanie danych w związku z ubieganiem się nauczyciela o wpis na prowadzoną przez ministra listę rzeczoznawców albo listę ekspertów (art. 58 ust. 3 i 4)

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi listę rzeczoznawców do spraw podręczników, w tym podręczników pomocniczych, przeznaczonych do kształcenia ogólnego. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. Nr 89, poz. 730), w § 18 i 19 określa wymagania, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o wpisanie na listę rzeczoznawców oraz dokumenty, jakie należy przedłożyć w związku ze złożeniem wniosku o wpisanie na listę rzeczoznawców. Pozyskiwanie z bazy danych SIO danych dotyczących nauczycieli ubiegających się o wpis na listę rzeczoznawców umożliwi uzyskanie rzetelnych danych w celu tworzenia list rzeczoznawców, które są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania prowadzi ponadto listę ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie ramowego programu szkolenia

kandydatów na ekspertów wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych i kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień zawodowy, sposobu prowadzenia listy ekspertów oraz trybu wpisywania i skreślenia ekspertów z listy (Dz. U. Nr 104, poz. 873) określa zakres danych zawartych we wniosku o wpis na listę ekspertów oraz zakres danych objętych wpisem na listę. Projektowana ustawa przewiduje możliwość pozyskania danych, w zakresie wynikającym z wyżej wymienionego rozporządzenia, ze zbiorów danych nauczycieli zgromadzonych w bazie danych SIO do celów prowadzenia listy ekspertów.

V. 2. 1. j) pozyskiwanie danych w związku z prowadzeniem obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych (art. 59 i art. 60)

Zgodnie z art. 5 ust. 9 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w celu zapewnienia warunków działania szkoły lub placówki oświatowej, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, wykonywania remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie, zapewnienia obsługi administracyjnej, finansowej, w tym w zakresie wykonywania czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 – 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.), i obsługi organizacyjnej szkoły lub placówki oraz w celu zapewnienia wyposażenia szkoły lub placówki w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych – organy prowadzące szkoły i placówki mogą tworzyć jednostki obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek lub organizować wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną prowadzonych szkół i placówek.

W związku z powyższym, w projektowanej ustawie przewiduje się możliwość pozyskania – do lokalnych baz danych jednostek samorządu terytorialnego i jednostek obsługi ekonomiczno-administracyjnej szkół i placówek oświatowych – danych ze zbiorów danych nauczycieli w bazie danych SIO, na potrzeby prowadzenia obsługi księgowej i naliczania wynagrodzeń dla nauczycieli. Uzyskanie niezbędnych danych z bazy danych SIO usprawni proces naliczania wynagrodzeń dla nauczycieli. Podkreślić jednocześnie należy, że zgodnie z art. 60 projektowanej ustawy, pozyskanie danych ze zbioru danych nauczycieli w bazie danych SIO wymaga pisemnej zgody nauczyciela, którego te dane dotyczą.

V. 2. 1. k) pozyskiwanie danych przez regionalne izby obrachunkowe za pośrednictwem bazy danych SIO (art. 61)

Art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela nakłada na organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe, będące jednostkami samorządu terytorialnego, obowiązek przygotowania i przedłożenia, właściwej regionalnej izbie obrachunkowej, sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę, z uwzględnieniem kwoty różnicy między wydatkami faktycznie poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w tym roku a iloczynem średniorocznej liczby nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń dla nauczycieli ustalonych dla danego roku. Ponadto § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35) określa formę i sposób przekazania tego sprawozdania. Sprawozdanie jest przekazywane regionalnej izbie obrachunkowej zarówno w formie pisemnej, jak i elektronicznej.

Określone w niniejszej ustawie zasady gromadzenia w SIO danych o wynagrodzeniach nauczycieli, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, umożliwią przygotowanie – z wykorzystaniem SIO – sprawozdania, o którym mowa w art. 30a ust. 4 ustawy – Karta Nauczyciela, a następnie przekazanie takiego sprawozdania, w formie elektronicznej, właściwej regionalnej izbie obrachunkowej. Proponowany w nowym SIO sposób gromadzenia, przetwarzania i przekazywania danych o wynagrodzeniach nauczycieli umożliwi sprawne i terminowe wywiązywanie się przez jednostki samorządu terytorialnego z obowiązków nałożonych ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz przyczyni się do ujednoczenia formuły przekazywania sprawozdań regionalnym izmom obrachunkowym, co z kolei pozytywnie wpłynie na usprawnienie procesów kontrolnych przeprowadzanych na podstawie art. 30b ustawy – Karta Nauczyciela.

Regionalne izby obrachunkowe będą obowiązane uzyskać dostęp do bazy danych SIO na zasadach określonych w rozdziale 5.

V. 2. 1. l) pozyskiwanie danych przez uczelnie do celów rekrutacji na studia wyższe (art. 62)

W projektowanej ustawie przewiduje się stworzenie możliwości udostępniania uczelniom danych z bazy danych SIO do celów przeprowadzania rekrutacji na studia wyższe. Udostępnienie danych z bazy danych SIO odbywać się będzie wyłącznie za zgodą kandydata (art. 62 ust. 1). Zaproponowana funkcja nowego SIO ma umożliwić uczelniom pozyskiwanie rzetelnych danych kandydatów z jednego źródła. Obecnie dane takie są pozyskiwane z systemów informatycznych prowadzonych przez poszczególne okręgowe komisje egzaminacyjne. Przekazanie do SIO informacji zwrotnej o nazwie uczelni i kierunku studiów, na które kandydat został przyjęty oraz formie tych studiów (art. 62 ust. 5), będzie stanowiło dodatkowy element uwzględniany w analizach jakości kształcenia, a w konsekwencji umożliwi planowanie skutecznych działań mających na celu poprawę przygotowania kandydatów do wymagań stawianych przez uczelnie.

Uczelnie będą obowiązane uzyskać dostęp do bazy danych SIO na zasadach określonych w rozdziale 5.

V. 2. 1. m) pozyskiwanie danych przez GUS (art. 63)

Zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) dane zbierane i gromadzone przez organy administracji rządowej na podstawie innych przepisów są danymi systemów informacyjnych administracji publicznej, czyli tzw. danymi administracyjnymi. Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o statystyce publicznej, organy administracji rządowej przekazują służbom statystyki publicznej zgromadzone dane administracyjne w zakresie, formie i terminach określanych każdorazowo w programie badań statystycznych statystyki publicznej, w szczególności w formie wyciągów z rejestrów, kopii zbiorów danych oraz udostępniają dane z baz danych systemów informatycznych. Źródłem danych statystycznych z zakresu edukacji od roku 2007 (zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 września 2006 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2007 – Dz. U. Nr 170, poz. 1219) jest system informacji oświatowej. Na podstawie art. 63 projektowanej ustawy współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym w zakresie pozyskiwania danych statystycznych z zakresu oświaty przebiegałaby na dotychczasowych zasadach. Na potrzeby statystyki publicznej dane

zgrupowane w bazie danych SIO, z wyłączeniem danych identyfikacyjnych uczniów i nauczycieli, byłyby przekazywane w zakresie, formie i terminach określonych w programie badań statystyki publicznej.

Należy pamiętać, że za pośrednictwem GUS dane o polskiej oświacie przekazywane są do statystyki międzynarodowej. Przekazywane dane dotyczą wszystkich krajowych działań edukacyjnych podejmowanych w sferze edukacji publicznej i niepublicznej. Przekazywane dane dotyczą: liczby uczniów, studentów i słuchaczy z uwzględnieniem ich charakterystyki; uczniów, studentów i słuchaczy rozpoczynających naukę po raz pierwszy na danym poziomie edukacyjnym; absolwentów, świadectw i dyplomów; wydatków na edukację; kadry nauczycielskiej; nauki języków obcych; wielkości klas. Przekazywane dane obejmują wszystkich uczących się. Dane dotyczące szkół i placówek oświatowych objętych systemem oświaty GUS do celów statystyki międzynarodowej będzie pozyskiwał z SIO.

V. 3. pozyskiwanie raportów – nieodpłatnie oraz na indywidualne zamówienia (art. 65 i 66)

Nowym rozwiązaniem, w porównaniu z rozwiązaniami dotyczącymi obecnego SIO, jest umożliwienie pozyskiwania przez określone podmioty, w zakresie uzasadnionym wykonywanymi przez nie zadaniami oświatowymi, konkretnych zestawów danych z bazy danych SIO – w formie raportów (art. 65 i 66 projektu). Raporty będą miały charakter zanonimizowany, tj. uniemożliwiający odczytanie danych osobowych. Do danych jednostkowych wprowadzone zostaną zmiany, uniemożliwiające powiązanie danych źródłowych z konkretną osobą. W projekcie ustawy stosuje się pojęcie „anonimizacja”, tj. pojęcie używane przez ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (art. 2 ust. 3 tej ustawy).

Raporty będą obejmowały dane powstające w procesie automatycznego zliczania (przetwarzania) odpowiednich danych jednostkowych (danych identyfikacyjnych i danych dziedzinowych) zawartych w bazie danych SIO. Jeżeli zaistnieje potrzeba stworzenia raportu wykorzystującego dane ze zbioru PESEL, wówczas w bazie danych SIO będzie tworzona kopia techniczna zawierająca tymczasowo przechowane, konieczne w celu przeprowadzenia analizy, dane ze zbioru PESEL, np. dane adresowe. Po wykorzystaniu do celów analitycznych danych ze zbioru PESEL zawartych w kopii technicznej, dane z kopii technicznej będą usuwane (art. 65). W rezultacie szeroki krąg podmiotów realizujących określone zadania oświatowe będzie miał dostęp do przekrojowych zestawień danych dotyczących efektów kształcenia i zagadnień administracyjno-finansowych.

Należy podkreślić, że dzięki funkcji analitycznej nowego SIO istotnie poszerzony zostanie zakres wykorzystywania danych zgromadzonych w bazie danych SIO. Nieodpłatne raporty będą bowiem dostępne dla wszystkich użytkowników SIO, którzy mają obowiązek przekazywania danych do bazy danych SIO oraz organy administracji rządowej, w zakresie wykonywanych zadań, ogólnopolskie organizacje jednostek samorządu terytorialnego, których przedstawiciele wchodzi w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, regionalne izby obrachunkowe oraz Główny Urząd Statystyczny (art. 66 ust. 1). Wydaje się, że szczególnie w przypadku jednostek samorządu terytorialnego dostępność raportów może istotnie wpływać na poprawę efektywności procesów zarządzania oświatą, w tym na kształtowanie polityki zatrudnienia, na poziomie regionalnym i lokalnym.

Przewiduje się ponadto umożliwienie dostępu do raportów wszystkim zainteresowanym (art. 66). Będzie się to odbywało odpłatnie, na indywidualne zamówienie zainteresowanego. Takie raporty będą udostępniane w formie elektronicznej, w terminie ustalonym z zainteresowanym podmiotem.

VI. Dostęp do bazy danych SIO (rozdział 5)

Rozwiązania zawarte w rozdziale 5 zaprojektowano mając za cel ustanowienie konstrukcji prawnej gwarantującej bezpieczny dostęp do bazy danych SIO, zarezerwowany wyłącznie dla osób uprawnionych, przy jednoczesnym wprowadzeniu barier zapobiegających nieuprawnionemu dostępowi. Ze względu na gromadzenie i przetwarzanie w bazie danych SIO danych osobowych uczniów i nauczycieli konieczne jest zapewnienie ścisłej kontroli dostępu do bazy danych SIO. Projekt przewiduje, że jedynie osoby uprawnione, określone w art. 67 projektu, których umocowanie zostało stwierdzone w wyniku pozytywnego przejścia procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, mogą otrzymać upoważnienie do wykonywania określonych czynności związanych z pobieraniem, przekazywaniem i przetwarzaniem danych zgromadzonych w bazie danych SIO (tj. upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO). Upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO, którego konstrukcję określa art. 68 projektu, jest postacią cywilnej konstrukcji pełnomocnictwa do czynności prawnych określonego rodzaju (pełnomocnictwa rodzajowego), gdzie ustawa wskazuje zakres umocowania.

Regulacje art. 67 i art. 72 ust. 1 projektu określają osoby uprawnione do dostępu do bazy danych SIO (są nimi kierownik podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do bazy danych SIO oraz kierownik podmiotu uprawnionego do pozyskiwania danych z bazy

danych SIO), przy czym art. 72 wyraża konstrukcję dalszego pełnomocnictwa. Natomiast warunkiem uzyskania dostępu do bazy danych SIO jest złożenie przez osobę uprawnioną wniosku o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO (art. 69 ust. 2). Wniosek ten składa się w formie elektronicznej. Przepisy zawarte w art. 69 ust. 3 wprowadzają szczegółowe informacje, które powinny znaleźć się we wniosku. Głównym elementem warunkującym uzyskanie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO jest przeprowadzenie pozytywnej procedury weryfikacji dostępu. W ramach procedury weryfikacji dostępu, podmiot właściwy do udzielenia upoważnienia sprawdza poprawność danych zawartych we wniosku o udzielenie upoważnienia oraz tożsamość osoby, której wniosek dotyczy (art. 70 ust. 1). Udzielenie, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO (art. 70 ust. 2 i 3) – w zakresie zgodnym ze złożonym i pozytywnie zweryfikowanym wnioskiem – wiąże się z nadaniem niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika SIO (art. 71). Wręczenie osobie upoważnionej niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika SIO będzie się odbywało z zachowaniem środków zapewniających poufność (np. w zabezpieczonej kopercie, w odpowiednim pomieszczeniu).

Ze względu na dużą liczbę podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do bazy danych SIO i podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych z bazy danych SIO, w art. 68 ust. 2 proponuje się podzielić przyszłych użytkowników SIO na trzy kategorie, w zależności od podmiotu udzielającego upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO. I tak, upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO szkołom i placówkom oświatowym, będącym podmiotami zobowiązanymi do przekazywania danych bezpośrednio do bazy danych SIO, nadają podmioty zobowiązane do przekazywania danych do RSPO, jednostkom samorządu terytorialnego – kuratorzy oświaty, innym jednostkom wykonującym zadania z zakresu oświaty, z wyjątkiem jednostek samorządu terytorialnego, oraz regionalnym izbom obrachunkowym i uczelniom do celów rekrutacyjnych na studia wyższe – minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Proponowane rozwiązanie usprawni prawidłowe przeprowadzenie procedury weryfikacji dostępu.

Upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO jest nadawane na czas określony, obejmujący terminy wymienione w art. 68 ust. 3. Proponowane rozwiązanie jest związane z okresem zajmowania stanowiska przez kierowników podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych i kierowników podmiotów uprawnionych do pozyskiwania danych. W art. 73 ustanawia się procedurę aktualizacji danych zawartych w upoważnieniu, w przypadku zmiany imienia (imion) lub nazwiska osoby upoważnionej, typu – a w konsekwencji zakresu

dostępu do bazy danych SIO – lub nazwy użytkownika SIO, a także organu prowadzącego szkołę lub placówkę oświatową. Przewiduje się ponadto, że upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO traci moc, m. in. w sytuacji uzyskania dostępu do bazy danych SIO na podstawie nieprawdziwych lub nieaktualnych danych, wystąpienia osoby upoważnionej lub organu (podmiotu), który odwołał kierownika podmiotu zobowiązanego ze stanowiska, z wnioskiem o unieważnienie upoważnienia, upływu terminu, na jaki upoważnienie zostało wydane (art. 74). W art. 75 projektu wprowadza się procedurę przedłużenia okresu ważności upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO.

W rozporządzeniu wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 76 projektu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, w tym szczegółowy zakres danych (nie dotyczy danych osobowych) zawartych we wniosku oraz sposób potwierdzenia tożsamości osoby upoważnionej.

VII. Nadzór nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO (rozdział 6)

Przekazywanie, pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych w systemie informacji oświatowej odbywać się będzie w sposób zapewniający zachowanie poufności i ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024). Dane osobowe, w tym dane o specjalnych potrzebach edukacyjnych dziecka, ucznia lub wychowanka wynikające z orzeczeń i opinii, o których mowa w art. 71b ust. 3 – 3b ustawy o systemie oświaty, będą chronione przed dostępem niepowołanych osób przez stosowanie rozwiązań dostępnych technologicznie i uzasadnionych rachunkiem ekonomicznym, w tym technik kontroli, ewidencjonowania i monitorowania dostępu, technik kryptograficznych, technik wykorzystujących certyfikaty (kwalifikowane lub niekwalifikowane).

Zgodnie z art. 77 projektu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania sprawuje nadzór nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO. W ramach nadzoru ma on dostęp do wykazu zarejestrowanych przypadków, w których nastąpiła próba lub uzyskano nieuprawniony

dostęp, nielegalnie pozyskano, nastąpiło zniszczenie lub utrata danych zgromadzonych w bazie danych SIO lub wykorzystano te dane w nieuprawniony sposób (art. 77 ust. 2). Wykaz ten powstaje na podstawie automatycznie generowanej informacji o przypadkach, w których nastąpiła próba nieuprawnionego dostępu, oraz na podstawie informacji przekazywanych przez kierowników podmiotów prowadzących lokalne bazy danych SIO (art. 77 ust. 3 oraz art. 78), którzy są obowiązani niezwłocznie przekazywać do bazy danych SIO informacje o nieuprawnionym dostępie do bazy danych SIO, nielegalnym pozyskaniu danych z bazy danych SIO, zniszczeniu lub utracie danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub wykorzystaniu danych w nieuprawniony sposób (art. 78 ust. 1). Należy w tym miejscu podkreślić, że w przypadku stwierdzenia próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub w przypadku stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób, proponowany przepis art. 79 ust. 1 zobowiązuje ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do zablokowania przekazywania danych do bazy danych SIO lub pozyskiwania danych z bazy danych SIO, do czasu ponownego przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu lub do czasu wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości. Kontynuację powyższej regulacji stanowią przepisy kolejnych artykułów.

Przepis art. 80 określa środki, jakie może przedsięwziąć minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w celu wyjaśnienia stanu faktycznego i usunięcia nieprawidłowości w przypadku stwierdzenia próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub w przypadku stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób.

W przepisie art. 81 w ust. 1 i 2 uregulowana jest kwestia przeprowadzania czynności kontrolnych. Przewiduje się, że czynności kontrolnych dokonuje osoba wyznaczona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, na podstawie wydanego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania imiennego upoważnienia (tzw. kontroler). Kontroler przeprowadza czynności kontrolne po okazaniu dokumentu tożsamości i imiennego upoważnienia kierownikowi podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO. Zakres danych zawartych w upoważnieniu określa art. 81 ust. 3. Doprecyzowanie uprawnień kontrolera wykonującego czynności zawarto w art. 81 ust. 4. W czynnościach kontrolnych przeprowadzanych przez kontrolera uczestniczy również kierownik kontrolowanego podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO lub osoba przez niego upoważniona (art. 82 ust. 1). Kierownik kontrolowanego podmiotu jest obowiązany zapewnić warunki i środki

niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, przedstawić na żądanie kontrolera dokumenty i materiały, umożliwić przeprowadzenie oględzin elementów lokalnej bazy danych oraz zapewnić możliwość sporządzania lub przekazywania uwierzytelnionych kopii, odpisów i wyciągów z dokumentów oraz zestawień, danych i obliczeń niezbędnych do przeprowadzenia kontroli (art. 82 ust. 2). Dalsze przepisy zawarte w art. 83 ust. 1 – 3, w art. 84 ust. 1 – 3 wprowadzają szczegółowe rozwiązania dotyczące sposobów postępowania w odniesieniu do wyników przeprowadzonej kontroli. Natomiast przepisy art. 83 ust. 4 – 6 oraz art. 84 ust. 4 – 5 regulują postępowanie w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń przez kierownika kontrolowanego podmiotu.

W związku z wprowadzonym w art. 79 ust. 1 obowiązkiem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania do zablokowania dostępu do bazy danych SIO (w przypadku stwierdzenia próby lub uzyskania nieuprawnionego dostępu, nielegalnego pozyskania, zniszczenia lub utraty danych zgromadzonych w bazie danych SIO, lub w przypadku stwierdzenia wykorzystania tych danych w nieuprawniony sposób) – w art. 84 ust. 6 przewiduje się mechanizm „odblokowania” dostępu do bazy danych SIO, w sytuacji gdy ze względów bezpieczeństwa, po usunięciu nieprawidłowości, zostanie stwierdzona potrzeba ponownego przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO. Projekt przewiduje, że wówczas minister właściwy do spraw oświaty i wychowania jest obowiązany powiadomić o takiej potrzebie właściwy podmiot udzielający upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO (podmioty udzielające upoważnienia wymienione zostały w art. 68 ust. 2 projektu). W następstwie otrzymania powyższego powiadomienia, podmiot upoważniający cofa upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO, o czym stanowi art. 74 ust. 1 pkt 4 projektu, i jest przeprowadzana ponownie procedura weryfikacji dostępu według przepisów art. 69 – 71 projektu. Na podstawie art. 85 projektu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania – w następstwie usunięcia nieprawidłowości, a ponadto w razie potrzeby również w następstwie ponownego przeprowadzenia procedury weryfikacji dostępu – przywróci możliwość („odblokuje”) przekazywania danych do bazy danych SIO lub pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

W art. 86 projektu wprowadza się obowiązek analizowania danych uzyskanych w wyniku sprawowania nadzoru nad funkcjonowaniem SIO w celu oceny stopnia bezpieczeństwa i efektywności wymagań organizacyjnych i technicznych przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ma również prawo zlecać sporządzanie ekspertyz i opinii w

związku z wykonywaniem nadzoru nad bezpieczeństwem przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

VIII. Odzyskiwanie utraconych danych z lokalnych baz danych SIO (rozdział 7)

W rozdziale 7 projektowanej ustawy uregulowana jest kwestia postępowania w przypadku utraty całości lub części danych zgromadzonych w lokalnej bazie danych SIO. W art. 87 przewiduje się, że w przypadku utraty całości lub części danych zgromadzonych w lokalnej bazie danych SIO, administrator bazy danych SIO umożliwi kierownikowi podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO pozyskanie z bazy danych SIO utraconych danych, jeżeli w lokalnej bazie danych SIO zachodzi brak technicznej możliwości odzyskania utraconych danych. Następnie w art. 88 ust. 1 – 3 i art. 89 ust. 1 i 2 uregulowana została kwestia czynności, które powinien podjąć kierownik podmiotu prowadzącego lokalną bazę danych SIO celem odzyskania utraconych danych.

Proponowane rozwiązanie ma na celu ułatwienie kierownikom podmiotów zobowiązanych do prowadzenia lokalnych baz danych odtworzenia utraconych zasobów, a tym samym zapewnienie ciągłości przekazywania danych z lokalnych baz danych do bazy danych SIO.

IX. Korygowanie nieprawidłowości danych przekazanych z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO (rozdział 8)

W obecnym SIO przetwarzane są dane obarczone wysokim ryzykiem błędu w zakresie poprawności i prawdziwości. Stosowanie obecnego mechanizmu weryfikacji prawdziwości danych nie jest skuteczną metodą poprawy jakości danych w SIO. Wykrycie błędu w danych źródłowych wiąże się każdorazowo z czynnością wprowadzenia przez uprawnione podmioty poprawek, a następnie powstaje konieczność ponownego przesłania ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania pełnego zbioru danych zgodnie z wieloszczeblowym sposobem ich przekazywania. Weryfikacja zgromadzonych danych oraz korygowanie wykrytych błędów są aktualnie skomplikowane i czasochłonne.

W projektowanej ustawie przewiduje się, że w sytuacji kiedy podmiot zobowiązany do przekazywania danych do bazy danych SIO stwierdzi nieprawdziwość danych przekazanych do bazy danych SIO, jest on wówczas obowiązany niezwłocznie przekazać do bazy danych SIO zmodyfikowane dane (art. 90 ust. 1). W systemie rejestruje się datę modyfikacji danych,

a w przypadku danych wchodzących w skład algorytmu służącego do podziału części oświatowej subwencji ogólnej między jednostki samorządu terytorialnego – rejestrowana jest historia zmian (art. 90 ust. 2).

Odstąpienie od obecnej zasady gromadzenia w SIO danych zbiorczych, na rzecz zasady gromadzenia danych jednostkowych dotyczących danej osoby lub jednostki organizacyjnej, pozwoli wyeliminować różnego rodzaju błędy obecnego SIO, w szczególności skutkujące wielokrotnym uwzględnianiem tych samych osób w różnych zestawieniach zbiorczych. Wyeliminowanie powyższego błędu, ujawnianego często w obecnym SIO, ma zatem zasadnicze znaczenie dla procesu przetwarzania danych, na podstawie których podejmowane są decyzje finansowe, m.in. dotyczące podziału części oświatowej subwencji ogólnej oraz opracowywania budżetów szkół i placówek oświatowych.

W związku z powyższym, w nowym SIO (art. 91) zaproponowano rozwiązanie polegające na przekazywaniu, do lokalnej bazy danych SIO, stosownego komunikatu, w sytuacji, gdy do zbioru danych ucznia w bazie danych SIO, który zawiera informację o uczęszczaniu ucznia do szkoły, przekazana zostanie informacja o rozpoczęciu przez ucznia nauki w innej szkole. Kierownik zostanie jednocześnie zobowiązany do wyjaśnienia stanu faktycznego (art. 91 ust. 1). Wyjaśnienie zaistniałej sytuacji obejmuje w szczególności ustalenie, do jakiej szkoły uczęszcza faktycznie uczeń, którego dane usiłują przekazać do bazy danych SIO różne szkoły (art. 91 ust. 2). Skorygowania nieprawidłowej informacji dokonuje kierownik tej szkoły lub placówki oświatowej, do której uczeń nie uczęszcza (art. 91 ust. 4). Proponowane rozwiązanie pozwoli wyeliminować wadę obecnego SIO, polegającą na wielokrotnym wprowadzaniu do SIO danych dotyczących tożsamyh osób. Należy podkreślić, że w systemie będą uwzględnione sytuacje standardowe związane z wielokrotnym notowaniem w bazie danych SIO tożsamego ucznia (np. sytuacje, w których uczeń uczęszcza do szkoły i jest objęty opieką w bursie, czy sytuacja, w której uczeń szkoły macierzystej tymczasowo uczęszcza do szkoły przyszpitalnej), natomiast celem regulacji art. 91 projektu jest wyeliminowanie przypadków, które zakłócają obraz stanu faktycznego objętego sprawozdawczością.

X. Przechowywanie danych w bazie danych SIO i w lokalnych bazach danych SIO (rozdział 9)

Regulacje rozdziału 9 określają zakres, sposób i okres przechowywania danych w bazie danych SIO. Proponuje się, aby z bazy danych SIO nie były usuwane raporty, dane

zawarte w RSPO oraz zanonimizowane dane uczniów i nauczycieli (art. 92 ust. 1). Wymagany okres przechowywania danych dotyczących szkół, placówek oświatowych i innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty określa art. 92 ust. 2 projektu, natomiast w art. 92 ust. 3 i 4 wyznaczono okres, po upływie którego dane uczniów i dane nauczycieli zostają zanonimizowane. Zaproponowane rozwiązania mają na celu przechowywanie w bazie danych SIO informacji, które będą wykorzystywane do przygotowania wieloletnich zestawień danych oraz prowadzenia kompleksowych analiz porównawczych m.in. w zakresie oceny jakości kształcenia.

W odniesieniu do wymogów przechowywania danych w lokalnych bazach danych SIO, w art. 93 proponuje się, aby dane uczniów i nauczycieli zgromadzone w lokalnych bazach danych SIO były przechowywane przez 5 lat od dnia wprowadzenia do zbioru ostatniej informacji. Po upływie okresu 5 lat dane o uczniach i o nauczycielach zostają niezwłocznie usunięte z lokalnych baz danych SIO, chyba że rodzice (prawni opiekunowie) ucznia, pełnoletni uczeń i nauczyciel, wyrażą na piśmie zgodę na dłuższe przechowywanie tych danych (art. 93 ust. 2 i 3). Powyższe oznacza, że dłuższe przechowywanie danych osobowych w lokalnej bazie danych SIO będzie się odbywało na zasadach ogólnych, a mianowicie będzie następstwem dobrowolnej decyzji osoby, której określony zakres danych dotyczy.

XI. Warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania SIO (rozdział 10)

Przewiduje się, że system teleinformatyczny używany przez SIO będzie spełniał minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej (Dz. U. Nr 214, poz. 1781) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. Nr 212, poz. 1766). Należy podkreślić, że w myśl § 3 rozporządzenia w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej, na podmiocie publicznym używającym systemu teleinformatycznego do realizacji zadań publicznych ciąży obowiązek zapewnienia, aby system uwzględniał postanowienia Polskich Norm z zakresu bezpieczeństwa informacji.

Jako warunek prawidłowego realizowania procesów przekazywania danych do bazy danych SIO z lokalnych baz danych SIO oraz pozyskiwania danych z bazy danych SIO do

lokalnych baz danych SIO przewiduje się dwa tryby komunikacji, tj. asynchroniczny i synchroniczny. Przez tryb asynchroniczny należy rozumieć sposób komunikacji niewymagający generowania z bazy danych SIO natychmiastowej odpowiedzi do użytkownika systemu. Natomiast przez tryb synchroniczny należy rozumieć sposób komunikacji, w którym bezpośrednio po wysłaniu komunikatu do systemu centralnego użytkownik systemu otrzymuje odpowiedź.

W celu prowadzenia lokalnych baz danych SIO podmioty mogą korzystać z programu komputerowego udostępnianego nieodpłatnie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania albo z oprogramowania komercyjnego nabywanego dobrowolnie przez użytkowników systemu, spełniającego warunki określone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz posiadające certyfikat zgodności z SIO (art. 94).

Określenie minimalnych wymagań dla oprogramowania komercyjnego, o którym mowa w art. 94 pkt 2 projektu, tj. oprogramowania tworzonego przez podmioty prywatne (przedsiębiorców i inne podmioty, np. organizacje pożytku publicznego) i oferowanego na rynku usług informatycznych dla szkół i placówek oświatowych, jest niezbędne dla zapewnienia bezpiecznego i efektywnego przekazywania danych oświatowych do bazy danych SIO. Stworzenie jednorodnego standardu przekazywania i opisu danych oświatowych pozwoli wyeliminować ryzyko związane z przekazywaniem do SIO sprawozdań w różnych formatach i różnym trybie, w zależności od oferty rynkowej danego producenta.

W art. 95 oraz 96 stworzono mechanizmy umożliwiające podmiotom prywatnym stworzenie oprogramowania, które będzie spełniało warunki określone przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz uzyskanie certyfikatu zgodności z SIO. Format i zakres danych przekazywanych z lokalnych baz danych SIO do bazy danych SIO, określony w szczegółowym komunikacie XML, będzie publikowany przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w Biuletynie Informacji Publicznej. Zmiany szczegółowego zakresu komunikatu XML będą publikowane nie później niż na 6 miesięcy przed wprowadzeniem zmiany. Tym samym podmiotom prywatnym zostanie zapewniona możliwość dostosowania oprogramowania do zmian wprowadzanych w SIO. Art. 95 zawiera opis procedury, której powinno zostać poddane oprogramowanie stworzone przez podmioty prywatne celem uzyskania certyfikatu zgodności z SIO.

W projekcie stworzono ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania możliwości wyznaczenia jednostki organizacyjnej podległej temu ministrowi lub przez niego

nadzorowanej do prowadzenia obsługi organizacyjno-technicznej funkcjonowania bazy danych SIO (art. 97).

Określenie w rozporządzeniu minimalnych wymagań technicznych dla sprzętu przeznaczonego do obsługi programu komputerowego udostępnianego nieodpłatnie przez Ministra Edukacji Narodowej, o którym mowa w art. 98 pkt 1 projektu ustawy, ma na celu wskazanie użytkownikom SIO, że skorzystanie z oferty Ministra wymaga spełnienia określonych wymagań dotyczących sprzętu przeznaczonego do obsługi udostępnianego przez Ministra oprogramowania. Wskazane minimalne wymagania są konieczne, aby system teleinformatyczny używany przez SIO działał bezbłędnie. Wymagania minimalne dla sprzętu zostaną określone z uwzględnieniem specyfikacji sprzętu dostarczanego do szkół i placówek oświatowych w ramach projektu budowy pracowni internetowych w szkołach i placówkach, począwszy od 2005 r. Z uwagi na fakt posiadania obecnie tego sprzętu przez szkoły i placówki oświatowe wymagania określone w załączniku do rozporządzenia nie spowodują potrzeby zakupu nowego sprzętu specjalnie dla celów obsługi sprawozdawczości do SIO.

XII. Przepisy karne (rozdział 11)

W art. 99 w ust. 1 przewiduje się odpowiedzialność karną z tytułu nieprowadzenia lokalnej bazy danych SIO, nieprzekazania danych lub przekazania danych niezgodnych z prawdą. Zgodnie z proponowaną regulacją, kto wbrew obowiązkowi nie prowadzi lokalnej bazy danych SIO, nie przekazuje danych do bazy danych SIO lub przekazuje dane niezgodne z prawdą, podlega karze grzywny. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa wyżej, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848, z późn. zm.) (art. 81 ust. 2). W art. 99 ust. 3, w celu zagwarantowania egzekwowania norm zawartych w art. 99 ust. 1, nakłada się na administratora bazy danych SIO obowiązek zareagowania w przypadku powzięcia podejrzenia popełnienia czynów zakazanych przez ustawę lub niewykonywania nakazów wynikających z ustawy. Tym samym na administratorze bazy danych SIO spoczywa obowiązek zawiadomienia właściwych organów o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynów wymienionych w art. 99 ust. 1. Można dodać, że o ile na podstawie dotychczasowej ustawy egzekwowanie obowiązków związanych z przekazywaniem danych oświatowych było utrudnione z jednej strony ze względu na brak rejestru podmiotów obowiązanych do sprawozdawczości oraz z drugiej strony ze względu na brak narzędzi weryfikacji poprawności danych, o tyle obecne rozwiązania systemu związane z utworzeniem RSPO oraz

weryfikowaniem poprawności danych wprowadzanych do SIO z danymi referencyjnymi rejestrów PESEL i REGON umożliwiają administratorowi bazy danych SIO sprawne reagowanie w związku ze stwierdzeniem jakichkolwiek naruszeń norm art. 99 ust. 1 ustawy.

XIII. Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdział 12 – art. 100 – 102)

W związku z projektowaną ustawą, w zakresie dotyczącym utworzenia Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), przewiduje się wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej i w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, co regulują przepisy art. 100 – 102 projektowanej ustawy.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wprowadza się zmiany będące następstwem przewidywanej współpracy SIO z rejestrem REGON, mające na celu wypracowanie spójnego modelu, który pozwoli na niezawodne identyfikowanie szkół w SIO poprzez numer identyfikacyjny REGON (art. 100 pkt 1).

W związku z tym, że wpis do RSPO publicznej szkoły lub placówki oświatowej prowadzonej przez osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego jest powiązany z uzyskaniem zezwolenia na prowadzenie szkoły publicznej, a w przypadku niepublicznej szkoły lub placówki oświatowej – z uzyskaniem wpisu do ewidencji niepublicznych szkół i placówek, a przekazanie danych szkoły lub placówki oświatowej rozpoczyna procedurę nadawania numeru REGON, przewiduje się wprowadzenie zmian w art. 58 i 82 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Złożenie wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w art. 58 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a także złożenie wniosku o wpis do ewidencji, o którym mowa w art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, będzie wymagało przedłożenia danych niezbędnych do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (art. 100 pkt 3 i 4 projektowanej ustawy). Tym samym zmierza się do zapewnienia pozyskiwania kompletnych informacji wymaganych w celu nadania szkole lub placówce oświatowej numeru REGON, co pozwoli uprawnionym podmiotom na łatwe pozyskiwanie danych z bazy danych SIO.

Zaproponowane rozwiązanie ma na celu zminimalizowanie obciążeń administracyjnych związanych z procedurą założenia szkoły lub placówki oświatowej. Dokumentacja przedkładana w związku z ubieganiem się o wpis do ewidencji niepublicznych

szkół i placówek oświatowych albo o zezwolenie na założenie publicznej szkoły lub placówki oświatowej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, stanowi jednocześnie podstawę do wpisania szkoły lub placówki oświatowej do RSPO oraz przekazania danych do rejestru REGON celem nadania numeru identyfikacyjnego REGON (procedura „jednego okienka”).

W art. 100 pkt 2 projektowanej ustawy reguluje się kwestię nadawania przez okręgowe komisje egzaminacyjne szkołom numerów identyfikacyjnych do celów przeprowadzania sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Obecnie okręgowe komisje egzaminacyjne budują swoje zbiory danych o szkołach i uczniach przystępujących do przeprowadzanych przez nie sprawdzianu i egzaminów w oparciu o nadane szkołom numery, które służą identyfikacji szkoły w systemach okręgowych komisji egzaminacyjnych. Szkoły posługują się tymi numerami podczas przekazywania danych o uczniach przystępujących do egzaminów, przekazywania arkuszy egzaminacyjnych, protokołów i innych dokumentów powstałych w związku z organizacją i przeprowadzaniem sprawdzianu i egzaminu, oznaczają nimi prace uczniów przystępujących do sprawdzianu i egzaminu w danej szkole. Jednak nadawanie tego numeru nie było do tej pory uregulowane na gruncie prawa. Obecnie okręgowe komisje egzaminacyjne pozyskują z SIO na potrzeby organizowania i przygotowywania sprawdzianu i egzaminów dane o liczbie oddziałów, liczbie uczniów oraz liczbie uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w poszczególnych klasach w szkołach, w których przeprowadzane są sprawdziany lub egzaminy. Przy wymianie danych między obecnym SIO a okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi numer nadany przez okręgową komisję egzaminacyjną, zgromadzony w SIO, służy łączeniu danych o szkołach zgromadzonych w SIO i systemach prowadzonych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. W nowej bazie danych SIO (w RSPO) numer nadawany szkole przez okręgową komisję egzaminacyjną będzie wykorzystywany w ten sam sposób.

Proponowane zmiany w ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (art. 101 projektu) wiążą się z utworzeniem RSPO oraz planowaną współpracą nowego SIO z rejestrem REGON, mającą na celu powiązanie procedury wprowadzania danych o szkole lub placówce oświatowej do RSPO, stanowiącego część bazy danych SIO, z obligatoryjnym złożeniem wniosku o wpis szkoły lub placówki oświatowej do rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON). Zmiana ta umożliwi wykorzystanie rozwiązań technologicznych i organizacyjnych nowego SIO do celów sprawnego i szybkiego przeprowadzania procedury

rejestracji szkół i placówek oświatowych w rejestrze REGON i ustanowi szczególną procedurę dla wpisywania do rejestru REGON szkół i placówek oświatowych (art. 101 pkt 2 lit. b).

Rozwiązanie polegające na identyfikowaniu w bazie danych SIO szkół i placówek oświatowych poprzez numer REGON przyczyni się ponadto do powstania pożądanego stanu, jakim jest objęcie wpisem do rejestru REGON każdej istniejącej i nowo powstałej publicznej i niepublicznej szkoły i placówki oświatowej.

Zmiany w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (art. 102 projektu) mają charakter porządkujący.

W obecnym stanie prawnym w rozporządzeniu w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej (aktualnie obowiązuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 – Dz. U. Nr 222, poz. 1756) wskazuje się system informacji oświatowej jako źródło danych będących podstawą podziału części oświatowej subwencji ogólnej. W art. 28 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zawierającym upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania rozporządzenia w sprawie podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, wprowadza się natomiast zmianę, z której wynika, że źródło danych wykorzystywanych do dokonania tego podziału, jakim jest system informacji oświatowej, będzie określała wprost ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Za wprowadzeniem przedmiotowej zmiany przemawia opisana w projekcie niniejszej ustawy organizacja i zasady funkcjonowania nowego SIO.

W obecnym brzmieniu art. 37 ust. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego odsyła do sprawozdania, które do 2006 r. służyło do corocznego gromadzenia przez GUS danych dotyczących oświaty. W związku z wykorzystywaniem, od 2007 r., do podziału części oświatowej subwencji ogólnej danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej, przepis art. 37 ust. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego utracił aktualność. Proponowana zmiana w art. 37 ust. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dostosowuje zatem regulacje tego przepisu do obecnego stanu prawnego i faktycznego.

XIV. Przepisy przejściowe i końcowe (rozdział 12 – art. 103 – 116)

W rozdziale 12 w art. 103 – 116 zawarto przepisy regulujące sposób rozpoczęcia funkcjonowania nowego SIO. W przepisach tych rozstrzygnięto kwestie związane z okresem nadawania upoważnień do dostępu do bazy danych SIO podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do RSPO, a następnie podmiotom zobowiązanym do przekazywania danych do bazy danych SIO, kwestie dotyczące wymaganych terminów przekazywania danych do RSPO i bazy danych SIO, a także zawarto rozwiązania mające na celu dostosowanie sposobu nadawania numeru identyfikacyjnego REGON szkołom i placówkom oświatowym do norm wprowadzonych w niniejszym projekcie ustawy.

Zgodnie z art. 116 ustawa wchodzi w życie z dniem 31 października 2011 r., z wyjątkiem przepisów dotyczących podjęcia działań organizacyjno-technicznych mających na celu terminowe rozpoczęcie działania SIO, przepisów zmieniających ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, a także przepisów przejściowych dotyczących podziału części oświatowej subwencji ogólnej oraz przepisów umożliwiających dostosowanie sposobu nadawania numerów identyfikacyjnych REGON szkołom i placówkom oświatowym do regulacji wprowadzanych w niniejszej ustawie.

Propozycja, aby art. 112 ust. 1 projektu wszedł w życie z dniem ogłoszenia, nie stoi na przeszkodzie zasadom demokratycznego państwa prawnego. Zaproponowane w tym przepisie rozwiązanie ma na celu umożliwienie podjęcia, z odpowiednim wyprzedzeniem, przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania działań organizacyjno-technicznych, których efektem będzie zagwarantowanie, że pierwsza z sekwencji działań związanych z wdrażaniem nowego SIO (tj. utworzenie RSPO), zostanie sfinalizowana w okresie od dnia 15 listopada 2011 r. do dnia 1 lutego 2012 r.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad tym projektem w trybie przewidzianym przez ww. ustawę.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projektowana ustawa będzie oddziaływać na:

- publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe (przez szkoły i placówki oświatowe należy rozumieć jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 ust. 1 – 7, 9 – 11 ustawy o systemie oświaty),
- jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 1a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne, publiczne placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz ośrodki adopcyjno-opiekuńcze),
- organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe – jednostki samorządu terytorialnego, właściwi ministrowie, osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego,
- organy sprawujące nadzór pedagogiczny,
- podmioty, które organizują oraz przeprowadzają sprawdziany i egzaminy oraz egzaminy eksternistyczne, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o systemie oświaty – Centralna Komisja Egzaminacyjna i okręgowe komisje egzaminacyjne,
- podmioty, które organizują oraz przeprowadzają egzaminy na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie – izby rzemieślnicze,
- GUS – w zakresie sposobu wpisu do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON przedszkoli, szkół, placówek oświatowych oraz ich zespołów.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt otrzymali następujący partnerzy społeczni i związki zawodowe:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”,
- 2) Forum Związków Zawodowych,

- 3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- 4) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 5) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”,
- 6) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 7) Zarząd Główny Związku Rzemiosła Polskiego,
- 8) Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 9) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- 10) Związek Rzemiosła Polskiego,
- 11) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego,
- 12) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 13) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”,
- 14) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 15) Sekcja Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”,
- 16) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 17) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”,
- 18) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”,
- 19) Społeczne Towarzystwo Oświatowe,
- 20) Społeczne Towarzystwo Oświatowe Ogólnopolskie Forum Rodziców,
- 21) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej,
- 22) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich,
- 23) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki,
- 24) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich – Zarząd Główny,
- 25) Federacja Inicjatyw Oświatowych,
- 26) Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej,
- 27) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji,
- 28) Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy,

- 29) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich,
- 30) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej,
- 31) Krajowy Komitet Wychowania Resocjalizującego,
- 32) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców,
- 33) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego,
- 34) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 35) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Niepublicznych Szkół Muzycznych I i II Stopnia,
- 36) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Gminnych Samorządowych Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli,
- 37) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Resocjalizacji,
- 38) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym,
- 39) Rada do spraw Szkolnictwa Artystycznego,
- 40) Rada Szkół Katolickich,
- 41) Rada Statystyki.

Projekt do zaopiniowania otrzymali również Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski oraz Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego pozytywnie zaopiniowała projekt.

Uwagi do projektu założeń zostały zgłoszone przez Związek Nauczycielstwa Polskiego, Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrum Kształcenia Ustawicznego, Forum Związków Zawodowych Branża Nauki, Oświaty i Kultury oraz Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata”, a ponadto Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego oraz Komendę Główną Ochotniczych Hufców Pracy.

I. Uwagi zgłoszone przez Związek Nauczycielstwa Polskiego dotyczą następujących kwestii:

- 1) System powinien zapewniać kompatybilność z innymi systemami gromadzącymi różnego typu dane dotyczące dziecka, w szczególności dane z zakresu opieki i pomocy społecznej.

Uwaga nie została uwzględniona. Nie jest przewidywana wymiana danych z innymi systemami prowadzonymi przez organy administracji centralnej. Cele ustawy, określone w art. 1, mające swe źródło w kompetencjach ustrojowych Ministra Edukacji Narodowej, nie uzasadniają gromadzenia danych z zakresów innych działów administracji rządowej, tj. z zakresu opieki i pomocy społecznej.

- 2) Istnieje konieczność zaopatrzenia wszystkich jednostek sprawozdawczych w odpowiedni, tj. spełniający konieczne parametry techniczne sprzęt komputerowy.

Uwaga nie została uwzględniona. Zakłada się, że wymagania sprzętowe określone dla oprogramowania nowego SIO nie będą większe niż w przypadku funkcjonujących w szkołach i dostępnych obecnie na rynku programów biurowych i finansowo-księgowych.

- 3) Należy przeprowadzić cykl szkoleń dla pracowników, którzy w jednostkach będą odpowiedzialni za właściwe wprowadzanie danych do SIO.

Uwaga została uwzględniona. Dla pracowników, którzy będą odpowiedzialni za przekazywanie danych do bazy danych SIO przewiduje się szkolenia, które będą prowadzone w formie e-learningu i akcji promocyjnych.

- 4) Powinna zostać zapewniona możliwość wykorzystania przez szkoły zgromadzonych w SIO danych jako bazy dla prowadzonych w szkole innych systemów elektronicznych.

Uwaga została uwzględniona. Opublikowanie otwartego formatu wymiany danych umożliwi producentowi tego oprogramowania dostosowanie swojego systemu do wymiany danych z SIO, a więc zarówno przekazywania, jak i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

- 5) Możliwe jest wystąpienie skutków niepożądanych w postaci nieuprawnionego przetwarzania i upowszechniania danych osobowych.

Przewiduje się, że dostęp do danych zgromadzonych w SIO będą mieli kierownicy podmiotów zobowiązanych do przekazywania danych do SIO oraz podmiotów uprawnionych do pozyskiwania z SIO. Są to osoby, które obecnie mają dostęp do danych osobowych uczniów i nauczycieli na podstawie odrębnych przepisów. Kierownik podmiotu może, zgodnie z art. 56 projektu ustawy, upoważnić pracownika lub pracowników do wykonywania w jego imieniu czynności w SIO. Należy wyjaśnić również, że do dostępu do bazy danych SIO oraz do warunków przekazywania, przetwarzania i pozyskiwania danych z tej bazy, stosuje się środki ochrony prawnej wynikające z rozdziału 5 i 8 ustawy o ochronie danych osobowych, a ponadto środki ochrony karnej na podstawie art. 268a, 269 i 269a Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko ochronie informacji w systemach teleinformatycznych o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania administracji rządowej).

- 6) Nieuzasadnione jest obciążanie odpowiedzialnością dyscyplinarną i karną pracowników i dyrektorów szkół za błędy w realizacji nałożonych na nich obowiązków.

W przepisie art. 14 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 49, poz. 463, z późn. zm.) oraz w przepisach ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) przewiduje się sankcje karne za niezgodne ze stanem faktycznym przekazywanie danych statystycznych (art. 56 – 58).

- 7) Zastrzeżenia dotyczą wyodrębnienia lokalnych baz danych.

Uwaga nie została uwzględniona. Utworzenie lokalnych baz danych zostało podyktowane względami praktycznymi, tj. wydajność, możliwość szybkiego przetwarzania danych itp.

- 8) Zastrzeżenia budzi dostęp do danych jednostkowych dla podmiotów innych niż pracodawca.

Uwaga nie została uwzględniona. W myśl projektowanego rozwiązania nie przewiduje się dostępu do danych jednostkowych nauczycieli dla podmiotów innych niż pracodawca. Dostęp do danych będą mieli wyłącznie kierownicy podmiotów zatrudniający poszczególnych

nauczycieli (lub osoby przez nich upoważnione). Do celów przygotowywania raportów i analiz wykorzystywane będą dane zanonimizowane.

9) Uwaga dotycząca udostępnienia bezpłatnych raportów oświatowym związkom zawodowym.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt modernizacji SIO zakłada przygotowanie i publikowanie, za pośrednictwem dedykowanego, ogólnodostępnego portalu internetowego, szerokiego zakresu raportów prezentujących różnorodne aspekty funkcjonowania systemu oświaty.

II. Uwagi zgłoszone przez Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji dotyczą następujących kwestii:

Potrzeba gromadzenia w systemie informacji oświatowej danych dotyczących realizacji projektów finansowanych ze środków europejskich oraz danych o odbytych przez uczniów praktykach zagranicznych oraz kwalifikacjach nabytych poza systemem szkolnym i egzaminacyjnym, a także o odbytych przez nauczycieli stażach zagranicznych.

Uwaga nie została uwzględniona. Obecnie nie przewiduje się gromadzenia w systemie informacji oświatowej powyższych danych.

III. Uwagi zgłoszone przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dyrektorów Centrum Kształcenia Ustawicznego dotyczą następujących kwestii:

Potrzeba gromadzenia w systemie informacji oświatowej informacji o drugim imieniu (imionach) ucznia i nauczyciela.

Uwaga została uwzględniona w przepisach art. 53 pkt 1 lit. a oraz art. 58 ust. 1 pkt 1 projektu.

IV. Uwagi zgłoszone przez Forum Związków Zawodowych Branża Nauki, Oświaty i Kultury oraz Wolny Związek Zawodowy „Solidarność-Oświata” dotyczą następujących kwestii:

- 1) Uwaga dotyczy wykreślenia art. 2 ust. 2 pkt 4 (obecnie art. 3 ust. 2 pkt 4) z uwagi na łamanie przepisów polskiego prawa pracy poprzez uznanie, że osoba świadcząca usługę na podstawie umowy cywilnoprawnej może być uznana de facto za pracownika.

Uwaga nie została uwzględniona. W przepisie art. 3 ust. 2 pkt 4 w sposób jednoznaczny wskazuje się na osoby wykonujące na podstawie umów cywilnoprawnych zadania nauczyciela, nie zaś na osoby zatrudnione. Z danych obecnego SIO wynika, że takie rozwiązania są stosowane, w szczególności w związku z realizacją projektów unijnych (np. prowadzenie zajęć indywidualnych bezpośrednio na rzecz uczniów, w tym zajęć w punktach przedszkolnych i zespołach wychowania przedszkolnego) oraz w placówkach realizujących kształcenie w systemie kursowym. Wykreślenie przepisu art. 3 ust. 2 pkt 4 oznaczałoby pominięcie tej grupy osób w sprawozdawczości do SIO.

- 2) Uwaga dotyczy uwzględnienia w art. 7 pkt 1 lit. g (obecnie art. 8 pkt 1 lit. h) także kosztów usług świadczonych na rzecz szkół w ramach tzw. outsourcingu.

Uwaga została uwzględniona. Zakres danych o wydatkach na prowadzenie szkół i placówek oświatowych określony zostanie w rozporządzeniu dotyczącym szczegółowego zakresu danych dziedzinowych, o którym mowa w art. 11 ustawy.

- 3) Uwaga dotyczy wyjaśnienia proponowanego w art. 10 pkt 2 lit. a (obecnie art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. h) sformułowania „przyczyny nieprowadzenia zajęć”.

Uwaga została uwzględniona. Szczegółowe określenie przyczyn nieprowadzenia zajęć zostanie wprowadzone w przepisach rozporządzenia dotyczącego szczegółowego zakresu danych gromadzonych w bazie danych SIO.

- 4) Uwaga dotyczy uzupełnienia art. 50 ust. 1 (obecnie art. 66 ust. 1) o zapis: „ogólnopolskie związki zawodowe zrzeszające nauczycieli reprezentowane w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych oraz wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.)”.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt zakłada przygotowanie i publikowanie, za pośrednictwem dedykowanego, ogólnodostępnego portalu internetowego, szerokiego zakresu raportów prezentujących różnorodne aspekty funkcjonowania systemu oświaty. Udostępnione w ten sposób dane SIO z pewnością zaspokoją potrzeby związków zawodowych.

- 5) Uwaga dotyczy rozważenia możliwości wstrzymania organowi prowadzącemu szkołę (placówkę) raty subwencji (dotacji) w przypadku wprowadzenia nieprawdziwych danych lub niewypełnienia obowiązku przekazania danych.

Uwaga nie została uwzględniona. Sposób rozliczania części oświatowej subwencji ogólnej regulują przepisy art. 37 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.). Rozstrzygnięcia zawarte w ustawie są wystarczające i nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych regulacji w ustawie o systemie informacji oświatowej.

V. Uwagi zgłoszone przez Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego dotyczą następujących kwestii:

- 1) Uwaga dotyczy konieczności zatrudnienia przez podmioty zobowiązane do przekazywania danych do SIO dodatkowej osoby w celu dokonywania analizy i konieczności jej weryfikacji.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt ustawy nakłada na szkoły i placówki oświatowe oraz inne jednostki wykonujące zadania z zakresu oświaty obowiązek przekazywania danych oraz ich aktualizowania w przypadku wystąpienia zmiany w stanie faktycznym. Nie

przewiduje się natomiast konieczności dokonywania analiz danych przez podmioty przekazujące dane. Analizy będą przygotowywane przez osoby obsługujące bazę danych SIO.

2) Uwaga dotyczy potrzeby gromadzenia danych dotyczących liczby osób kształcących się w formach pozaszkolnych na kursach i seminariach.

Wymaga wyjaśnienia, że w projekcie ustawy przewiduje się gromadzenie danych o liczbie form doskonalenia zawodowego według rodzajów tych form oraz o liczbie uczestników tych form organizowanych przez placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki doksztalcania i doskonalenia zawodowego (por. art. 8 pkt 2 lit. d projektu ustawy).

VI. Uwagi zgłoszone przez Komendę Główną Ochotniczych Hufców Pracy dotyczą następujących kwestii:

Uwaga dotycząca potrzeby gromadzenia danych o jednostkach będących w strukturze organizacyjnej OHP.

Należy zauważyć, że projekt ustawy zakłada gromadzenie w bazie danych SIO informacji o jednostkach będących w strukturze organizacyjnej Ochotniczych Hufców Pracy, przewiduje się wpisywanie do RSPO, stanowiącego część bazy danych SIO, szkół wchodzących w skład OHP, nie zaś samych OHP, oraz przekazywanie danych do bazy danych SIO przez te szkoły.

3. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Koszty związane z przygotowaniem i wdrożeniem nowego SIO zostaną pokryte ze środków Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Działania 3.1 POKL – projekt „Usprawnienie systemu zbierania i analizy danych dotyczących funkcjonowania systemu oświaty” m.in. poprzez rozwój systemu informacji oświatowej, który ma być realizowany

w latach 2009–2011. Na realizację projektu przewidziano 14 mln zł. Środki przewidziane w POKL na przygotowanie i wdrożenie nowego SIO będą mogły być wykorzystane po roku 2011, ponieważ środki te przewidziane są na lata 2007 – 2013. Przesunięcie środków wymaga zmiany wniosku o dofinansowanie projektu. Aktualnie wniosek jest w przygotowaniu i zostanie złożony do akceptacji w ostatnim kwartale 2010 r.

W ramach powyższego projektu przewiduje się ponadto działania mające na celu przygotowanie przyszłych użytkowników SIO do korzystania z nowego systemu. Wśród tych działań wymienić można m.in. przygotowanie materiałów informacyjno-szkoleniowych dla organów zobowiązanych do przekazywania danych do RSPO oraz wydanie podręcznika użytkownika dla szkół i placówek oświatowych wprowadzających dane do SIO.

Planuje się, że koszty, jakie poniesie GUS w zakresie dostosowania systemu teleinformatycznego krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON do rozwiązań wynikających ze zmian przewidzianych w projekcie założeń, zostaną pokryte w ramach projektu System Informacyjny Statystyki Publicznej 1 (SISP 1) lub System Informacyjny Statystyki Publicznej 2 (SISP 2).

Realizacja zmodernizowanej wersji SIO w sposób opisany w niniejszym projekcie zdecydowanie zmienia sposób wydatkowania środków na utrzymanie systemu. Rozwiązanie, w którym system jest zlokalizowany przy ministrze właściwym do spraw oświaty i wychowania, skutkuje ponoszeniem większych kosztów na utrzymanie centralnej części systemu i jednocześnie zmniejsza takie koszty po stronie odbiorców systemu. Zmiana sposobu zbierania danych w zmodernizowanej wersji SIO obniży znacząco nakład pracy, jaki obecnie jest udziałem jednostek samorządu terytorialnego i kuratoriów oświaty przy ręcznym scalaniu danych. Pozwoli to na efektywniejsze wykonywanie zadań przez jednostki samorządu terytorialnego i kuratoria oświaty oraz zmniejszy obciążenia biurokratyczne tych podmiotów związane z funkcjonowaniem obecnego SIO.

Wydatki związane z utrzymaniem centralnej części systemu związane będą przede wszystkim z zapewnieniem wsparcia technicznego przez producenta zakupionego sprzętu komputerowego i subskrypcji dla zakupionych licencji na oprogramowanie. Odrębny koszt stanowić będzie eksploatacja oraz utrzymanie zespołu pracowników Centrum Informatycznego Edukacji niezbędnych do bieżącej obsługi i rozwoju systemu.

Na obecnym etapie realizacji projektu możliwe jest podanie jedynie szacunkowych wartości rocznego utrzymania systemu. Uzależnione to jest w głównej mierze od zakupionych w drodze postępowań publicznych rozwiązań informatycznych (takich jak np. sprzęt

komputerowy, relacyjna baza danych, oprogramowanie analityczne). Szacowane zwiększenie rocznego kosztu utrzymania rozwiązania dla budżetu państwa wynosi około 3 mln złotych. Zwiększone o 3 mln rocznie koszty związane z utrzymaniem nowego SIO będą ponoszone po zakończeniu realizacji projektu, co przewidywane jest na kwiecień 2013 r. Uchwalenie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Koszty zwiększenia utrzymania nowego SIO wynikają ze znacznej złożoności tworzonego systemu. Obecnie funkcjonujący SIO jest systemem, w którym gromadzenie, przetwarzanie danych oraz raportowanie i dokonywanie analiz jest procesem złożonym i długotrwałym. W związku z tym nowo tworzony projekt musi zostać zbudowany w architekturze (zarówno sprzętowej jak i programowej), która pozwoli na eliminację słabych punktów obecnie funkcjonującego SIO oraz wprowadzenie nowych standardów przetwarzania danych oświatowych. Tym samym oznacza to, że będzie to rozwiązanie dużo bardziej złożone niż funkcjonujący od 2005 r. SIO, a wzrost złożoności systemu bezpośrednio przekłada się na wzrost kosztów jego utrzymania.

Obecnie funkcjonujący SIO to system składający się w zasadzie z dwóch komponentów, tj.: bazy danych funkcjonującej w MEN oraz oprogramowania klienckiego instalowanego na stacjach roboczych w szkołach i placówkach oświatowych. Nowo tworzony SIO również będzie zawierał bazę danych oraz oprogramowanie klienckie, jednak oprócz tego pojawią się dodatkowe elementy, np.:

- serwis www umożliwiający wprowadzanie i przeglądanie danych o placówkach oświatowych (RSPO),
- serwis www umożliwiający przeglądanie i generowanie raportów oraz zestawień analitycznych (część systemu analitycznego),
- system analityczny udostępniający możliwość tworzenia różnego rodzaju zestawień i analiz,
- hurtownia danych,
- system przetwarzający dane przychodzące z oprogramowania klienckiego,
- system e-learningowy, pomoc do systemu itp.,
- oprogramowanie wspierające proces zarządzania uprawnieniami do SIO (np. w kontekście dostępu do serwisów www czy też możliwości przesyłania danych

z oprogramowania klienckiego do SIO).

Wyżej wymienione elementy to elementy wymagające pracy projektowej i programistycznej, jednak każdy z wyżej wymienionych elementów będzie funkcjonował w dużo bardziej złożonym środowisku sprzętowym niż obecny SIO. Niezbędne będzie np.:

- dokonanie zakupu sprzętu komputerowego tj. serwery, macierze itp.,
- zapewnienie komunikacji ze świata zewnętrznego do SIO oraz komunikacji wewnętrznej, co oznacza konieczność zakupu i utrzymania łącz komunikacyjnych o odpowiednich parametrach.

Z powyższego wynika, iż projekt dotyczący nowego SIO to dużo bardziej złożone przedsięwzięcie w porównaniu do obecnie funkcjonującego SIO, co tym samym oznacza konieczność zapewnienia dużo większych środków na rozwój oraz utrzymanie niż w przypadku obecnego SIO.

Koszty utrzymania nowego SIO po zakończeniu jego wdrażania – niezależnie od prowadzenia dalszych prac rozwojowych – będą finansowane ze środków budżetu państwa w ramach części 30 – Oświata i wychowanie. Z uwagi na regulacje art. 57 rozporządzenia Rady nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25 – 78) dotyczące trwałości projektu, finansowanie powinno być zapewnione przez okres pięciu lat od daty zakończenia projektu.

Uchwalenie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Jest wysoce prawdopodobne, że wprowadzenie nowego SIO przyczyni się do ograniczenia wydatków na finansowanie zadań oświatowych, ponieważ nowe zasady działania i nowa organizacja SIO spowodują bardziej prawidłowe i efektywne wykorzystywanie środków publicznych przeznaczonych w szczególności na finansowanie szkolnictwa niepublicznego. Zapewni to realizację jednego z zaleceń Najwyższej Izby Kontroli zawartego w raporcie pokontrolnym „Funkcjonowanie szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych”.

4. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Projektowana ustawa nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana ustawa może wpłynąć na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, szczególnie w sektorze informatycznym. Transparentne publikowanie formatu wymiany danych (XML) oraz zapewnienie warunków technicznych do przesyłania danych do/z SIO może zintensyfikować rozwój oprogramowania komercyjnego dla szkół i placówek oświatowych w warunkach wolnej i uczciwej konkurencji. Na rynku może pojawić się oferta oprogramowania dostosowanego do współpracy z nowym SIO, co będzie stanowić wartość dodaną dla użytkowników.

6. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana ustawa nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 8 listopada 2010 r.

DPUE 920-444 -10/ap/5
SM-2457

dot.: RM-10-48-10 z 05.11.2010 r.

Pan Maciej Berek
Sekretarz Rady Ministrów

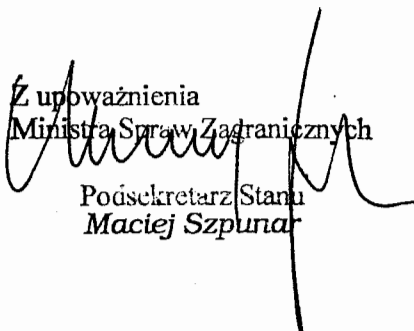
opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o systemie informacji oświatowej, wyrażona na podstawie art. 13 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.) przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię:

Projektowana regulacja nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Maciej Szpunar

Do wiadomości:
Pani Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej

R O Z P O R Z A D Z E N I E
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie procedury weryfikacji dostępu do bazy danych SIO

Na podstawie art. 76 ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO;
- 2) szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO;
- 3) sposób potwierdzania tożsamości osoby, której wniosek dotyczy.

§ 2. Procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO wszczyna się na wniosek o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO, zwany dalej „wnioskiem” złożony przez osobę, której ma być udzielone upoważnienie do dostępu do bazy danych SIO, do organu udzielającego upoważnienia, o którym mowa w art. 68 ust. 2 ustawy z dnia... o systemie informacji oświatowej, zwanego dalej „organem upoważniającym”.

§ 3. Poza danymi, o których mowa w art. 69 ust. 3 ustawy z dnia... o systemie informacji oświatowej, wniosek zawiera:

- 1) wskazanie typu szkoły i rodzaju placówki, będącej użytkownikiem SIO, oraz informację, czy szkoła lub placówka jest publiczna, czy niepubliczna, a w przypadku uczelni – informację, czy uczelnia jest publiczna, czy niepubliczna;

- 2) określenie numeru z rejestru uczelni niepublicznych prowadzonego przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego – w przypadku uczelni niepublicznej;
- 3) określenie województwa, powiatu, gminy i miejscowości, w której znajduje się siedziba organu prowadzącego – w przypadku publicznych szkół i placówek oświatowych;
- 4) określenie województwa, powiatu, gminy i miejscowości, w której znajduje się siedziba podmiotu zobowiązanego do przekazywania danych do RSPO – w *przypadku* publicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych;
- 5) adres e-mail osoby, której ma być udzielone upoważnienie, na który organ upoważniający jest obowiązany przesłać informację o sposobie rozpatrzeniu wniosku, oraz numer telefonu tej osoby.

§ 4. 1. Organ upoważniający potwierdza złożenie wniosku wysyłając na adres e-mail, o którym mowa w § 3 pkt 5, informację o wpływie wniosku.

2. Organ upoważniający rozpatruje wniosek w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia wniosku.

3. Początek biegu terminu, o którym mowa w ust. 2, rozpoczyna się od dnia przyjęcia wiadomości przez serwer odbiorcy i zarejestrowania na nim odpowiednich danych.

4. W przypadku braku potwierdzenia przyjęcia wiadomości przez serwer odbiorcy lub otrzymania informacji o nieskutecznym przesłaniu informacji, o której mowa w ust. 1, organ upoważniający w celu wyjaśnienia przyczyny nieskutecznego przesłania informacji, kontaktuje się telefonicznie z osobą, której ma być udzielone upoważnienie, w terminie 2 dni roboczych, od dnia stwierdzenia nieskutecznego przesłania informacji.

§ 5. 1. Organ upoważniający sprawdza wniosek pod względem formalnym oraz sprawdza poprawność danych zawartych we wniosku.

2. W przypadku stwierdzenia, że wniosek zawiera braki formalne, organ upoważniający przesyła na adres e-mail, o którym mowa § 3 pkt 5, wezwanie do poprawienia lub uzupełnienia wniosku. Wezwanie powinno wskazywać wszystkie braki wniosku oraz termin, w którym wniosek powinien być poprawiony lub uzupełniony.

§ 6. 1. Sprawdzenie poprawności danych zawartych we wniosku polega na porównaniu danych zawartych we wniosku z:

- 1) danymi zgromadzonymi w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych – w przypadku szkół i placówek oświatowych;
- 2) danymi będącymi w posiadaniu organów administracji publicznej – w przypadku innych jednostek wykonujących zadania z zakresu oświaty oraz uczelni.

2. W przypadku stwierdzenia na podstawie porównania, o którym mowa w ust. 1, niezgodności danych zawartych we wniosku, wniosek zostaje odrzucony.

§ 7. Informację o rozpatrzeniu wniosku organ upoważniający przesyła na adres e-mail, o którym mowa § 3 pkt 5.

§ 8. 1. W terminie 5 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o rozpatrzeniu wniosku osoba, której ma być udzielone upoważnienie, zgłasza się do siedziby organu upoważniającego w celu potwierdzenia swojej tożsamości. Przepis § 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, przedłuża się na uzasadniony wniosek osoby, której ma być udzielone upoważnienie.

§ 9. 1. Potwierdzenie tożsamości osoby, której ma być udzielone upoważnienie, polega na przedstawieniu przez tę osobę pracownikowi organu upoważniającego dokumentu tożsamości, a w przypadku pracownika podmiotu, o którym mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej – ponadto dokumentu upoważnienia pracownika udzielonego przez kierownika podmiotu.

2. Organ upoważniający odrzuca wniosek w przypadku stwierdzenia, że osoba, której ma być udzielone upoważnienie, nie jest osobą za którą się podaje, oraz w przypadku stwierdzenia nieważności upoważnienia udzielonego przez kierownika podmiotu.

§ 10. 1. W następstwie potwierdzenia tożsamości, osoba, której ma być udzielone upoważnienie, podpisuje w dwóch egzemplarzach dokument upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO.

2. Jeden egzemplarz dokumentu upoważnienia pozostaje w siedzibie organu upoważniającego, a drugi egzemplarz dołącza się do akt osobowych osoby upoważnionej.

§ 11. Wraz z podpisaniem dokumentu upoważnienia osobie upoważnionej wydaje się niepowtarzalny identyfikator użytkownika SIO z zachowaniem środków zapewniających poufność przekazania niepowtarzalnego identyfikatora.

§ 12. Przepis § 6 ust. 1 pkt 1 nie dotyczy udzielania upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO na podstawie art. 103 ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 października 2011 r.

MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 76 ustawy o systemie informacji oświatowej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, w tym szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie upoważnienia do dostępu do bazy danych SIO i sposób potwierdzania tożsamości osoby, której wniosek dotyczy. Rozporządzenie powinno uwzględniać prawidłową realizację przez użytkowników SIO obowiązków związanych z dostępem i użytkowaniem systemu informacji oświatowej, a także zapewnienie bezpieczeństwa danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz dróg komunikacji z bazą danych SIO.

Rozporządzenie określa procedurę weryfikacji dostępu do bazy danych SIO, w tym szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie upoważnienia, termin rozpatrzenia wniosku przez organ upoważniający oraz termin odebrania dokumentu upoważnienia przez osobę upoważnioną, a także sposób potwierdzania tożsamości osoby upoważnionej.

Ponieważ w bazie danych SIO będą gromadzone dane osobowe uczniów i nauczycieli, aby potwierdzić tożsamość osoby, która otrzyma niepowtarzalny identyfikator użytkownika SIO, wprowadza się obowiązek osobistego stawiennictwa osoby upoważnionej, wraz z dokumentem tożsamości, w siedzibie organu upoważniającego. Wydanie niepowtarzalnego identyfikatora powinno się odbyć w sposób poufny poprzez stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych dla momentu przekazania identyfikatora, np. w wydzielonym pokoju, w specjalnej kopercie.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia

w sprawie minimalnych wymagań technicznych dla sprzętu oraz technicznych warunków, jakie powinno spełniać oprogramowanie, a także technicznych warunków przekazywania i pozyskiwania danych z bazy danych SIO

Na podstawie art. 98 ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) minimalne wymagania techniczne dla sprzętu przeznaczonego do obsługi oprogramowania, o którym mowa w art. 94 pkt 1 ustawy z dnia ... o systemie informacji oświatowej, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) warunki techniczne, jakie powinno spełniać oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2 ustawy, dane zawarte we wniosku o wydanie certyfikatu zgodności z SIO, tryb postępowania homologacyjnego i wydawania certyfikatu zgodności z SIO oraz dane, jakie certyfikat zawiera;
- 3) warunki techniczne przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO.

§ 2. Minimalne wymagania techniczne dla sprzętu przeznaczonego do obsługi programu komputerowego, o którym mowa w art. 94 pkt 1 ustawy, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. Oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2 ustawy, zwane dalej „oprogramowaniem komercyjnym”, powinno zapewniać komunikację lokalnej bazy danych SIO z systemem teleinformatycznym używanym przez SIO:

- 1) za pośrednictwem Web Services, z wykorzystaniem języka opisu usług (WSDL), XML Schema Definition (XSD) oraz protokołu SOAP, oraz
- 2) w trybie asynchronicznym lub synchronicznym.

2. Przez tryb asynchroniczny należy rozumieć sposób komunikacji niewymagający generowania z bazy danych SIO natychmiastowej odpowiedzi do użytkownika systemu.

3. Przez tryb synchroniczny należy rozumieć sposób komunikacji, w którym bezpośrednio po wysłaniu komunikatu do systemu centralnego użytkownik systemu otrzymuje odpowiedź.

§ 4. 1. Certyfikat zgodności z SIO przedsiębiorca lub inny podmiot oferujący oprogramowanie komercyjne, zwany dalej „podmiotem prywatnym”, uzyskuje w drodze postępowania homologacyjnego.

2. Do celów postępowania homologacyjnego jednostka, o której mowa w art. 95 ust. 3 ustawy, zwana dalej „jednostką”, zapewnia dostęp do systemu homologacyjnego.

3. System homologacyjny poprzez Web Services udostępnia zestaw usług służących sprawdzeniu funkcjonalności oprogramowania komercyjnego, jakie podmiot prywatny zamierza rozpowszechniać.

§ 5. W celu uzyskania dostępu do systemu homologacyjnego podmiot prywatny składa w formie elektronicznej wnioski zawierający:

- 1) nazwę firmy, NIP, REGON;
- 2) dane teleadresowe siedziby lub oddziału podmiotu prywatnego;
- 3) imię, nazwisko, telefon i adres e-mail osoby, która będzie korzystała systemu homologacyjnego;

- 4) adres IP komputera, z którego następowała będzie komunikacja z systemem homologacyjnym.

§ 6. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez jednostkę, osobie, o której mowa w § 5 pkt 3, wydaje się dane dostępowe do systemu homologacyjnego. Dane dostępowe obejmują nazwę użytkownika i hasło.

§ 7. Jednostka monitoruje korzystanie z systemu homologacyjnego. W przypadku wykrycia zachowań zagrażających bezpieczeństwu systemu homologacyjnego, jednostka blokuje dostęp do systemu.

§ 8. Po zakończeniu procesu homologacji oprogramowanie komercyjne, które podmiot prywatny zamierza rozpowszechnić, podlega weryfikacji przez jednostkę. W następstwie pozytywnej weryfikacji jednostka wydaje certyfikat zgodności z SIO.

§ 9. Przekazywanie danych do bazy danych SIO i pozyskiwanie danych z bazy danych SIO odbywa się zarówno w trybie asynchronicznym jak i synchronicznym.

§ 10. System zapewnia zidentyfikowanie użytkownika SIO przekazującego dane do bazy danych SIO oraz pozyskującego dane z bazy danych SIO.

§ 11.1. Do celów zabezpieczenia przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO wykorzystuje się mechanizmy szyfrowania danych osobowych:

- 1) w lokalnej bazie danych SIO;
- 2) przed przekazaniem do bazy danych SIO; w bazie danych SIO następuje odszyfrowanie danych;

3) w bazie danych SIO.

2. Mechanizmy szyfrowania innych danych oraz inne techniki kryptograficzne są wprowadzane w miarę potrzeb.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 31 października 2011 r.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

Minimalne wymagania techniczne dla sprzętu przeznaczonego do obsługi programu komputerowego, o którym mowa w art. 94 pkt 1 ustawy

Środowisko uruchomieniowe Adobe Air 2

1) Windows

- a) Intel® Pentium® III (rekomendowany: Pentium 4 bądź nowszy)
- b) Microsoft® Windows® XP Home, Professional, albo Tablet PC Edition (Service Pack 2 albo 3)
- c) Windows Server® 2003
- d) Windows Vista® Home Premium, Business, Ultimate, albo Enterprise (w tym wersje 64-bit) z Service Pack 1
- e) Windows 7
- f) 512MB RAM (rekomendowana: 1GB)

2) Macintosh

- a) Intel Core™ Duo albo szybszy
- b) Mac OS X v10.4, v10.5 albo v10.6
- c) 512MB RAM (rekomendowana: 1GB)

3) Linux

- a) Intel Pentium III processor (rekomendowany Pentium 4 bądź nowszy)
- b) Fedora Core 12, Ubuntu 9.10, albo openSUSE® 11.2
- c) 1GB RAM

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 98 ustawy o systemie informacji oświatowej, zgodnie z którym minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określa, w drodze rozporządzenia minimalne wymagania techniczne dla sprzętu przeznaczonego do obsługi oprogramowania, o którym mowa w art. 94 pkt 1 ustawy, techniczne warunki, jakie powinno spełniać oprogramowanie, o którym mowa w art. 94 pkt 2 ustawy, z uwzględnieniem zasady równego traktowania różnych platform systemowych, techniczne warunki przekazywania danych do bazy danych SIO i pozyskiwania danych z bazy danych SIO, warunki organizacyjne i techniczne przetwarzania danych zgromadzonych w bazie danych SIO oraz opis obowiązków osób odpowiedzialnych za obsługę bazy danych SIO.

Przewiduje się, że system teleinformatyczny używany przez SIO będzie spełniał minimalne wymagania dla systemów teleinformatycznych oraz rejestrów publicznych określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej (Dz.U. Nr 214, poz. 1781) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz.U. Nr 212, poz. 1766). Należy podkreślić, że w myśl § 3 rozporządzenia w sprawie minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w formie elektronicznej, na podmiocie publicznym używającym systemu teleinformatycznego do realizacji zadań publicznych ciąży obowiązek zapewnienia, aby system uwzględniał postanowienia Polskich Norm z zakresu bezpieczeństwa informacji.

W związku powyższym należy wyjaśnić, że zawarte w § 3 ust. 1 wymogi dotyczące oprogramowania komercyjnego, o którym mowa w art. 94 pkt 2 ustawy o systemie informacji oświatowej, w zakresie korzystania z Web Services, tj. usługi opisanej za pomocą pliku WSDL (Web Services Description Language) z wykorzystaniem protokołu SOAP oraz plików XSD, odzwierciedlają wymagania określone w części 4 pkt 4.3 i 4.4 załącznika nr 1 oraz części B pkt 1.2 załącznika nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.

Innym wymogiem dotyczącym oprogramowania komercyjnego jest standard w zakresie komunikacji, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 i 3 projektu, polegający na wprowadzeniu komunikacji pomiędzy lokalną bazą danych SIO, a bazą danych SIO w trybie asynchronicznym lub synchronicznym, w zależności od przyjętego w danym momencie protokołu komunikacyjnego. Powyższe tryby komunikacji, tj. asynchroniczny i synchroniczny, w § 9 wprowadza się również jako warunek prawidłowego realizowania procesów przekazywania danych do bazy danych SIO z lokalnych baz danych SIO oraz pozyskiwania danych z bazy danych SIO do lokalnych baz danych SIO.

Określenie minimalnych wymagań dla oprogramowania komercyjnego, tj. oprogramowania tworzonego przez podmioty prywatne (przedsiębiorców i inne podmioty, np. organizacje pożytku publicznego) i oferowanego na rynku usług informatycznych dla szkół i placówek oświatowych, jest niezbędne dla zapewnienia bezpiecznego i efektywnego przekazywania danych oświatowych do bazy danych SIO. Stworzenie jednorodnego standardu przekazywania i opisu danych oświatowych pozwoli wyeliminować ryzyko związane z przekazywaniem do SIO sprawozdań w różnych formatach i różnym trybie, w zależności od oferty rynkowej danego producenta. Innymi słowy, wprowadzenie w § 3 standardu komunikacji i bezpieczeństwa w zakresie oprogramowania oferowanego na rynku, jakie będzie mogło być nabywane przez szkoły i placówki oświatowe do celów obsługi lokalnych baz danych SIO, zniweluje w zakresie komunikacji z SIO ryzyko wynikające z potencjalnej dowolnej różnorodności oprogramowania oferowanego przez podmioty prywatne.

W § 4 – 8 projektu reguluje się proces homologacyjny, którego celem jest zapewnienie – poprzez nadanie certyfikatu zgodności z SIO, poświadczającego zgodność oprogramowania ze standardem określonym w § 3 - że oprogramowanie komercyjne, nabyte przez szkoły i placówki oświatowe do obsługi sprawozdawczości do bazy danych SIO, zrealizuje w sposób bezpieczny i efektywny zadania wynikające z ustawy o systemie informacji oświatowej.

Ponieważ w SIO będą gromadzone i przetwarzane dane osobowe uczniów i nauczycieli, w § 11 projektu wprowadza się mechanizmy szyfrowania danych osobowych oraz możliwość stosowania innych mechanizmów kryptograficznych. Pozostałe dane będą szyfrowane w miarę potrzeb. Mechanizmy szyfrowania będą

wykorzystywane na poszczególnych etapach przetwarzania danych, tj. w lokalnej bazie danych SIO, przed przekazaniem do bazy danych SIO oraz w bazie danych SIO.

Określenie w załączniku do rozporządzenia minimalnych wymagań technicznych dla sprzętu przeznaczonego do obsługi programu komputerowego udostępnianego nieodpłatnie przez Ministra Edukacji Narodowej, o którym mowa w art. 94 pkt 1 ustawy o systemie informacji oświatowej, ma na celu wskazanie użytkownikom SIO, że skorzystanie z oferty Ministra wymaga spełnienia określonych wymagań dotyczących sprzętu przeznaczonego do obsługi udostępnianego przez Ministra oprogramowania. Wskazane minimalne wymagania są konieczne, aby system teleinformatyczny używany przez SIO działał bezbłędnie.

Wymagania minimalne dla sprzętu zostały określone z uwzględnieniem specyfikacji sprzętu dostarczanego do szkół i placówek oświatowych w ramach projektu budowy pracowni internetowych w szkołach i placówkach, począwszy od 2005 r. Z uwagi na fakt posiadania obecnie tego sprzętu przez szkoły i placówki oświatowe, wymagania określone w załączniku do rozporządzenia nie spowodują potrzeby zakupu nowego sprzętu specjalnie dla celów obsługi sprawozdawczości do SIO.